Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0125

Освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за 2024 г.: Общ бюджет на ЕС - Комисия

1. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2024 година (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейският парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2024 г. (COM(2025)0824),

– като взе предвид годишния доклад на Комисията до органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, извършени през 2024 г. (COM(2025)0314), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава

---

1 ОВ L, 2024/207, 22.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 ОВ C, C/2025/4944, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.

(SWD(2025)0159),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на институциите[3], както и специалните доклади на Сметната палата,

– като взе предвид декларацията за достоверност[4] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването от отговорност на Комисията във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05749/2026 – C10-0037/2026),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[5], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[6], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи,

---

3 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.

4 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

5 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. освобождава от отговорност Комисията във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, както и резолюцията, която е неразделна част от него, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата, както и на националните парламенти и националните и регионалните контролни органи на държавите членки, и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

2. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда за финансовата 2024 година (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2024 година (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда за финансовата 2024 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията до органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, извършени през 2024 г. (COM(2025)0314), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2025)0159),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за

---

1 ОВ L, 2024/207, 22.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 ОВ C, C/2025/4944, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 ОВ C, C/2025/6001, 18.11.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6001/oj.
4 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05752/2026 – C10-0050/2026),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. освобождава от отговорност директора на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III — Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Европейската изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален*

---

10 ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

вестник на Европейския съюз (серия L).

3. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура за финансовата 2024 година (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2024 година (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура за финансовата 2024 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейският парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията до органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, извършени през 2024 г. (COM(2025)0314), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2025)0159),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за

---

1 ОВ L, 2024/207, 22.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 ОВ C, C/2025/4944, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 ОВ C, C/2025/6003, 18.11.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6003/oj.
4 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05752/2026 – C10-0050/2026),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. освобождава от отговорност директора на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III — Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на*

---

10 ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Европейския съюз (серия L).

4. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП за финансовата 2024 година (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2024 година (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП за финансовата 2024 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейският парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията до органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, извършени през 2024 г. (COM(2025)0314), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2025)0159),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за

---

1 ОВ L, 2024/207, 22.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 ОВ C, C/2025/4944, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 ОВ C, C/2025/6015, 18.11.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6015/oj.
4 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05752/2026 – C10-0050/2026),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. освобождава от отговорност директора на Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III — Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален вестник на*

---

10 ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

Европейския съюз (серия L).

5. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет за финансовата 2024 година (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2024 година (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет за финансовата 2024 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейския парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията до органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, извършени през 2024 г. (COM(2025)0314), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2025)0159),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за

---

1 ОВ L, 2024/207, 22.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 ОВ C, C/2025/4944, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 ОВ C, C/2025/6023, 18.11.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6023/oj.
4 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05752/2026 – C10-0050/2026),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. освобождава от отговорност директора на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III — Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален*

---

10 ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

вестник на Европейския съюз (серия L).

6. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията за финансовата 2024 година (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2024 година (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, за финансовата 2024 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейският парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията до органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, извършени през 2024 г. (COM(2025)0314), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2025)0159),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за

---

1 ОВ L, 2024/207, 22.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 ОВ C, C/2025/4944, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 ОВ C, C/2025/6041, 18.11.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6041/oj.
4 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05752/2026 – C10-0050/2026),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. освобождава от отговорност директора на Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III — Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на директора на Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им в *Официален*

---

10 ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

вестник на Европейския съюз (серия L).

7. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания за финансовата 2024 година (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2024 година (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– като взе предвид окончателните годишни отчети на Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания за финансовата 2024 година[3],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейският парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията до органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, извършени през 2024 г. (COM(2025)0314), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2025)0159),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на агенциите[4],

– като взе предвид декларацията за достоверност[5] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за

---

1 ОВ L, 2024/207, 22.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 ОВ C, C/2025/4944, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 ОВ C, C/2025/6023, 18.11.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6023/oj.
4 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
5 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05752/2026 – C10-0050/2026),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[6], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[7], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[8], и по-специално член 14, параграф 3 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 1653/2004 на Комисията от 21 септември 2004 г. относно стандартен Финансов регламент за изпълнителните агенции съгласно Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[9], и по-специално член 66, първа и втора алинея от него,

– като взе предвид Решение за изпълнение (ЕС) 2021/173 на Комисията от 12 февруари 2021 г. за създаване на Европейската

---

6 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.
7 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.
8 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.
9 ОВ L 297, 22.9.2004 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/1653/oj.

изпълнителна агенция за климата, инфраструктурата и околната среда, Европейската изпълнителна агенция за здравеопазването и цифровизацията, Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, Изпълнителната агенция за Европейския съвет по иновациите и за МСП, Изпълнителната агенция на Европейския научноизследователски съвет и Европейската изпълнителна агенция за образование и култура и за отмяна на решения за изпълнение 2013/801/ЕС, 2013/771/ЕС, 2013/778/ЕС, 2013/779/ЕС, 2013/776/ЕС и 2013/770/ЕС[10],

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. освобождава от отговорност изпълняващия длъжността директор на Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания във връзка с изпълнението на бюджета на Изпълнителната агенция за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, заедно с решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III — Комисия, както и резолюцията, която е неразделна част от тези решения, на изпълняващия длъжността директор на Европейската изпълнителна агенция за научни изследвания, на Съвета, на Комисията и на Сметната палата и да осигури публикуването им

---

10 ОВ L 50, 15.2.2021 г., стр. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/173/oj.

в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

8. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид финансовите отчети и отчетите за приходите и разходите на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година (COM(2025)0354 – C10-0158/2025),

– като взе предвид финансовата информация за европейските фондове за развитие (COM(2025)0354),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно дейностите, финансирани от Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на Комисията[1],

– като взе предвид декларацията за достоверност[2] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването на Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на операциите по 9-ия, 10-ия и 11-ия Европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година (05886/2026 – C10-0051/2026),

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейският парламент,

– като взе предвид Споразумението за партньорство между членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна, подписано в Котону (Бенин) на 23 юни 2000 г.[3] и изменено в Уагадугу

---

1 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.

2 ОВ C, C/2025/5405, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5405/oj.

3 ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3.

(Буркина Фасо) на 22 юни 2010 г.[4],

– като взе предвид Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз, включително отношенията между Европейския съюз, от една страна, и Гренландия и Кралство Дания, от друга страна (Решение за отвъдморското асоцииране, включително Гренландия)[5],

– като взе предвид член 33 от Вътрешното споразумение от 20 декември 1995 г. между представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането и управлението на помощта от Общността по линия на Втория финансов протокол към Четвъртата конвенция АКТБ — ЕО[6],

– като взе предвид член 32 от Вътрешното споразумение от 18 септември 2000 г. между представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, за финансирането и управлението на помощите, предоставени от Общността съгласно Финансовия протокол към Споразумението за партньорство между държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн и Европейската общност и нейните държави членки, подписано в Котону (Бенин) на 23 юни 2000 г., и за предоставянето на финансова помощ, предназначена за отвъдморските страни и територии, за които се прилагат разпоредбите на Част четвърта от Договора за ЕО[7],

– като взе предвид член 11 от Вътрешното споразумение от 24 юни 2013 г. и от 26 юни 2013 г. между представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането на помощта от Европейския съюз съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014 — 2020 г. в съответствие със Споразумението за партньорство АКТБ — ЕС и за разпределението на финансовата помощ за отвъдморските страни и територии, за които се прилага част четвърта от Договора за функционирането на Европейския съюз[8],

– като взе предвид член 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 74 от Финансовия регламент от 16 юни 1998 г., приложим за сътрудничеството за финансиране на

---

4 ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3.
5 ОВ L 355, 7.10.2021 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
6 ОВ L 156, 29.5.1998 г., стр. 108.
7 ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 355.
8 ОВ L 210, 6.8.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.

развитието съгласно четвъртата конвенция АКТБ — ЕО[9],

– като взе предвид член 119 от Финансовия регламент от 27 март 2003 г., приложим за Деветия европейски фонд за развитие[10],

– като взе предвид член 50 от Регламент (ЕО) № 215/2008 на Съвета от 18 февруари 2008 г. относно Финансовия регламент, приложим за 10-ия Европейски фонд за развитие[11],

– като взе предвид член 44 от Решение (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие, и за отмяна на Регламент (ЕС) 2015/323[12],

– като взе предвид член 101, член 102, трето тире и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становището на комисията по развитие,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. освобождава от отговорност Комисията във връзка с изпълнението на бюджета на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение, както и резолюцията, която е неразделна част от него, на Съвета, на Комисията, на Сметната палата и на Европейската инвестиционна банка и да осигури публикуването им в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

---

9 ОВ L 191, 7.7.1998 г., стр. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

10 ОВ L 83, 1.4.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

11 ОВ L 78, 19.3.2008 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

12 ОВ L 307, 3.12.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

9. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно приключването на сметките на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година[1],

– като взе предвид консолидираните годишни отчети на Европейския съюз за финансовата 2024 година (COM(2025)0359 – C10-0145/2025)[2],

– като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година (COM(2025)0373) и подробните отговори на конкретните запитвания, отправени от Европейският парламент,

– като взе предвид годишния доклад на Комисията за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2024 г. (COM(2025)0824),

– като взе предвид годишния доклад на Комисията до органа по освобождаване от отговорност относно вътрешните одити, извършени през 2024 г. (COM(2025)0314), и работния документ на службите на Комисията, който го придружава (SWD(2025)0159),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на институциите[3], както и специалните доклади на Сметната палата,

– като взе предвид декларацията за достоверност[4] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г.

---

1 ОВ L, 2024/207, 22.2.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/budget/2024/207/oj.
2 ОВ C, C/2025/4944, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4944/oj.
3 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
4 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.

относно освобождаването от отговорност на Комисията във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05749/2026 – C10-0037/2026),

– като взе предвид препоръката на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването от отговорност на изпълнителните агенции във връзка с изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година (05752/2026 – C10-0050/2026),

– като взе предвид членове 317, 318 и 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 106а от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012[5], и по-специално членове 69, 260, 261 и 262 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза[6], и по-специално членове 69, 266, 267 и 268 от него,

– като взе предвид Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността[7], и по-специално член 14, параграфи 2 и 3 от него,

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между

---

5 ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj.

6 ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj.

7 ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2003/58/oj.

половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. одобрява приключването на сметките на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година;

2. представя своите забележки в резолюцията, която е неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие;

3. възлага на своя председател да предаде настоящото решение на Съвета, на Комисията и на Сметната палата, както и на националните парламенти и националните и регионалните контролни органи на държавите членки, и да осигури публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

10. Решение на Европейския парламент от 29 април 2026 г. относно приключването на сметките на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид финансовите отчети и отчетите за приходите и разходите на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година (COM(2025)0354 – C10-0158/2025),

– като взе предвид финансовата информация за европейските фондове за развитие (COM(2025)0354),

– като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно дейностите, финансирани от Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година, придружен от отговорите на Комисията[1],

– като взе предвид декларацията за достоверност[2] относно надеждността и точността на отчетите, както и законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, предоставена от Сметната палата за финансовата 2024 година в съответствие с член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид препоръките на Съвета от 17 февруари 2026 г. относно освобождаването на Комисията от отговорност във връзка с изпълнението на операциите по 9-ия, 10-ия и 11-ия Европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година (05886/2026 – C10-0051/2026),

– като взе предвид Споразумението за партньорство между членовете на Групата страни от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн (АКТБ), от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна, подписано в Котону (Бенин) на 23 юни 2000 г.[3] и изменено в Уагадугу (Буркина Фасо) на 22 юни 2010 г.[4],

– като взе предвид Решение (ЕС) 2021/1764 на Съвета от 5 октомври 2021 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейския съюз, включително отношенията между Европейския съюз, от една страна, и Гренландия и

---

1 ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.
2 ОВ C, C/2025/5407, 13.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5407/oj.
3 ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 3.
4 ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3.

Кралство Дания, от друга страна (Решение за отвъдморското асоцииране, включително Гренландия)[5],

– като взе предвид член 33 от Вътрешното споразумение от 20 декември 1995 г. между представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането и управлението на помощта от Общността по линия на Втория финансов протокол към Четвъртата конвенция АКТБ — ЕО[6],

– като взе предвид член 32 от Вътрешното споразумение от 18 септември 2000 г. между представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, за финансирането и управлението на помощите, предоставени от Общността съгласно Финансовия протокол към Споразумението за партньорство между държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн и Европейската общност и нейните държави членки, подписано в Котону (Бенин) на 23 юни 2000 г., и за предоставянето на финансова помощ, предназначена за отвъдморските страни и територии, за които се прилагат разпоредбите на Част четвърта от Договора за ЕО[7],

– като взе предвид член 11 от Вътрешното споразумение от 24 юни 2013 г. и от 26 юни 2013 г. между представителите на правителствата на държавите — членки на Европейския съюз, заседаващи в рамките на Съвета, относно финансирането на помощта от Европейския съюз съгласно многогодишната финансова рамка за периода 2014 — 2020 г. в съответствие със Споразумението за партньорство АКТБ — ЕС и за разпределението на финансовата помощ за отвъдморските страни и територии, за които се прилага част четвърта от Договора за функционирането на Европейския съюз[8],

– като взе предвид член 319 от Договора за функционирането на Европейския съюз,

– като взе предвид член 74 от Финансовия регламент от 16 юни 1998 г., приложим за сътрудничеството за финансиране на развитието съгласно четвъртата конвенция АКТБ — ЕО[9],

– като взе предвид член 119 от Финансовия регламент от 27 март

---

5 ОВ L 355, 7.10.2021 г., стр. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj.
6 ОВ L 156, 29.5.1998 г., стр. 108.
7 ОВ L 317, 15.12.2000 г., стр. 355.
8 ОВ L 210, 6.8.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_eums/2013/806/oj.
9 ОВ L 191, 7.7.1998 г., стр. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/1998/430/oj.

2003 г., приложим за Деветия европейски фонд за развитие[10],

– като взе предвид член 50 от Регламент (ЕО) № 215/2008 на Съвета от 18 февруари 2008 г. относно Финансовия регламент, приложим за 10-ия Европейски фонд за развитие[11],

– като взе предвид член 44 от Решение (ЕС) 2018/1877 на Съвета от 26 ноември 2018 г. относно финансовия регламент, приложим за 11-ия Европейски фонд за развитие, и за отмяна на Регламент (ЕС) 2015/323[12],

– като взе предвид член 101, член 102, трето тире и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становището на комисията по развитие,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

1. одобрява приключването на сметките на Деветия, Десетия и Единадесетия европейски фонд за развитие за финансовата 2024 година;

2. възлага на своя председател да предаде настоящото решение на Съвета, на Комисията, на Сметната палата и на Европейската инвестиционна банка и да осигури публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).

---

10 ОВ L 83, 1.4.2003 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_financ/2003/401/oj.

11 ОВ L 78, 19.3.2008 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/215/oj.

12 ОВ L 307, 3.12.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1877/oj.

11. Резолюция на Европейския парламент от 29 април 2026 г., съдържаща забележките, които са неразделна част от решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия, изпълнителни агенции и Девети, Десети и Единадесети европейски фонд за развитие (2025/2145(DEC))

Европейският парламент,

– като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на общия бюджет на Европейския съюз за финансовата 2024 година, раздел III – Комисия,

– като взе предвид своите решения за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджетите на изпълнителните агенции за финансовата 2024 година,

– като взе предвид член 101 и приложение V към своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по външни работи, комисията по развитие, комисията по заетост и социални въпроси, комисията по околна среда, климат и безопасност на храните, комисията по транспорт и туризъм, комисията по регионално развитие, комисията по култура и образование, комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи и комисията по правата на жените и равенството между половете,

– като взе предвид писмото на комисията по земеделие и развитие на селските райони,

– като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A10-0085/2026),

A. като има предвид, че Единадесетият европейски фонд за развитие (ЕФР) достигна своя последен етап, след като клаузата за изтичане на срока на действие влезе в сила на 31 декември 2020 г.; като има предвид обаче, че до 31 декември 2023 г. бяха подписвани конкретни договори във връзка със съществуващи споразумения за финансиране, а изпълнението на текущите проекти, финансирани от ЕФР, ще продължи до окончателното им приключване;

Б. като има предвид, че Деветият, Десетият и Единадесетият[1] ЕФР не са включени в общия бюджет на Съюза и продължават да се изпълняват и отчитат отделно до приключването им;

В. като има предвид, че за МФР за периода 2021 — 2027 г. помощта за сътрудничество за развитие за държавите от АКТБ е включена в Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа („ИССРМС — Глобална Европа“) като част от общия бюджет на ЕС, а помощта за сътрудничество за развитие за отвъдморските страни и територии (ОСТ), включително Гренландия, е включена в Решението за отвъдморско асоцииране;

Г. като има предвид, че ЕФР се управляват почти изцяло от генерална дирекция „Международни партньорства“ на Комисията, като малък дял (7%) от разходите по ЕФР за 2023 г. се управляват от генерална дирекция „Политика за съседство и преговори за разширяване“;

Политически приоритети

1. подчертава, че е важно да се спазват основните ценности и принципи на Съюза, залегнали в Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС); в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност поставя специален акцент върху принципите на правовата държава, както е посочено в член 2 от ДЕС, принципа на добро финансово управление, както е посочено в член 317 от ДФЕС, и борбата с измамите и защитата на финансовите интереси на Съюза, както е посочено в член 325 от ДФЕС;

2. припомня, че зачитането на принципите на правовата държава и основните права е предпоставка за доброто финансово управление на бюджета на Съюза и че Комисията разполага с широк набор от инструменти, за да гарантира спазването на тези принципи; отбелязва със сериозна загриженост продължаващото отстъпление по отношение на принципите на правовата държава и системната корупция и атаките срещу основните права в няколко държави членки, което има преки последици за доброто управление на средствата на Съюза, и отбелязва, че недостига на средства на Съюза оказва тревожно въздействие върху предоставянето на обществени услуги; подчертава по-специално влошаващото се положение в Унгария, белязана от широко разпространена корупция и дълбоко вкоренени олигархични мрежи, което изисква постоянно внимание; изразява съжаление, че въпреки че проблемите продължават да съществуват или се задълбочават, натискът, упражняван от Комисията за

---

[1] Единадесетият ЕФР обхваща многогодишната финансова рамка (МФР) за периода 2021 — 2027 г.

насърчаване на значими реформи, отслабва, колкото повече намалява делът на средствата, които остават замразени; подчертава, че Комисията трябва да надхвърли рамките на мониторинга и да използва пълноценно и последователно наличните инструменти за спиране или защита на финансирането от Съюза, когато пропуските в областта на принципите на правовата държава засягат доброто финансово управление във всички засегнати държави членки; подчертава, че зачитането на принципите на правовата държава трябва да се прилага за всички участници в програмите на Съюза, включително трети държави;

3. отново подчертава първостепенното значение на защитата на правата на детето във всички действия на Съюза; изразява дълбока загриженост във връзка с констатациите на независимата международна анкетна комисия на ООН за Украйна относно депортирането и принудителното прехвърляне на украински деца в Русия, както е документирано в нейните доклади; подчертава необходимостта Европейският съюз, в рамките на своите правомощия, да действа като конструктивен и надежден участник в международната правна и институционална рамка, като допринася за многостранните усилия, насочени към идентифициране на засегнатите деца, изясняване на тяхното местонахождение, подкрепа за издирването и събирането на семействата и улесняване на безопасното им връщане, в съответствие с международното право и висшия интерес на детето; подчертава, че политиките и инструментите за финансиране на Съюза следва последователно да подкрепят международното сътрудничество за защита на правата на децата, достъпа до средства за правна защита, рехабилитацията и реинтеграцията, както и търсенето на отговорност за тежки нарушения на международното хуманитарно право и на международното право в областта на правата на човека;

4. приветства факта, че за финансовата 2024 година Европейската сметна палата („Палатата“) отново изрази становище без резерви относно надеждността на отчетите и относно законосъобразността и редовността на приходите; изразява същевременно съжаление, че Палатата отново трябваше да изрази отрицателно становище относно законосъобразността и редовността на бюджетните разходи на Съюза, за шеста поредна година, както и становище с резерви относно законосъобразността и редовността на разходите по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ);

5. отбелязва, че в своя годишен доклад за 2024 г. Палатата изтъква няколко въпроса, които дават основание за сериозна загриженост; приветства факта, че общият процент грешки намаля от 5,6% за 2023 г. на 3,6% за 2024 г.; подчертава обаче, че това намаление следва да се тълкува предпазливо, тъй като

може да не отразява непременно подобрение в областта на финансовото управление или повишаване на ефективността на системите за контрол, а да е повлияно и от контекстуални фактори, като края на свързаните с COVID-19 извънредни разходи, сравнително ниската степен на изпълнение на бюджета през 2024 г. и ранния етап на изпълнение на МФР за периода 2021 — 2027 г.; изразява особена загриженост, че въпреки че процентът грешки по функция „Сближаване, устойчивост и ценности“ намаля от 9,3 на 5,7%, той все още е значително над прага на същественост от 2%, като Палатата все още установява слабости по отношение на системите за контрол и откриване както на Комисията, така и на държавите членки; изразява загриженост, че има опасност тези повтарящи се констатации да утвърдят като нормално настоящото ниво на грешки в областта на политиката на сближаване; при тези обстоятелства изразява сериозна загриженост относно предложенията за въвеждане на нов модел на разходите в следващата МФР, който ще разчита в още по-голяма степен на системите за контрол на държавите членки, докато основните причини за трайно високия процент грешки изглежда все още не са подобаващо разгледани; припомня, че политиката на сближаване продължава да бъде основен инструмент на Съюза за насърчаване на икономическото, социалното и териториалното сближаване и за подкрепа на балансираното развитие на регионите, и подчертава, че при всяка бъдеща реформа на моделите на разходване на средствата трябва да се запазват целите, предвидимостта и специалната бюджетна рамка на политиката на сближаване;

6. изразява дълбока загриженост относно факта, че продължават да се наблюдават пропуски при изпълнението на МВУ; отбелязва, че Палатата изрази становище с резерви относно законосъобразността и редовността на разходите по МВУ за трета поредна година и че тя оценява, че минималното финансово въздействие на установените пропуски е над прага на същественост; подчертава сериозните недостатъци в одита и контрола, установени от Палатата, които продължават да подкопават увереността относно редовността на усвояването на средствата по МВУ; изразява особена загриженост във връзка със значителните пропуски в отчетността, произтичащи от липсата на надеждна и пълна информация относно крайните бенефициенти на финансирането от Съюза, по-специално поради тълкуването от страна на Комисията на понятието „краен получател“ по отношение на МВУ, което противоречи на действащото законодателство; припомня, че Парламентът многократно изрази сериозни опасения в предишни резолюции за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета по отношение на МВУ, включително относно прозрачността на крайните бенефициенти; счита, че Комисията следва да започне производства за установяване на нарушение;

счита също, че Комисията следва да действа без ненужно забавяне и да упражнява пълноценно правомощията си на пазител на Договорите спрямо държавите членки, за да гарантира, че гражданите и заинтересованите лица имат пълен достъп до тази информация; в случай, че тя не го направи, Парламентът ще разгледа всички подходящи мерки в рамките на своите правомощия за осигуряване на спазване на правилата, включително правни действия;

7. отбелязва със загриженост, че настоящата степен на изпълнение за фондовете по линия на политиката на сближаване е значително по-ниска от степента на изпълнение по време на предходната МФР за периода 2014 — 2020 г., което съвпада с факта, че само около 50% от средствата по МВУ бяха усвоени до края на 2024 г., а това означава, че останалите 50% от средствата трябва да бъдат усвоени преди края на периода на изпълнение на МВУ през декември 2026 г.; отбелязва със загриженост нарастването на общия размер на непогасените облигации на Съюза на 578,2 милиарда евро в края на 2024 г., както и оценките на Палатата, че тази сума би могла да достигне 900 милиарда евро до края на 2027 г., което ще създаде значителна тежест за бъдещите МФР поради свързаните лихвени плащания и плащания за погасяване на главницата; отбелязва, че устойчивото обслужване на дълга на Съюза трябва да бъде вземано предвид при всички бъдещи бюджетни решения;

8. подчертава, че прозрачността не е абстрактен принцип на управление, а основен елемент на ефективната контролна среда; подчертава, че непълната документация, непоследователните практики за регистрация или разчитането на неформални канали за комуникация пряко отслабват одитните следи и възпрепятстват капацитета на органа по освобождаване от отговорност да оценява законосъобразността, редовността и доброто финансово управление; във връзка с това изразява съжаление, че през последните години имаше многобройни примери за неуспеха на Комисията да поддържа разумни стандарти за прозрачност и отбелязва решението на Общия съд по дело T-36/23[2], Stevi и The New York Times Company/Европейска комисия; припомня, че съгласно Регламент (ЕО) № 1049/2001 текстови съобщения, които са изпратени или получени от длъжностни лица на Съюза, се квалифицират като документи само ако засягат политиката или решенията на Съюза; подчертава, че Комисията следва да направи необходимото практиките за прозрачност да отговарят на високи стандарти за управление с цел да се гарантира, че органът по освобождаване от отговорност може да извърши цялостна оценка на

---

2 Решение на Общия съд от 14 май 2025 г., Matina Stevi и The New York Times Company/Европейска комисия, T-36/23, ECLI:EU:T:2025:483.

законосъобразността, редовността и доброто финансово управление на бюджета на Съюза; отбелязва значението на навременните отговори на исканията за достъп до документи; насърчава Комисията да укрепи своите процедури, за да се гарантира, че надзорните органи могат да извършват цялостна оценка на законосъобразността, редовността и доброто финансово управление; счита, че неосигуряването на подходяща документация и прозрачност на равнище висше ръководство има опасност да подкопае общественото доверие, институционалната отчетност и надеждността на Комисията като пазител на Договорите; призовава ръководството на Комисията да гарантира пълно спазване на задълженията за прозрачност, правилно регистриране на всички съобщения, свързани с работата, включително на равнището на председателя и членовете на колегиума, и да укрепи вътрешните процедури и механизмите за отчетност, за да се предотвратят подобни пропуски в бъдеще;

9. припомня, че беше установено, че бивш министър-председател на Чехия се е намирал в положение на конфликт на интереси по време на предишния си мандат, което доведе до спиране и финансова корекция на финансирането от Съюза; отбелязва публичните изявления на министър-председателя, в които се посочва, че той възнамерява да се откаже от собствеността и контрола върху стопански интереси, които потенциално се възползват средства на Съюза, чрез създаването на предполагаемо неоттегляема договореност за доверително управление; припомня, че е важно да се установят проверими правни договорености, за да се предотврати всякакъв риск средствата на Съюза да облагодетелстват частните стопански интереси на лица, заемащи публична длъжност; подчертава, че държавите членки следва да гарантират наличието на ефективни предпазни мерки за поддържане на прозрачността, включително за разкриването на информация за действителните собственици, почтеността и доброто финансово управление на средствата на Съюза;

10. подчертава, че членовете на Комисията трябва да отговарят на най-високите стандарти за почтеност, независимост и отчетност както при изпълнението на настоящите си функции, така и на предходни длъжности; отбелязва със загриженост, че няколко висши ръководни длъжности в ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“ останаха незаети през периода, в който настоящият член на Комисията, отговарящ за здравето и хуманното отношение към животните, отговаряше за тази генерална дирекция в качеството си на член на Комисията по въпросите на съседството и разширяването, и отбелязва, че информацията, предоставена от Комисията във връзка с това по време на размяната на мнения с органа по освобождаване от отговорност, беше неточна; подчертава, че Комисията трябва да гарантира, че всички членове на колегиума отговарят на

стандартите за почтеност, независимост и професионално поведение, необходими за упражняване на техните отговорности, особено когато тези отговорности включват управлението на политически чувствителни портфейли и значителни по размер средства на Съюза; счита, че взети заедно, сериозните и продължителни пропуски в управлението на ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“ в миналото, предоставянето на неточна информация на Парламента в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета и допълнителните опасения, свързани с поведението и независимостта, посочени по-горе, показват модел, който е несъвместим със стандартите за отчетност, надеждност и добра администрация, които са задължителни за всеки член на Комисията;

11. подчертава, че Комисията трябва да действа по напълно безпристрастен и прозрачен начин, което включва премахване на конфликтите на интереси, осигуряване на ясна отчетност за управлението на средствата на Съюза и спазване на собствените си насоки относно принципите на правовата държава; призовава Комисията да повиши прозрачността и отчетността по отношение на назначаването и дейностите на своите специални съветници, като систематично публикува подробна информация относно критериите за техния подбор, мандата, задачите, продължителността на назначението, възнаграждението и декларациите за интереси; подчертава, че специалните съветници могат да упражняват значително влияние върху разработването на политики и поради това спрямо тях трябва да се прилагат ясни стандарти за управление, задължения за редовно докладване и проактивно оповестяване в съответствие с принципите на добро финансово управление и член 15, параграф 3 от ДФЕС;

12. подчертава, че последващите действия на Комисията не могат да водят до разширяване на нейните правомощия отвъд обхвата, предвиден в Договорите;

13. отбелязва, че в няколко специални доклада от последните години Палатата сочи пропуски в методиката на Комисията за оценка на въздействието на разходите на Съюза върху климата, които са довели до системно завишаване на оценките посредством използването на предварително маркиране въз основа на очаквания ефект от дейностите и които не отчитат действителните резултати; подчертава, че ограниченията на настоящите методики могат да засегнат надеждността на докладваните данни и да се отразят на оценката на изпълнението от страна на органа по освобождаване от отговорност; отбелязва освен това, че настоящите методики за проследяване на разходите в областта на климата и биологичното разнообразие не обхващат изцяло всички ефекти

от дейностите на Съюза, включително някои мерки в рамките на общата селскостопанска политика; отбелязва, че прилагането на принципа за ненанасяне на значителни вреди спомага за предотвратяване на изпълнението на несъответстващи на изискванията мерки; подчертава, че подобни ограничения на прилаганите методи могат да създадат предизвикателства във връзка с отчетността за органа по освобождаване от отговорност; подчертава, че способността на Парламента да упражнява ефективен бюджетен контрол зависи от наличието на явни, проверими доказателства на равнище проект за спазването на свързаното с околната среда законодателство и за въздействието върху околната среда;

14. припомня, че при прегледа на Комисията от 2024 г. на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства на неправителствени организации (НПО) не бяха открити каквито и да било нарушения на правото; подчертава въпреки това, че спрямо всеки получател на финансиране от Съюза, включително НПО, следва да се прилагат строги, пропорционални и основани на риска изисквания за контрол и прозрачност в съответствие с правните разпоредби и доброто финансово управление; подчертава, че изискванията за бюджетен контрол, гаранции и прозрачност трябва да се прилагат неутрално, пропорционално и въз основа на факти, като се гарантира, че прозрачността и надзорът се прилагат ефективно по отношение на всички категории бенефициенти и че контролът е основан на риска; подчертава, че липсата на прозрачност подкопава доверието в процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета и че ефективният контрол изисква прилагането на равностойни стандарти за всички бенефициенти; отбелязва констатациите на Палатата в нейния Специален доклад 11/2025 „Прозрачност на финансирането от ЕС за неправителствени организации“;

15. отбелязва, че съгласно Договорите организациите на гражданското общество са легитимни бенефициенти на финансиране от Съюза и често подкрепят постигането на целите на Съюза; подчертава, че изискванията за бюджетен контрол, гаранции и прозрачност трябва да се прилагат неутрално, пропорционално и въз основа на факти, като се зачита надлежно правната сигурност; подчертава, че селективната прозрачност може да подкопае доверието в процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета и че ефективният контрол изисква прилагането на съпоставими стандарти за всички бенефициенти; отбелязва работната група за контрол, създадена в рамките на Парламента във връзка с това;

16. припомня решаващата роля на организациите на гражданското общество за отстояване на демократичните ценности в подкрепа

на едно динамично и жизнеспособно демократично общество, като осигуряват солидна основа за широко отразяване на всички съответни гледни точки в различните дебати, и подчертава, че организациите на гражданското общество могат да получават подкрепа от фондовете на Съюза при спазване на Финансовия регламент, за да изпълняват тези функции, както е предвидено в член 11 от Договора за Европейския съюз;

17. приветства факта, че поради спешната необходимост от повишаване на отбранителните способности на Съюза броят и обемът на инструментите на Съюза за финансиране в областта на отбраната се увеличи след започването на незаконната агресивна война на Русия срещу Украйна; счита, че отбраната и подкрепата за Украйна трябва да се разглеждат като бюджетен приоритет в настоящия геополитически контекст и че следва да бъдат разпределени подобаващи ресурси, за да се постигне тази цел; подчертава необходимостта от всеобхватен подход на Съюза спрямо финансирането на сигурността и отбраната в отговор както на конвенционалните военни заплахи, така и на неконвенционалните заплахи, включително хибридните заплахи, като заплахите, свързани с изкуствения интелект, безпилотните летателни апарати и кибератаките; счита, че при финансирането на технологии следва да се даде приоритет на онези от тях, които предоставят най-голямо оперативно предимство; подчертава, че демократичната отчетност, проверимостта и прозрачността трябва да се увеличават успоредно с разходите, като същевременно признава, че легитимните изисквания за сигурност могат да ограничат разкриването на определена чувствителна информация, без да се намалява цялостният капацитет на органа по освобождаване от отговорност да упражнява ефективен надзор; подчертава необходимостта от по-нататъшно повишаване на прозрачността на финансирането от Съюза в областта на отбраната, включително като се осигурят механизми за одит, които са пропорционални на чувствителността на отбранителните дейности, но които осигуряват напълно ефективен надзор, и като се гарантира, че органът по освобождаване от отговорност може да упражнява демократичен контрол върху всички дейности, финансирани от Съюза, на етапа на приемане, проектиране и изпълнение;

18. подчертава, че равенството е основополагаща ценност на Съюза, залегнала в Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“); припомня ангажимента на Съюза за интегриране на принципа на равенство между половете при създаването на неговите политики и изпълнението на фондовете на Съюза, включително съобразеното с равенството между половете бюджетиране;

19. припомня Споразумението за създаване на междуинституционален орган за етични стандарти за членовете

на институциите и консултативните органи, посочени в член 13 от Договора за Европейския съюз;

20. припомня, че е важно да се осигури разпределяне и изпълнение на фондовете на Съюза при пълно зачитане на Финансовия регламент и основните ценности на Съюза; подчертава необходимостта от подходящ надзор, прозрачност и предпазни мерки за предотвратяване на измами, конфликти на интереси, корупция, двойно финансиране, изпиране на пари и присвояване на средства, включително от страна на бенефициенти, чиито дейности са несъвместими с ценностите на Съюза; подчертана в тази рамка ключовата роля на структурата на Съюза за борба с измамите като цяло и изразява известна загриженост по повод отказа на някои държави членки да си сътрудничат с един от нейните елементи, а именно Европейската прокуратура;

Основни препоръки:

21. призовава Комисията по-специално:

i) спешно да направи преоценка и да противодейства на влошаването на положението с принципите на правовата държава и рисковете за бюджета на Съюза в Унгария, както и да предприеме всички необходими действия в съответствие с Регламента относно обвързаността с условия и други налични инструменти, включително пълно спиране на средствата на Съюза;

ii) да прилага последователно и точно разпоредбите, свързани с „крайните получатели“, на Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост[3] („Регламента за МВУ“), като преразгледа своите насоки относно националните планове за възстановяване и устойчивост, да комуникира с държавите членки относно правилното прилагане на определението за „крайни получатели“, да гарантира, че държавите членки събират и предоставят данни за последните субекти, получаващи средства, като изключват междинните субекти, като министерства или управляващи органи и предоставят тази информация на органа по освобождаване от отговорност преди крайния срок за подаване на искания за предоставяне на средства по МВУ, и да започва производства за установяване на нарушение, ако това е необходимо;

---

[3] ОВ L 57, 18.2.2021 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj.

iii) да публикува списъка на крайните получатели и изпълнителите за всички инструменти в хармонизиран, машинно четим формат;

iv) да гарантира спазването на правилата на Съюза относно достъпа до документи, включително текстови съобщения, като същевременно се признава, че институционалните съобщения от обществен интерес следва да стават достъпни пропорционално и при спазване на правните изисквания и изискванията за сигурност, за да се защитят демократичният контрол и отчетността;

v) да гарантира, че никакви средства на Съюза не се предоставят пряко или косвено на бенефициенти, включително свързани с членове на Европейския съвет, за които е установен конфликт на интереси и този конфликт не е бил доказуемо и проверимо отстранен в съответствие с приложимите правила и гаранции на Съюза;

vi) да гарантира, че всички членове на Комисията и висши длъжностни лица упражняват функциите си в пълно съответствие с правилата на Съюза относно почтеността, конфликтите на интереси и добрата администрация;

vii) да прилага по подходящ начин рамката за контрол на разходите на Съюза, свързани с целите в областта на климата и биологичното разнообразие, включително пропорционален механизъм за проверка, своевременно докладване на данни за климата на равнище проект и прозрачна комуникация относно въздействието върху околната среда, в съответствие с препоръките на Палатата и при надлежно отчитане на оперативната осъществимост и икономическата конкурентоспособност; да подобри мониторинга и докладването на резултатите, като не се ограничава само до целите за разходите, с оглед на постигането на максимално въздействие на финансирането от Съюза в областта на климата и биологичното разнообразие;

viii) да проучи, в съответствие с Финансовия регламент, всички потенциално извършващи измами или нередовни бенефициенти; припомня значението на подходящия надзор върху финансирането от Съюза, като се обръща специално внимание на зачитането на основните ценности на Съюза, и правното задължение на Комисията да се уверява, че бенефициентите зачитат тези ценности и се въздържат от професионални нарушения;

ix) да гарантира, че Европейската прокуратура разполага с подходящи ресурси за разследване на случаи на измама,

свързани с финансиране от Съюза, включително разходите по МВУ, предвид нарастващия брой разследвания и високите прогнозни щети;

х) да продължи усилията, полагани в областта на съобразеното с равенството между половете бюджетиране и в областта на проследяването на въздействието на бюджета на Съюза за насърчаване на равенството между половете;

ГЛАВА I — Многогодишна финансова рамка (МФР)

Декларация за достоверност на Европейската сметна палата и бюджетно и финансово управление

Надеждност на отчетите

22. приветства факта, че в своя годишен доклад относно изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година[4] Палатата заключава, че консолидираните отчети на Европейския съюз за посочената година са надеждни; отбелязва, че Палатата изразява становище без резерви относно надеждността на отчетите всяка година от 2007 г. насам;

23. отбелязва, че към 31 декември 2024 г. общият размер на пасивите е 827,3 милиарда евро, а на активите — 518,5 милиарда евро; отбелязва, че разликата от 308,8 милиарда евро представлява отрицателните нетни активи на Съюза, които отразяват дълга и онази част от разходите, които вече са извършени до 31 декември 2024 г. и следва да се финансират от бъдещи бюджети; отбелязва освен това, че отрицателният икономически резултат за 2024 г. възлиза на общо 97,2 милиарда евро, като сумите, отчетени като разход за Next Generation EU, допринасят значително както за отрицателната нетна позиция на активите, така и за икономическия резултат;

24. отбелязва, че в края на 2024 г. изчислената стойност на допустимите разходи, извършени от бенефициентите, за които все още не е поискано възстановяване и които са отразени като начислени разходи, е 160,7 милиарда евро (2023 г.: 155,2 милиарда), от които 7,9 милиарда евро са свързани с прогнозни бъдещи плащания по МВУ;

25. приветства заключението на Палатата, че активите, пасивите, приходите и разходите, включително свързаните с Next Generation EU, изчислените задължения, свързани с процеса на оттегляне на Обединеното кралство, и отражението на агресивната война на Русия срещу Украйна, са представени вярно в консолидираните годишни отчети;

Законосъобразност и редовност на приходите на Съюза

26. отбелязва заключението на Палатата, че приходите на Съюза не са засегнати от съществени грешки и че проверените от Палатата системи за управление като цяло са ефективни;

---

4. ОВ C, C/2025/5409, 8.10.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/5409/oj.

Законосъобразност и редовност на разходите на Съюза

27. изразява силно съжаление по повод на отрицателното становище относно законосъобразността и редовността на бюджетните разходи на Съюза, изразено от Палатата за шеста поредна година; припомня, че органът по освобождаване от отговорност продължава да следи отблизо развитието и че той прави редовно оценка на положението в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета; подчертава значението на непрекъснатите и постоянни усилия за преодоляване на основните слабости и за укрепване на финансовото управление и механизмите за контрол както на Комисията, така и на държавите членки; отбелязва трудностите за органа по освобождаване от отговорност, когато Сметната палата и Комисията прилагат различни правни и методологични определения;

28. приветства намаляването на изчисления от Палатата процент грешки на 3,6% за разходите през 2024 г., което представлява намаление с два процентни пункта спрямо 5,6% през 2023 г.; отбелязва със загриженост, че Палатата все така установява съществени проблеми по отношение на разходите, при които се възстановяват средства, като те са с най-голям дял в общия процент грешки, който се изчислява на 5,7%; отбелязва, че отражението на установените от Палатата грешки се оценява като съществено и широко разпространено;

29. отбелязва, че оценката на Комисията за риска при плащане за 2024 г. за всички функции на МФР с изключение на функция 3 е постоянно по-ниска от доверителните интервали на Палатата, особено за функции 2 и 6, и счита, че това отразява също така значителните различия в методиката и мандата между двете институции;

30. отбелязва, че за разлика от Палатата, която трябва да докладва всички грешки, независимо дали е възможна финансова корекция, Комисията докладва само нередности, за които счита, че събирането на съответните вземания е правно обосновано; припомня, че в съответствие с Регламента за общоприложимите разпоредби (РОР) Комисията счита за „нередност“ всяко нарушение на приложимото право, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в този бюджет, докато определението на Палатата за „грешка“ включва всички плащания, които са извършени, без да са изпълнени необходимите условия; отново изразява загриженост, че поради различните си институционални функции Комисията и Палатата прилагат различни правни тълкувания и методологични определения, което може да създаде объркване; изразява

загриженост, че е възможно Комисията систематично да подценява съществуващия процент грешки; изразява подкрепа за разработването на общи одитен подход и методика;

31. подчертава, че е важно да се гарантира, че публичните органи ефективно събират вземанията, свързани с неправомерни загуби вследствие на измами, отклонение от данъчно облагане, нередности и административна разпокъсаност, като съществен елемент от защитата на публичните финанси; призовава Комисията да повиши прозрачността чрез публикуване на ясна, ежегодна информация относно събирането на вземания, финансовите корекции и конфискациите, свързани с разходите на Съюза и сътрудничеството в областта на правоприлагането, представена в съгласуван и достъпен формат, който подкрепя отчетността, като същевременно се избягва ненужната административна тежест;

32. отново изразява загриженост във връзка с констатацията на Палатата, че оценката на риска от страна на Комисията вероятно занижава действителното ниво на риска в няколко области; отбелязва, че слабостите, установени в някои системи за управление и контрол, могат да засегнат цялостната надеждност на одитните заключения; подчертава необходимостта да се осигури строг надзор върху всички режими на управление; приветства факта, че считано от 2025 г. Палатата ще преустанови практиката на подбор на одитни извадки от операции, които вече са прегледани от Комисията или от националните одитни органи — промяна, която стана необходима, тъй като въпреки очакванията този подход да води до разкриването на малко или никакви грешки, той многократно се оказа ненадежден; подчертава, че това развитие поражда сериозни съмнения относно ефективността на системите за контрол на Съюза и подсилва дългогодишния призив на Парламента за надеждни механизми за получаване на увереност за всички режими на управление;

33. настоятелно призовава Комисията да ускори внедряването на оперативно съвместими инструменти за борба с измамите и извличане на данни при всички режими на управление, което ще осигури възможност за кръстосани проверки на действителните собственици, показателите за риска при обществените поръчки и сигналите за двойно финансиране; настоятелно призовава Комисията да докладва ежегодно на органа по освобождаване от отговорност относно обхвата и ефективността на тези инструменти, включително възприемането им от управляващите органи; отново изтъква спешната необходимост от задължително използване на инструменти за извличане на данни и на инструменти с изкуствен интелект за ефективна борба с измамите и нередностите;

34. подчертава, че изчисленият процент грешки в разходите на Съюза, докладван в декларацията за достоверност на Палатата, отразява плащанията, които според оценката на Палатата не са в пълно съответствие с приложимите правила и условия; счита, че въпреки че това не е показател за измама или корупция и не означава автоматично разхищение на ресурси, то по-скоро подчертава областите, в които корективните мерки могат да укрепят правилното прилагане на правилата и ефективно да защитят финансовите интереси на Съюза; изразява съжаление, че постоянните нива на грешки, макар и често технически по своя характер, могат въпреки това да подкопаят общественото доверие в доброто финансово управление на бюджета на Съюза;

35. припомня, че както е посочено в Договорите, органът по освобождаване от отговорност се нуждае от декларация за достоверност, предоставена от Палатата, относно надеждността на отчетите и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции в края на годината с оглед на решението си за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за въпросната година; отбелязва, че разходните програми на Съюза са многогодишни и че техните системи за управление и контрол обхващат няколко години, което дава възможност за корекции и събиране на неправомерно платени суми след края на годината;

36. припомня, че Комисията носи основната отговорност за предотвратяването и разкриването на измами, засягащи финансовите интереси на Съюза; отбелязва, че в съответствие със своя мандат Сметната палата трябва да докладва за всички случаи на нередности, установени по време на одитната ѝ работа; отбелязва освен това, че Палатата отнася съмнения за престъпления, попадащи в компетентността на Европейската прокуратура, и съмнения за измама, корупция или други незаконни дейности до Европейската служба за борба с измамите (OLAF); отбелязва, че през 2024 г. Палатата докладва на OLAF 19 случая на предполагаема измама и успоредно предаде седем от тези случаи на Европейската прокуратура, в резултат на което до момента бяха започнати шест разследвания на OLAF и седем разследвания на Европейската прокуратура; приветства Палатата за систематичното ѝ докладване пред OLAF и Европейската прокуратура, особено като се има предвид, че информацията, произтичаща от одитните дейности, е с висока степен на надеждност; подчертава, че всички случаи на неправомерни разходи, установени от Палатата, следва да бъдат докладвани на OLAF и Европейската прокуратура, като се остави на тези компетентни органи да преценят дали е налице намерение за измама, което налага по-нататъшно разследване; подчертава значението на постоянната координация между Комисията, OLAF, Европейската прокуратура и Палатата, за да се осигурят своевременни и ефективни последващи действия по

всички докладвани случаи съгласно съответните им мандати; отново заявява, че е необходимо Комисията да обезпечи тези органи с достатъчно ресурси, за да се гарантира един напълно ефективен капацитет за трансгранично разследване и откриване; припомня значението на пълната оперативна независимост на Европейската прокуратура и OLAF;

Бюджетно и финансово управление

37. отбелязва, че междинното преразглеждане на МФР, прието през февруари 2024 г., въведе преразгледана техническа корекция, с която таванът на бюджетните кредити за поети задължения за 2024 г. беше увеличен от 186 милиарда евро на 186,8 милиарда евро, а равнището на бюджетните кредити за плащания беше увеличено със 7,1 милиарда евро, вследствие на което окончателният размер на бюджетните кредити за плащания достигна 149,7 милиарда евро, като същевременно общият таван на плащанията остана 170,5 милиарда евро; отбелязва освен това, че с преразглеждането също така бяха създадени резервът за Украйна и Инструментът на Европейския съюз за възстановяване (EURI) като нови специални инструменти, извън таваните на МФР;

38. отбелязва, че бюджетният орган първоначално одобри бюджет на Съюза за 2024 г. с бюджетни кредити за поети задължения в размер на 189,4 милиарда евро; отбелязва, че пет коригиращи бюджета, приети през годината, доведоха до нетно увеличение с 5,9 милиарда евро, при което общият размер на бюджетните кредити за поети задължения достигна 195,3 милиарда евро, като по този начин беше надхвърлен таванът на МФР от 186,8 милиарда евро; подчертава, че това стана възможно чрез използването на специалните инструменти на МФР, които предоставят допълнителни ресурси над таваните за посрещане на нововъзникващи или непредвидени потребности;

39. отбелязва, че усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) за периода 2014 — 2020 г. достигна напреднал етап, като общият размер на плащанията възлиза на 475,2 милиарда евро, което съответства на 97% от наличните по програмите 489,9 милиарда евро; приветства факта, че 21 държави членки надхвърлиха степен на усвояване от 95% за програмния период 2014 — 2020 г., което показва силен капацитет за изпълнение с наближаването на приключването на периода;

40. подчертава, че кумулативните проценти на усвояване, представени от Комисията въз основа на предварителното финансиране и междинните плащания, извършени към държавите членки, не отразяват изцяло напредъка по изпълнението на проектите по места, тъй като не обхващат

общите суми, изплатени от националните органи на крайните бенефициенти;

41. отбелязва със загриженост, че въпреки значителното увеличение на плащанията през 2024 г., усвояването по Регламента за общоприложимите разпоредби (РОР) за периода 2021 — 2027 г. продължава да бъде ниско, като през 2024 г. са изплатени 14,7 милиарда евро спрямо 6,3 милиарда евро през 2023 г., което все още е скромна сума в сравнение с общия размер на разпределените средства; отбелязва освен това, че плащанията във връзка с безвъзмездни средства по МВУ достигнаха едва 55,9 милиарда евро през 2024 г., около половината от посоченото в прогнозата на Комисията от юни 2023 г., което отразява продължаващите забавяния при подаването и обработването на искания за плащане;

42. отбелязва, че през 2024 г. Комисията прогнозира отменени бюджетни кредити в размер на 8,8 милиарда евро за периода 2025 — 2027 г., което представлява увеличение спрямо прогнозираните през 2023 г. 8,1 милиарда евро за периода 2024 — 2027 г., като увеличението се дължи предимно на програмите по политиката на сближаване по настоящата МФР и на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) с наближаването на приключването през 2026 г. на програмите за периода 2014 — 2020 г.; слабото изпълнение през 2024 г. излага на риск значителни суми от 2025 г. нататък;

43. отбелязва със загриженост, че за Кохезионния фонд, Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и ЕСФ+ Комисията прогнозира общо отменени бюджетни кредити в размер на 2,7 милиарда евро, което е значително увеличение спрямо прогнозираните 2,2 милиарда евро през 2023 г. и почти седем пъти повече от прогнозираните 0,4 милиарда евро през 2022 г., въпреки допускането за рязко ускоряване на изпълнението през 2026 и 2027 г.; подчертава, че ако не се постигне тази ускорена степен на изпълнение, допълнително ще се увеличат сумите, за които съществува опасност да бъдат отменени;

44. предупреждава, че различните рискове, установени от Палатата в бюджета на Съюза, включително неизпълнените поети задължения, могат да застрашат постигането на целите на Съюза; призовава Комисията, в съответствие с препоръките на Палатата, да действа проактивно, за да гарантира, че нейните инструменти за намаляване на риска (като общият фонд „Провизии“) разполагат с достатъчен капацитет;

45. отбелязва, че номиналната стойност на непогасените заеми на Съюза достигна 601,3 милиарда евро в края на 2024 г., което е

отражение на използването на капиталовите пазари за финансиране на програмите на Съюза, като Европейския инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) и Next Generation EU; отбелязва, че до 2027 г. общият размер на непогасените заеми е възможно да надхвърли 900 милиарда евро, което е почти десет пъти повече от равнището, регистрирано през 2020 г. преди въвеждането на Next Generation EU; отбелязва, че от декември 2022 г. насам Комисията прилага диверсифицирана стратегия за финансиране като стандартен метод за набиране на средства на капиталовите пазари, подчертава значението на прозрачната отчетност, фискалната отговорност и доброто финансово управление в контекста на увеличения размер на заемите и увеличения лихвен риск, за да се поддържа фискална устойчивост и да се осигури пълна отчетност, както и демократичен контрол от страна на органа по освобождаване от отговорност;

46. отбелязва, че разходите за лихви, свързани с финансирането на безвъзмездната подкрепа по линия на Next Generation EU, възлизат на 5,4 милиарда евро за периода 2021 — 2024 г., включително 3,4 милиарда евро само през 2024 г., което е с почти 50% повече от първоначалната прогноза в размер на 3,7 милиарда евро; отбелязва, че общите разходи за лихви в настоящата МФР е възможно да варират между 29 и 30,4 милиарда евро, което е приблизително два пъти повече от първоначалната оценка на Комисията за 14,9 милиарда евро; отбелязва освен това, че в брифинг от 2024 г., озаглавен „Management of debt liabilities in the EU budget under the post-2027 MFF“ (Управление на задълженията по обслужване на дълга в бюджета на ЕС съгласно МФР за периода след 2027 г.), поискан от комисията по бюджети[5], се прогнозира, че лихвените плащания за безвъзмездната подкрепа по линия на Next Generation EU в следващата МФР е възможно да възлязат на 70,9 и 73,8 милиарда евро, което изтъква дългосрочното отражение на заемите по линия на Next Generation EU върху бюджета;

47. отбелязва, че експозицията на бюджета на Съюза продължи да се увеличава през 2024 г., което отразява нарастващия обем на операциите по получаване на заеми и свързаните с тях гаранции; посочва, че общата експозиция на бюджета на Съюза възлиза на 342 милиарда евро в края на 2024 г., което представлява увеличение с 14,8% спрямо 298 милиарда евро в края на 2023 г.; подчертава, че тази тенденция изтъква колко е важно наличието на стабилна система, фискална отговорност и прозрачна отчетност, за да се гарантира, че Съюзът може да изпълнява

---

5 https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2024/766173/IPOL_BRI(2024)766173_EN.pdf.

задълженията си по обслужване на дълга при всякакви обстоятелства; подчертава, че в контекста на нарастващи равнища на дълга развитието на истински нови собствени ресурси е от съществено значение, за да се предотврати изместване на приоритетите съгласно бъдещите многогодишни финансови рамки от разходите по обслужване на дълга;

48. отбелязва със загриженост, че както беше подчертано от Палатата в Специален доклад 18/2025 „Гъвкавост на бюджета на ЕС“, предложението на Комисията за МФР за периода 2021 — 2027 г. не се основава в достатъчна степен на задълбочено определяне и анализ на потребностите и рисковете, на които бюджетът на ЕС следва да може да отговори; отбелязва, че въпреки че съществуващите механизми за гъвкавост позволиха на Съюза да реагира на нововъзникващите приоритети, някои инструменти за гъвкавост бяха изчерпани многократно през първите години на МФР, като по този начин се ограничи свободата на действие за останалата част от периода; подчертава, че рамката за гъвкавост е прекалено сложна, без ясно определена последователност за мобилизиране на маржовете под таваните и специалните инструменти над тях; отбелязва освен това, че някои инструменти за гъвкавост се припокриват помежду си и с тематични програми, насочени към същите потребности, което води до ненужна сложност при финансовото управление и вземането на решения;

Препоръки

49. решително подкрепя препоръките на Палатата в нейния годишен доклад относно изпълнението на бюджета за финансовата 2024 година, както и в свързаните специални доклади; призовава Комисията да ги приложи незабавно и да информира редовно органа по освобождаване от отговорност относно напредъка по изпълнението;

50. призовава Комисията по-специално:

    i) да повиши надеждността и прозрачността на финансовото отчитане; по-специално като подобри допълнително яснотата при представянето на отрицателните нетни активи и начислените разходи и като гарантира, че дългосрочното отражение на заемите по линия на Next Generation EU върху бюджета се съобщава ясно и систематично на бюджетния орган;

    ii) да предприеме всички необходими мерки за преодоляване на трайните слабости в законосъобразността и редовността на разходите, включително чрез подобряване и пояснява на насоките за управляващите органи, продължаване на усилията за преодоляване на установените слабости при

разходите, при които се възстановяват средства, и гарантиране на последователно прилагане на Регламента относно обвързаността с условия, когато продължават да съществуват рискове;

iii) да коригира методиката си относно риска при плащане, така че да осигури пълно съответствие между своите оценки на риска и контролната среда, на която разчита;

iv) да подсили мониторинга на изпълнението на фондовете при споделено управление за периода 2021 — 2027 г., включително чрез по-активни последващи действия във връзка с ниската степен на усвояване, засилена административна подкрепа и целенасочена техническа помощ за държавите членки и систематично установяване на структурните пречки, които забавят изпълнението;

v) да използва пълноценно всички налични инструменти, за да предотвратява отмяната на бюджетни кредити, и да гарантира, че разпределените средства се усвояват изцяло и ефективно;

vi) да съобщава ясно въздействието на очакваните разходи за лихви върху операциите на Съюза по получаване на заеми, включително отражението им върху бюджета за бъдещите МФР, както и устойчивостта на настоящата диверсифицирана стратегия за финансиране;

vii) да преразгледа и опрости структурата за гъвкавост на бюджета на Съюза за следващата МФР, включително като установи ясна последователност за мобилизиране на маржовете и специалните инструменти, като се гарантира допълняемост между инструментите за гъвкавост, и като повиши прозрачността и предвидимостта на тяхното използване, осигурявайки същевременно пълноценен демократичен контрол от страна на бюджетния орган;

viii) препоръчва в бъдещите предложения за МФР Комисията да включи всеобхватен анализ на потребностите, рисковете и капацитета за реагиране при кризи, като гарантира, че инструментите за гъвкавост са достатъчно обосновани, адекватно финансирани и способни да се справят с непредвидени събития, без да бъдат изчерпани преждевременно;

ix) да гарантира, че за архитектурата на Съюза за борба с измамите, и по-специално OLAF и Европейската прокуратура, са осигурени достатъчно и подходящи ресурси и че се улеснява стабилното сътрудничество между тях и с Комисията, включително посредством своевременното предаване на предполагаемите случаи на измама и

укрепване на стратегиите за предотвратяване на измами, по-специално във високорисковите разходни области и широкомащабните финансови инструменти;

х) да публикува ясни и лесни за използване обобщения на изпълнението и разходите, включително прегледи от една страница и интерактивни информационни табла с машинночетими набори от данни;

Приходи

51. приветства факта, че и за финансовата 2024 година като цяло одитните данни показват, че приходите не са засегнати от съществено ниво на грешки; същевременно отново посочва, че проблемите с неправилното деклариране или недекларирането на мита („разликата между дължимите и събраните мита“) водят до пропуски в събирането на вносни мита, което е дългогодишен проблем за Съюза и за неговите държави членки;

52. подчертава значението на отговорностите на държавите членки за събирането на данъка върху добавената стойност (ДДС) и традиционните собствени ресурси (ТСР) за гарантирането на лоялна конкуренция и справедливо данъчно облагане в рамките на единния пазар и за гарантирането, че тежестта във връзка с финансирането на разходите на Съюза се споделя справедливо между държавите членки; отбелязва със задоволство, че проверените от Палатата системи, свързани с приходите, като цяло са ефективни; същевременно настоятелно призовава Комисията да увеличи усилията за подобряване на събирането на съществуващите собствени ресурси, включително чрез справяне с все още съществуващите слабости, установени от Палатата, и най-вече слабостите, свързани с отдавна нерешените въпроси относно резервите във връзка с ДДС и отворените въпроси относно ТСР;

53. подчертава, че реформата на митническата система на Съюза продължава да бъде важна както за модернизирането на собствените ресурси, така и за ефективната борба срещу организираната престъпност на европейско и на национално равнище; отбелязва констатацията на Палатата относно необходимостта от по-нататъшно прилагане и планиране на изпълнението; подчертава, че е важно договорените елементи на реформата да бъдат осъществени своевременно и координирано;

54. подчертава, че бързото приемане и прилагане на всички елементи на предложението за реформа на митниците следва да продължи да бъде основен приоритет; подчертава, че създаването на Митническия орган на ЕС и на Центъра за митнически данни на ЕС следва да допринася за оценката на риска в реално време, разкриването на измами и еднаквото

прилагане на митническите правила, като замени фрагментираните национални системи за установяването на по-силен и цифровизиран митнически съюз; подчертава, че е важно да се гарантира, че реформата спомага за постигането на значително намаляване на разликата между дължимите и събраните мита и повишава ефективността на митническия контрол на Съюза; посочва, че е важно наличието на оценка на риска в реално време и на цифровизиран митнически контрол;

55. приветства усилията на Европейската прокуратура и OLAF за борба срещу организираното възползване от слабостите в митническия контрол на Съюза; насърчава по-нататъшното укрепване на оперативния капацитет и експертния опит на Европейската прокуратура в областта на противодействието на моделите на организирана престъпност, засягащи приходите и разходите на Съюза, включително чрез специализирано съвместно възлагане на задачи, засилен обмен на разузнавателна информация и способности за анализ на риска;

56. подчертава значението на превантивните и предпазните мерки в борбата с измамите с ДДС; насърчава проучването на новаторски подходи, като формиране на извадки въз основа на риска и статистическо екстраполиране на контролните резултати към по-широки съвкупности от операции при пълно зачитане на правните гаранции и пропорционалността;

57. приветства предложенията за нови собствени ресурси, представени от Комисията, включително като част от пакета от предложения за следващата МФР, които следва най-малкото да успеят да покрият разходите, свързани с лихвите и погасяването на заемите по МВУ, за да се гарантира, че тези разходи не ограничават наличните средства на Съюза за редовни разходни програми на Съюза; признава, че ако съществуващите предложения не се реализират, без да се засяга фискалната отговорност, могат да бъдат разгледани и възможностите за други източници на приходи; счита, че потенциалът за приходи от данък върху цифровите услуги и данък върху финансовите сделки следва да бъде проучен като възможно решение;

Препоръки:

58. призовава Комисията по-специално:

    i) да предприеме необходимите стъпки, за да подкрепи своевременното и ефективно осъществяване на реформата на митниците, включително създаването и започването на работа на Митническия орган на ЕС и разработването, привеждането в действие и поддръжката на Центъра за митнически данни на ЕС;

ii) да задълбочи митническото сътрудничество с други държави извън Съюза с цел улесняване на търговията и засилване на борбата срещу трансграничните данъчни и митнически измами;

iii) да увеличи усилията за подобряване на събирането на съществуващите източници на приходи на Съюза, включително от електронната търговия, като се справи с все още съществуващите слабости, установени от Палатата, и най-вече слабостите, които засягат отдавна нерешените въпроси относно резервите във връзка с ДДС и отворените въпроси относно ТСР;

iv) да продължи да работи за въвеждането на допълнителни нови собствени ресурси;

v) да продължи да полага усилия за справяне с предизвикателствата във връзка с разликата между дължимите и събраните мита, които бързият растеж на електронната търговия поставя пред митническите органи; да осигури подходящи човешки, технически и финансови ресурси;

Единен пазар, иновации и цифрова сфера

59. отбелязва, че бюджетът за програмите по функция 1 от МФР „Единен пазар, иновации и цифрова сфера“ възлиза на 25,9 милиарда евро (13,5% от бюджета на Съюза), разпределени, както следва: 14,9 милиарда евро (57,6%) за научни изследвания, 4,1 милиарда евро (15,9%) за транспорт, енергетика и цифрови технологии, 3,1 милиарда евро (11,9%) за програмата InvestEU, 2,3 милиарда евро (8,8%) за космическото пространство и 1,5 милиарда евро (5,8%) за други области;

60. отбелязва, че Палатата разгледа 127 операции, обхващащи пълния набор от разходи по тази функция на МФР; отбелязва със загриженост, че 32 (25%) от проверените от Палатата 127 операции съдържат грешки; изразява съжаление, че въз основа на 28-те количествено измерими грешки, открити от Палатата, и допълнителните грешки, установени по отношение на операции по функция 1 от МФР, извършени от агенциите на Съюза, съвместните предприятия и Европейския институт за иновации и технологии, Палатата изчислява, че процентът грешки при разходите по функция „Единен пазар, иновации и цифрова сфера“ през 2024 г. е съществен и възлиза на 3,2%; отбелязва освен това, че изчисленият от Комисията риск при плащане за тази функция е 1,6%, което е в долната половина на диапазона на оценката на Палатата;

61. отбелязва категоризацията на грешките от Палатата, като недопустимите преки разходи за персонал съставляват 76% от

грешките, недопустимите други преки разходи (ДДС, пътни разноски, оборудване) — 18%, недопустимите разходи за подизпълнители — 4%, а недопустимите непреки разходи — 2%;

62. отбелязва със загриженост констатацията на Палатата, че научните изследвания продължават да бъдат високорискова разходна област, особено що се отнася до разходите за персонал; отбелязва, че Палатата установи количествено измерими грешки при 26 от 99-те операции в областта на научните изследвания и иновациите, включени в извадката; признава, че начинът, по който се отпускат средства, оказва въздействие върху риска от грешки и сложните правила, свързани с основаното на възстановяване на разходи финансиране, което обикновено се използва в областта на научните изследвания; подчертава във връзка с това необходимостта от опростяване на правилата, уреждащи програмите на Съюза за научни изследвания и иновации, с цел да се намали рискът от грешки, като същевременно се улесни достъпът на бенефициентите, и по-специално МСП, до финансиране от Съюза;

63. посочва, че Палатата установи няколко проблема с проектите по Механизма за свързване на Европа (МСЕ), включително докладване на непреки разходи, несъответствия между декларираните и действителните плащания и несъответстващи на изискванията процедури за възлагане на обществени поръчки, и призовава за стриктно спазване на правилата за допустимост на разходите и добро финансово управление от страна на всички партньори; освен това подчертава необходимостта тези въпроси да бъдат взети предвид в контекста на следващия регламент за МСЕ (2028 — 2034 г.), за да се подобри прозрачността при изпълнението на проекти по МСЕ и да се повиши добавената им стойност за ЕС;

64. приветства факта, че с оглед на своя годишен доклад за 2024 г. Палатата направи оценка и на информацията за изпълнението по функция 1 от МФР, която беше представена в декларациите за изпълнението на програмите към годишния доклад за управлението и изпълнението на бюджета на ЕС за 2023 г., изготвен от Комисията; оценява общото заключение на Палатата, че се е подобрило разработването на показатели за изпълнението в сравнение с програмния период 2014 — 2020 г., включително баланса на различните видове показатели (вложени ресурси, крайни продукти, резултати и въздействие) в случая на „Хоризонт Европа“, космическата програма на ЕС и InvestEU; отбелязва със загриженост, че законодателството относно Механизма за свързване на Европа (МСЕ) за периода 2021 — 2027 г. не включва показатели за резултатите или за въздействието;

65. изразява загриженост, че Палатата откри пропуски в

проследимостта на докладваните резултати, особено за „Хоризонт 2020“; подчертава, че е важно да се потвърдят и гарантират проследимостта и надеждността на данните, използвани за установяването на показатели за изпълнение; отбелязва, че поради въвеждането и нарастващото използване на опростени варианти на разходите и модели за финансиране, които не са свързани с разходите, трябва да бъдат отстранени слабостите в проследимостта и надеждността на данните, за да се защитят финансовите интереси на Съюза;

66. отбелязва със загриженост констатацията на Палатата, че Комисията не е могла да предостави информация на равнище проект за програмата InvestEU, тъй като тя се изпълнява чрез непряко управление, допълнено от мониторингови посещения; изразява съжаление във връзка с отговора на Комисията, че партньорите по изпълнението на InvestEU не са задължени нито по гаранционните споразумения, нито по Регламента за InvestEU да докладват ключови показатели за изпълнението (КПИ) на равнище проект; счита, че данните на равнище проект следва да бъдат основата за подобреното докладване за изпълнението за финансовите инструменти, които се изпълняват при непряко управление, както е при програмата InvestEU; подчертава, че по отношение на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), като основен партньор по изпълнението на InvestEU, трябва да се прилагат най-високите стандарти за прозрачност и отчетност;

67. изразява загриженост, че Палатата установи, че като цяло напредъкът в постигането на целевите стойности за ключовите показатели за изпълнението е по-нисък от оценения от Комисията; отбелязва, че програмите по МФР за периода 2021 — 2027 г. като цяло напредват по план в постигането на определените им целеви нива, докато програмите за периода 2014 — 2020 г. са постигнали целите си само частично; отбелязва със загриженост заключението на Палатата, че по-малко от половината от показателите за изпълнение на „Хоризонт 2020“ и на МСЕ за периода 2014 — 2020 г. показват, че резултатите са постигнати или се изпълняват по план; отбелязва, че за InvestEU 50% от показателите, представени в декларациите за изпълнението на програмите, не са разполагали с целеви нива; потвърждава отговора на Комисията, че поради основания на пазара и на търсенето характер на финансовите инструменти като InvestEU изпълнението на тези програми зависи от тяхното възприемане от пазара, което ограничава способността на Комисията да установи предварително определени междинни цели и целеви стойности;

68. припомня важността на програмите на Съюза за финансиране на научни изследвания и иновации за научното, общественото, икономическото и технологичното развитие на Съюза с цел да се обърне подходящо внимание на възникващите приоритети и

предизвикателства, да се намалят неравенствата, да се осъществят екологичният и цифровият преход и да се намали енергийната зависимост на Съюза от Русия; подчертава, че за да се повишат конкурентоспособността, технологичното лидерство и стратегическата автономност на Съюза и да се преодолее изоставането в областта на иновациите спрямо конкурентите на световно равнище, е необходимо увеличено финансиране за научни изследвания и иновации и е от съществено значение да се положат по-големи и по-целенасочени инвестиционни усилия в областта на научните изследвания и иновациите, съчетани с намалена административна тежест за заявителите и по-добро мобилизиране на частен капитал, включително с цел предприемане на действия във връзка със съответните препоръки от доклада на Марио Драги; припомня, че в доклада на Марио Драги се подчертава, че високите постижения в областта на научните изследвания и иновациите са от основно значение за конкурентоспособността на Съюза и че в рамките на системата на Съюза за научни изследвания и иновации, включително програмата „Хоризонт Европа“, следва да има един критерий за подбор, а именно високите постижения; във връзка с това отново заявява своята позиция, че финансирането за научни изследвания и иновации следва да продължи да се определя от принципа за високи постижения и да продължи да се основава на заслугите;

69. отбелязва, че в последващата оценка на „Хоризонт 2020“ се изчислява, че до 2040 г. за всяко евро разходи, свързани с програмата, ще бъдат генерирани ползи за обществото на стойност пет евро; изразява дълбоко съжаление, че 74% от предложенията, оценени като висококачествени от независими експерти, не са могли да бъдат финансирани поради бюджетни ограничения; отбелязва, че за финансирането на всички висококачествени предложения биха били необходими допълнителни 159 милиарда евро; подчертава, че е важно да се осигури достатъчно финансиране за научните изследвания и иновациите в Съюза, за да се стимулират неговият устойчив просперитет и неговата устойчива конкурентоспособност; подчертава, че е важно да се използват пълноценно печатът за високи постижения и други допълнителни инструменти за финансиране на равнището на Съюза и на национално равнище, включително онези в рамките на политиката на сближаване, за да се подкрепят висококачествените, но неполучили финансиране проекти за научни изследвания и иновации и да се укрепят регионалните екосистеми за иновации в целия Съюз;

70. подчертава, че е важно да се опростят правилата и процедурите, уреждащи финансирането на научните изследвания и иновациите в Съюза, за да се улеснят достъпът на бенефициентите до финансиране и изпълнението на програмите; подчертава, че мерките за опростяване следва да бъдат

разработени по начин, който да е от полза за кандидатите и бенефициентите, включително кандидатстващите за първи път заявители, МСП и университетите, като същевременно се насърчават по-малки и по-гъвкави консорциуми, модулни проектни структури и поетапно участие, за да се улесни по-широкото участие и ефективното приобщаване в целия Съюз; изразява загриженост във връзка с констатацията на Палатата, че въпреки мерките за опростяване, въведени по „Хоризонт Европа“, които имат за цел да улеснят докладването на разходите от страна на бенефициентите, Палатата не установи значителни разлики между програмите „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“ по отношение на редовността на разходите;

71. отбелязва констатацията на Палатата, че Комисията е изпълнила повечето от нейните препоръки, отправени през предходните години; въпреки това изразява загриженост, че модулът „Разходи за персонал“, чието използване Палатата силно насърчава, особено при някои категории бенефициенти, които са по-склонни да извършват грешки, като МСП и новите участници, все още не беше готов по време на одита на Палатата; отбелязва констатацията на Палатата, че за пет от 34-те операции по „Хоризонт Европа“ в нейната извадка от 2024 г. бенефициентите все още са изчислявали разходите за персонал, като са използвали метода, приложим за „Хоризонт 2020“, или не са спазвали изцяло новите правила, приложими за „Хоризонт Европа“; счита, че разработването и използването на инструменти като модула „Разходи за персонал“ може да помогне на бенефициентите да прилагат правилните правила за изчисляване на разходите за персонал, които са основният източник на грешки по функция 1 от МФР;

72. отбелязва, че през 2024 г. Комисията продължи да въвежда опростени варианти за разходите, например еднократни суми и единични разходи в „Хоризонт Европа“, като финансирането с еднократни суми представлява 27% от общия бюджет на поканите за представяне на предложения в работните програми за 2024 г.; припомня пояснението на Палатата, че когато се предоставят безвъзмездни средства под формата на еднократна сума, на бенефициентите се изплаща предварително определена еднократна сума за всеки завършен работен пакет, независимо от действително направените разходи; отбелязва освен това, че целта на Комисията е до 2027 г. да предостави най-малко 50% от бюджета на поканата за представяне на предложения в публикувани работни програми под формата на еднократни суми; изразява загриженост, че поради причините, обяснени в каре 5.4 от нейния годишен доклад, Палатата не беше в състояние да прецени дали включването на конкретно оборудване в бюджетното предложение е било необходимо и обосновано в случай на одитирана от нея безвъзмездна финансова помощ под формата на еднократна сума; призовава Комисията да гарантира,

че бъдещите инструменти за финансиране включват гаранции за избягване на свръхкомпенсация за оборудване, което в действителност не е било закупено, въпреки че е включено в бюджета като еднократна сума, в съответствие с констатациите на Палатата;

73. потвърждава, че междинната оценка на „Хоризонт Европа“ установи, че еднократните суми осигуряват реално опростяване за бенефициентите, тъй като очакваните икономии варират между 14 и 30% от техните административни разходи; отбелязва констатациите за оценката на Комисията на финансирането чрез еднократна сума по „Хоризонт 2020“ и „Хоризонт Европа“ за периода 2018 — 2024 г., включително това, че бенефициентите също са докладвали на Комисията, че биха приветствали повече яснота относно начина на одитиране на безвъзмездните средства, изплащани като еднократна сума; оценява факта, че през 2024 г. Комисията въведе стратегия за последващ контрол на безвъзмездните средства по „Хоризонт Европа“, включително методика за последващи технически прегледи на безвъзмездните средства под формата на еднократна сума; отбелязва, че Комисията започна първите 30 последващи технически прегледа на „Хоризонт Европа“ през четвъртото тримесечие на 2024 г.; в същото време признава констатацията на Палатата, че макар еднократните суми да са подходящи за ясно определени работни пакети, биха възникнали трудности при прилагането на такива схеми в ситуации, когато работните пакети са забавени, частично завършени или някои от предвидените в работния пакет дейности са заменени;

74. отбелязва констатацията на Палатата, че е налице значително увеличение на финансовата подкрепа от Съюза за трети лица в областта на научните изследвания, като по „Хоризонт 2020“ са предоставени безвъзмездни средства в размер на 2,5 милиарда евро от това финансиране за целия програмен период, а до края на 2024 г. по „Хоризонт Европа“ са предоставени 5,5 милиарда евро; изразява загриженост във връзка с констатацията на Палатата, че за девет от 11-те операции в извадката, свързани с безвъзмездна финансова помощ за трети лица, прагът за финансиране в размер на 60 000 EUR, определен в член 207 от Финансовия регламент, е надвишен без надлежна обосновка за дерогация в работната програма или поканата; отбелязва, че според Комисията естеството на някои видове дейности изисква по-голяма по размер безвъзмездна финансова помощ; изразява тревога във връзка с констатацията на Палатата, че от трети лица не се изисква да доказват ефективността на своя контрол, за да се гарантира редовността на разходите на Съюза; изразява съгласие с Палатата, че това представлява риск за доброто финансово управление и защитата на финансовите интереси на Съюза;

75. отбелязва, че програмите на Съюза за научни изследвания и иновации, включително „Хоризонт Европа“, подкрепят разработването на модерни технологии за граждански приложения, но признава, че някои технологии могат да носят присъщи рискове за двойна употреба; отбелязва, че за укрепването на отбраната на Съюза се изисква засилена подкрепа за научните изследвания и иновациите в рамките на „Хоризонт Европа“; подчертава значителния потенциал на нововъзникващите технологии, по-специално в области като изкуствения интелект, киберсигурността и квантовите изчислителни технологии, да допринесат за сигурността и устойчивостта на Съюза; счита, че поради това гражданските програми за научни изследвания и иновации следва да бъдат подкрепяни по подходящ начин и стратегически съгласувани, включително, когато е целесъобразно, като се даде възможност резултатите от тях да се използват за цели с двойна употреба, за да се гарантира защитата на отбранителните способности на ЕС; отбелязва обаче със загриженост отговора на Комисията, че понастоящем тя не наблюдава конкретно след края на даден проект дали резултатите от финансираните от Съюза проекти за научни изследвания и иновации се използват за приложения с двойна употреба, военни приложения или приложения в областта на отбраната; призовава Комисията да гарантира подходящо наблюдение на последващите действия във връзка с финансираните от Съюза проекти за научни изследвания и иновации с потенциални приложения с двойна употреба, военни приложения или приложения в областта на отбраната в съответствие с изискванията на Съюза; подчертава, че е важно да се гарантира, че финансирането от Съюза е в пълно съответствие с ценностите и задълженията на Съюза съгласно международното право; същевременно подчертава необходимостта Комисията да засили последващите действия във връзка с резултатите от финансираните от Съюза научни изследвания, включително прехода им към търговска употреба, за да се увеличи максимално общественото въздействие и да се гарантира адекватна възвръщаемост на инвестициите за данъкоплатците;

76. припомня, че на групата на ЕИБ бяха предоставени 75% (19,6 милиарда евро) от бюджетната гаранция на Съюза по Регламента за InvestEU; припомня също така препоръките на органа по освобождаване от отговорност в предишните му доклади относно контрола на финансовите дейности на ЕИБ; отбелязва пропуските в отчетността и одита във връзка с операциите на ЕИБ, установени в изявление CC 1/2025 на комитета за контакти; подчертава необходимостта от привеждане в съответствие и адаптиране на рамката за одит към разширения мандат на ЕИБ; настоятелно призовава Комисията активно да подкрепи предоставянето на пълен достъп на Сметната палата до дейностите на ЕИБ с цел одит; подчертава

необходимостта от изчерпателна информация относно качеството на портфейла на ЕИБ и практиките ѝ за управление на риска, за да се даде възможност за пълноценен демократичен контрол на нейните операции; призовава Комисията да си сътрудничи с ЕИБ, за да се осигури докладване пред органа по освобождаване от отговорност за качеството на нейния портфейл, да се гарантира, че профилите за оценка на риска за широкомащабни инвестиции подлежат на независим преглед и че ЕИБ оповестява поуките, извлечени от случаи, в които значителното кредитиране е довело до кредитно неизпълнение; подчертава, че общественото доверие в доброто управление на обезпечените от Съюза заеми зависи от прилагането на най-високите стандарти за институционален интегритет; поради това настоятелно призовава Комисията да изиска от ЕИБ да укрепи механизмите за предотвратяване на конфликти на интереси;

77. подчертава стратегическото значение на научните изследвания в областта на отбраната за укрепването на сигурността и дългосрочната устойчивост на Съюза; подчертава, че за научните изследвания в областите на отбраната и сигурността се изисква тясно и надеждно сътрудничество между държавите членки, за да се осигури икономически по-ефективно и ефикасно използване на парите на данъкоплатците в Съюза, да се избегне ненужното дублиране и да се насърчат полезните взаимодействия; подчертава, че по необходимост научноизследователската дейност в тази област е свързана с изключително чувствителни данни, технологии и информация, за които трябва да се прилагат на най-високите стандарти за защита срещу външна намеса или злонамерена манипулация; подчертава в този контекст спешната необходимост от разработване на обща и стабилна защитна архитектура на равнището на Съюза за борба с хибридните заплахи и защита на критичните знания, инфраструктура и екосистеми за иновации;

78. припомня, че на 10 март 2022 г. Европейският парламент реши да учреди комисията PEGA за разследване на предполагаемо нарушение или лошо администриране при прилагането на правото на Съюза във връзка с използването на Pegasus и еквивалентен шпионски софтуер за наблюдение и препоръката на Европейския парламент от 15 юни 2023 г. до Съвета и Комисията, приета вследствие на работата на комисията PEGA[6]; припомня своята неудовлетвореност от това, че Комисията все още не е представила правоприлагащи мерки и законодателни последващи действия във връзка с препоръките на Парламента за използването на софтуера Pegasus и еквивалентен софтуер за

---

6 Приети текстове: P9_TA(2023)0244. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0244_BG.html.

наблюдение; отбелязва съобщенията в медиите[7], в които се твърди, че финансиране от Съюза може да е подкрепило пряко дружества, участващи в разработването, внедряването и износа на шпионски софтуер от субекти, чиито технологии са били свързани с незаконно наблюдение на журналисти, защитници на правата на човека и политически активисти в Съюза и в трети държави; отбелязва отговора на Комисията, че правилното използване на средствата на Съюза се гарантира от различни договорни разпоредби, съгласно които се изисква спазване на приложимото право на Съюза и зачитане на ценностите му, и че неспазването на тези задължения може да доведе до различни договорни мерки, включително спиране на изпълнението на договора или плащанията и прекратяване на договора; отбелязва също така писмения отговор на Комисията, че тя счита, че е въвела няколко мерки за справяне с риска от попадане на шпионски софтуер в неподходящи ръце и за повишаване на защитата на потенциалните жертви на шпионски софтуер, включително Европейския акт за свободата на медиите, Директивата за правото на неприкосновеност на личния живот и електронни комуникации, Акта за киберустойчивост и Регламента относно изделията и технологиите с двойна употреба, и че нейните годишни доклади относно върховенството на закона обхващат и развитието във връзка с твърденията за незаконно използване на шпионски софтуер;

79. отбелязва отговора на Комисията до комисията по бюджетен контрол, че въпросните дружества са получили общо 12,77 милиона евро от бюджета на Съюза от 2021 г. насам; изразява съжаление, че Комисията сподели с комисията по бюджетен контрол само частична информация относно общия размер на финансирането от Съюза, разпределено за шпионски софтуер или дружества за софтуер за инвазивно наблюдение, тъй като предоставеният от нея отговор е ограничен до информация, която вече е публично достъпна в Системата за финансова прозрачност, която понастоящем публикува информация само за бенефициентите и изпълнителите при пряко управление и за партньорите по изпълнението при непряко управление; изразява съжаление относно факта, че органът по освобождаване от отговорност получи непълен отговор на своето искане;

80. подчертава значението на инвестициите на Съюза в развитието на високоефективни, устойчиви и ефективно взаимосвързани трансевропейски мрежи в областта на транспорта, енергетиката и цифровите услуги и отбелязва, че МСЕ, с разходи в размер на 4,1 милиарда евро през 2024 г., е ключов инструмент на Съюза за постигането на тези цели;

---

7 https://www.ftm.eu/articles/spyware-industry-eu-subsidies-surveillance-concers.

81. отбелязва писмения отговор на Комисията, че от 2021 г. насам са изразходвани 12,63 милиона евро за производство на водород от възобновяеми източници и свързаната с него инфраструктура от МСЕ — Енергия от възобновяеми източници, а 187,21 милиона евро от финансирането по МСЕ — Транспорт са изразходвани за станции за презареждане; отбелязва освен това, че между 2021 и 2024 г. Комисията предостави 791,13 милиона евро под формата на безвъзмездни средства по линия на Фонда за иновации за проекти за горива на основата на електроенергия; подчертава, че е важно да се разпределят средства на Съюза в подкрепа на решения с потенциал за дългосрочна декарбонизация и мащабируемост и да се възприеме основан на доказателства подход по отношение на нововъзникващите решения, за да се гарантира ефективното използване на публичните ресурси и да се увеличи максимално въздействието върху климата; подчертава, че всички технологии трябва да бъдат оценени по отношение на тяхната ефективност и мащабируемост; призовава за предпазливост при разпределянето на средства на Съюза за технологии с несигурна или ограничена дългосрочна роля по пътя към декарбонизация; подчертава, че постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. е от решаващо значение; подчертава необходимостта да се гарантират надеждни, финансово достъпни и устойчиви енергийни доставки в Съюза; отбелязва в този контекст, че Комисията следва да насърчава технологично неутрален подход по отношение на научните изследвания и иновациите; призовава по-специално за подкрепа на трансгранични проекти с цел насърчаване на истински европейски решения в областта на енергийните доставки, гарантиране на икономически ефективно използване на средствата на Съюза, укрепване на вътрешния пазар и създаване на добавена стойност от ЕС; призовава Комисията да гарантира, че критериите за финансиране се основават на измерими резултати, свързани с намаляването на емисиите, а не на препоръчителни технологични предпочитания;

82. припомня, че Актът за цифровите пазари има за цел да гарантира справедливи и благоприятстващи иновациите цифрови пазари в Европа, като не позволява на нито един участник да доминира на тях за сметка на потребителите, конкурентите или демократичния контрол; подчертава значителните отрицателни последици, които господстващото положение на цифровия пазар оказва върху основните права и разпространението на манипулиране на информация и дезинформация, както и необходимостта от съвместни действия на Съюза в тези области; отбелязва, че през 2024 г. генерална дирекция „Конкуренция“ беше изправена пред сериозен недостиг на персонал, както се посочва в нейния годишен отчет за дейността за 2024 г.; отбелязва, че ГД „Конкуренция“ преразпредели персонал към отделите, отговарящи за прилагането на Акта за цифровите пазари, което доведе до недостиг на персонал в други отдели;

Препоръки

83. призовава Комисията:

i) да изпълни изцяло препоръките на Палатата относно законосъобразността и редовността и отчитането на изпълнението;

ii) да осигури предоставянето на значително увеличено финансиране от Съюза за научни изследвания и иновации, обусловено от принципа за високи постижения и заслуги;

iii) да въведе обвързващи изисквания към партньорите по изпълнението, включително ЕИБ, да предоставят докладване за изпълнението въз основа на данни на равнище проект също и за инструментите за финансиране, изпълнявани при непряко управление, като InvestEU; изисква това докладване да се основава на балансирана комбинация от показатели за крайните продукти, резултатите и въздействието;

iv) да извърши преглед на мерките за опростяване, въведени за „Хоризонт Европа“, за да прецени дали те осигуряват истинско опростяване за бенефициентите и кандидатите по проектите, включително въздействието на мерките върху административната тежест, процента на участие, географския баланс и достъпа за нови кандидати, по-специално от по-слабо представящите се региони, и да бъдат улеснени полезните взаимодействия с други инструменти на Съюза, включително политиката в областта на сближаването и печата за високи постижения;

v) да разработи и насърчи използването на инструменти като модула „Разходи за персонал“, които помагат на бенефициентите да прилагат правилните правила за изчисляване на разходите за персонал;

vi) да направи оценка на поуките, извлечени от последващите технически прегледи на безвъзмездните средства под формата на еднократна сума, стартирани през 2024 и 2025 г., и да докладва на органа по освобождаване от отговорност;

vii) да гарантира, че бъдещите инструменти за финансиране включват гаранции за избягване на свръхкомпенсация за оборудване, което в действителност не е било закупено, въпреки че е включено в бюджета като еднократна сума;

viii) да направи преглед на представителна извадка от безвъзмездни средства, изплащани под формата на еднократна сума, и да анализира поуките, извлечени от тяхното изпълнение, както и методите, използвани за

определяне на финансовата подкрепа от Съюза, преди да разшири допълнително използването на безвъзмездни средства, изплащани под формата на еднократна сума, в бъдещите инструменти за финансиране;

ix) да извърши цялостен преглед на финансирането от Съюза за разработване, внедряване и износ на шпионски софтуер или софтуер за инвазивно наблюдение във всички режими на управление от 2021 г. насам, да изготви план за действие за предотвратяване на злоупотребата със шпионски софтуер в Съюза и да ги сподели с органа по освобождаване от отговорност;

x) да се стреми да прилага технологично неутрален подход към научните изследвания и иновациите, включително чрез насърчаване на трансграничните проекти, за да се подкрепи постигането на неутралност по отношение на климата до 2050 г. и да се насърчат стабилни, устойчиви и финансово достъпни енергийни доставки за Съюза, като същевременно се гарантира разходна ефективност, ускорява се напредъкът по постигането на целите на Съюза в областта на климата и се повишава конкурентоспособността;

xi) да задълбочи сътрудничеството между държавите членки в областта на научните изследвания, свързани с отбраната и сигурността, чрез финансирани от Съюза програми за научни изследвания и иновации, като същевременно се насърчават полезните взаимодействия, гарантира се стабилна защита на чувствителните данни и защита на технологии срещу външна намеса и хибридни заплахи, и когато е целесъобразно, да се осигури възможност за отговорно използване на резултатите от научните изследвания за приложения с двойна употреба, за да се подкрепят устойчивостта, отбранителните способности и стратегическата независимост на Съюза;

xii) да гарантира, че финансирането от Съюза за научни изследвания, включително в рамките на „Хоризонт Европа“ и чрез споразумения с партньори извън Съюза, се разпределя по начин, който е съгласуван с ценностите на Съюза и не допринася за подкрепяне на шпионски софтуер или технологии за инвазивно наблюдение в съответствие със съответните препоръки на Парламента, приети на 15 юни 2023 г.[8];

Сближаване, устойчивост и ценности

84. подчертава ролята на политиката на сближаване на Съюза за

---

[8] ОВ C, C/2024/494, 23.1.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/494/oj.

намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия в рамките на Съюза, както е установено в Договорите, както и за подкрепа на прилагането на Европейския стълб на социалните права; настоява за непрекъсната подкрепа за сближаването в МФР за периода след 2027 г., като се следват принципите на партньорство и многостепенно управление, с участието на местните и регионалните органи и съответните заинтересовани страни; отбелязва, че бюджетът за програмите по функция 2 от МФР „Сближаване, устойчивост и ценности“ възлиза на 61,4 милиарда евро (32,1% от бюджета на Съюза), разпределени, както следва: 47,7% за ЕФРР и за други регионални операции, 16,4% за Европейския социален фонд (ЕСФ), 6,7% за Кохезионния фонд) 6,6% за „Еразъм+“, 2,2% за МСЕ — Транспорт, 3,6% за Плана на ЕС за възстановяване и 3,1% за други схеми;

85. отбелязва, че Палатата е проверила извадка от 223 операции, обхващаща пълния набор от разходи по функция 2 на МФР; отбелязва със загриженост, че изчисленият от Палатата общ процент грешки за разходите по тази функция през 2024 г. — 5,7% — отново е значително над прага на същественост; припомня, че изчисленият от Палатата процент грешки включва грешките, които са останали неоткрити от държавите членки и Комисията, и показва, че процентите грешки на Комисията са занижени;

86. отбелязва направената от Палатата категоризация на грешките, открити в разходите за сближаване, като недопустимите разходи представляват 49% от грешките, сериозното неспазване на правилата за обществените поръчки и държавната помощ — 23%, а недопустимите проекти — 18%; отбелязва освен това, че разходите, свързани с ЕФРР и Кохезионния фонд, представляват най-големият дял от грешките (54%);

87. отбелязва, че като цяло генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ стига до заключението в своя годишен отчет за дейността, че в отчетите за 2024 г. за ЕФРР/Кохезионния фонд са останали съществени или нередовни разходи въпреки резултатите от проверките и корекциите, които вече са били приложени на равнището на държавите членки, и че генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ стига до същото заключение за ЕСФ/инициативата за младежка заетост и Фонда за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица (ФЕПНЛ);

88. отново изразява загриженост относно заключението на Палатата в нейния преглед 03/2024 „Преглед на рамката за предоставяне на увереност и основните фактори, допринасящи за грешки в разходите по политиката на сближаване за периода 2014 — 2020 г.“, че Комисията подценява процента грешки, за който

докладва;

89. изразява загриженост относно трайните недостатъци, констатирани от Палатата в работата на националните одитни органи, както е видно от слабостите, установени в пакетите от документи за предоставяне на увереност, като процентът на остатъчните грешки е над прага на същественост за над 60% от общата стойност на пакетите от документи за предоставяне на увереност, одитирани през 2024 г.; подчертава със загриженост, че много често управляващите органи не могат да предотвратяват или откриват ефективно нередностите в разходите, декларирани от бенефициентите, а това намалява степента, в която Комисията може да разчита на тяхната работа;

90. изразява загриженост във връзка със забележката на Палатата, че грешките, установени от нея, е можело и е следвало да бъдат открити от одитните органи при извършените от тях проверки; отбелязва, че това намалява степента, в която Комисията може да разчита на резултатите от тяхната работа; подчертава със загриженост констатацията на Палатата, че от 2017 г. насам в нейните извадки делът на пакетите от документи за предоставяне на увереност с процент остатъчни грешки над 2% не е спаднал под 39% от разходите, което показва, че продължават да съществуват недостатъци в работата на одитните органи, които не са разгледани в достатъчна степен в работата на Комисията по предоставяне на увереност; приветства обаче стартирането от Комисията на план за действие, насочен към подобряване на капацитета на органите за откриване на грешки през периода 2021 — 2027 г.;

91. отбелязва, че в своя преглед 04/2025 „Бъдещето на политиката на сближаване на ЕС: Извличане на поуки от миналото“ Палатата припомня дългогодишното предизвикателство, свързано със сложността на регулаторната рамка, и че въпреки усилията за опростяване на правилата и процедурите сложността на нормативната уредба на Съюза и съвместното съществуване на национални и регионални изисквания продължават да налагат значителна административна тежест и допринасят за висок процент грешки; припомня обаче важната роля, която политиката на сближаване изигра за намаляване на икономическите, социалните и териториалните различия и за насърчаване на сближаването и стабилността в целия Съюз, като по този начин демонстрира своята добавена стойност за данъкоплатците в Съюза, която може да бъде допълнително засилена чрез преодоляване на трайните слабости; отбелязва, че въпреки че са въведени опростени варианти за разходите с цел намаляване на задълженията за докладване, тяхното използване остава ограничено, особено в ЕФРР; припомня продължаващите слабости в системите за управление и контрол на държавите членки; поставя под въпрос плана на Комисията да разчита в по-

голяма степен на националните системи и подчертава, че те трябва да бъдат коригирани преди въвеждането на такъв бъдещ модел на разходи в рамките на следващата МФР; подчертава необходимостта да се определят ясни и обвързващи отговорности за надзор и контрол както на Комисията, така и на държавите членки преди началото на изпълнението; счита, че Комисията не следва да разчита единствено на системите за контрол на държавите членки, а да определи минимални изисквания и механизми за проверка, подобни на предвидените в рамките на споделеното управление, за да се предотврати неспазване на националните правила и правилата на ЕС, както беше поискано от Палатата;

92. отбелязва констатациите на Палатата в нейния специален доклад 22/2025 „Финансови корекции при политиката на сближаване“, че Комисията не прилага финансови корекции, както би следвало, за да защитава бюджета на Съюза от неправомерни разходи в областта на политиката на сближаване, и че въпреки че разходите за сближаване бяха засегнати години наред от значителен брой грешки, на Комисията ѝ отне повече от десетилетие да приеме първата си финансова корекция през септември 2025 г. за периода 2014 — 2020 г.; посочва, че правната рамка, уреждаща механизма за корекция, е сложна, че насоките и критериите за оценка на сериозните недостатъци не са достатъчно ясни и не се прилагат последователно и че няма ясно определен график за процедурата;

93. отбелязва със загриженост, че Палатата установи недостатъци в планирането и подготовката на одитната дейност на органите, като слабости в подходите за формиране на извадки и непълни контролни списъци;

94. припомня, че след искане за достъп до документи във връзка с освобождаването от отговорност, отнасящо се до договори с 30 икономически оператори, Комисията трябваше да предприеме широко и ресурсоемко идентифициране поради ограниченията в своите вътрешни системи за данни, което доведе до идентифицирането на стотици субекти със сходни или свързани имена; признава усилията, положени от службите на Комисията за бърза и прозрачна реакция; припомня освен това, че от следващата МФР от Комисията ще се изисква да използва данните, съхранявани в инструмента за извличане на данни и оценка на риска Arachne, за да захранва централизиран уебсайт за прозрачност, като държавите членки ще бъдат задължени да предоставят автоматизиран достъп до съответните данни — задължение, което ще се прилага от 2027 г. нататък и по което Комисията вече е започнала подготвителна работа; настоятелно призовава Комисията да въведе оперативно съвместима система, за да се осигури възможност за европейско проследяване на средствата с началото на новата МФР;

95. отбелязва, че в своя специален доклад 24/2025 „Финансови инструменти в областта на политиката на сближаване — Ограничено използване на револвиращо финансиране“ Палатата установи, че макар едно от предимствата на финансовите инструменти в политиката на сближаване пред безвъзмездните средства е, че обратните постъпления могат да се използват за подпомагане на допълнителни крайни получатели, което води до по-ефективно използване на публичното финансиране, по време на периодите на допустимост се осъществява само ограничено повторно използване на обратните постъпления, отчасти поради допустими причини, като дългосрочния характер на инвестициите; отбелязва, че след периода на допустимост обратните постъпления обикновено се използват повторно за целите на сближаването, но с ограничения; изразява съжаление, че правната рамка относно задължението за повторна употреба е недостатъчно ясна и е двусмислена и че Комисията не разполага с контрол, което води до различни практики сред управляващите органи на държавите членки;

96. изразява загриженост във връзка с констатацията на Палатата, че нивото на изпълнение на фондовете на политиката на сближаване (ЕФРР, Кохезионния фонд и ЕСФ+), които представляват над 90% от фондовете със споделено управление по РОР за периода 2021 — 2027 г., остава ниско; отбелязва, че когато Палатата сравнява напредъка в изпълнението на тези фондове (авансови и междинни плащания) с предишния програмен период, към края на 2024 г. общото ниво на усвояване на тези фондове е само 5% спрямо 14% по същото време от изпълнението на предходната МФР (края на 2017 г.); подчертава, че настоящият програмен период се изпълнява в изключително труден контекст, белязан от последователни кризи, инфлационен натиск, смущения във веригите на доставки и променящи се геополитически и икономически условия; същевременно признава, че програмите за периода 2021 — 2027 г. бяха приети седем месеца по-късно от тези за програмния период 2014 — 2020 г. и че процентите на предварително финансиране по програмите за периода 2014 — 2020 г. бяха по-високи и уравнени в различен момент от тези по настоящата МФР; отбелязва във връзка с това, че степента на усвояване на съпоставимия етап на изпълнение в края на юни 2017 г. за ЕФРР, Кохезионния фонд и ЕСФ+ е 3,49%, което е сравнимо със степента в края на 2024 г.; отбелязва със загриженост, че тъй като краят на периода на допустимост на разходите[9] и крайният срок за плащане на окончателното салдо по МФР за периода 2021 — 2027 г. са изтеглени с една година по-рано в сравнение с предходния програмен период, натискът за усвояване на финансирането от Съюза ще се увеличи още;

---

9 Член 63, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/1060.

97. изразява загриженост, че през 2024 г. прогнозата на Комисията за отменените бюджетни кредити за периода 2025 — 2027 г. се увеличи на 8,8 милиарда евро в сравнение с прогнозата за 2023 г. от 8,1 милиарда евро за същия период и че това увеличение на очакваните отменени бюджетни кредити се дължи главно на програмите по политиката на сближаване по настоящата МФР и на ЕЗФРСР; отбелязва, че се очаква по ЕЗФРСР да бъдат отменени бюджетни кредити, когато през 2026 г. приключат програмите от предходната МФР, а при програмите по политиката на сближаване от МФР за периода 2021 — 2027 г. има съществен риск от отмяна на бюджетни кредити от 2027 г. нататък;

98. припомня, че през 2024 г. влязоха в сила няколко изменения на рамката на политиката на сближаване и на правната рамка, а именно Платформата за стратегически технологии за Европа (STEP) и Регионалната спешна подкрепа за реконструкция (RESTORE); подчертава, че тези инструменти са важни за повишаване на конкурентоспособността на Съюза и за справяне с последиците от природните бедствия; въпреки това отново заявява, че постоянните изменения на рамката на политиката на сближаване водят до правна несигурност и нестабилност и създават риск от подкопаване на дългосрочните цели на структурната политика на сближаване за намаляване на различията в рамките на Съюза; подчертава, че е необходима стабилна регулаторна рамка за политиката на сближаване, за да се осигури предвидимост за бенефициентите;

99. отново изразява дълбока загриженост относно непропорционалното въздействие, което агресивната война на Русия срещу Украйна продължава да оказва върху източните региони на Съюза, граничещи с Русия и/или Беларус; обръща внимание на разходите, които понасят тези региони вследствие на общата си граница с враждебни съседни държави, по-специално необходимостта съответните държави членки да насочват публично финансиране за сигурност, отбрана и подготвеност, като същевременно са изправени пред драстично намалени ресурси поради нарушаване на икономическите дейности, трансграничната търговия и други видове обмен; изразява освен това загриженост относно загубата на финансова подкрепа от ЕС за някои гранични региони в резултат на измененията на фондовете по линия на политиката на сближаване в рамките на настоящия програмен период, по-специално на средствата на ЕФРР, първоначално предназначени за трансгранично сътрудничество с Русия и Беларус, и на средствата, преразпределени в контекста на междинния преглед на политиката на сближаване от 2025 г.;

100. подчертава, че за териториалното сближаване се изисква укрепване на местната икономическа устойчивост, например

чрез устойчив туризъм, защита на културните активи, младежка заетост и развитие на професионалните умения, включително в областта на екологосъобразното възстановяване, енергийната ефективност и услугите за гражданска защита; подчертава значението на политиката на сближаване на Съюза за икономическото и териториалното сближаване и развитие в регионите на Съюза, както и за подкрепата за прилагането на Европейския стълб на социалните права; подчертава необходимостта да се запази достъпът до основни услуги в селските и отдалечените райони и призовава Комисията да оцени дали разходите на Съюза ефективно допринасят за намаляване на натиска, причинен от обезлюдяването;

101. подчертава нарастващата експозиция на някои региони, включително средиземноморските крайбрежни и вътрешни територии, на рискове, свързани с климата, като бури, наводнения, ерозия на бреговете и засушаване; подчертава, че мерките за предотвратяване и адаптация са икономически по-ефективни от възстановяването след бедствия; подчертава необходимостта от съсредоточаване в началото на периода на инвестициите в предотвратяване на риска, хидравлична безопасност, стабилност на склоновете, природосъобразни решения и устойчива на изменението на климата инфраструктура, включително устойчиви пристанища, интермодална логистика, железопътна свързаност и устойчиви водни системи, намаляване на течовете, устойчиво напояване и интелигентно управление на водите, за да се гарантират бързи и измерими резултати по отношение на устойчивостта, да се повиши териториалната устойчивост и да се запази ефективността на разходите на Съюза;

102. подчертава препоръката на Службата за вътрешен одит на Комисията в нейния одит, извършен през 2024 г. относно процесите за изграждане на увереност за фондовете, изпълнявани при споделено управление, че стратегията за единен одит на ГД „Регионална и селищна политика“, ГД „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ и ГД „Морско дело и рибарство“ трябва да бъде актуализирана, тъй като някои елементи не са достатъчно ясни или не са достатъчно разработени на този етап от програмния период; отбелязва също така препоръката на Службата за вътрешен одит, че ГД „Регионална и селищна политика“, която също изпълнява фонд „Солидарност“ на ЕС при споделено и непряко управление, трябва допълнително да подобри своята структура и ефективно управление;

103. отбелязва, че след създаването на своята рамка[10] за намаляване и събиране на вземания в случай на измама, корупция и

[10] C/2024/4618, приложение IV.

конфликт на интереси, засягащи финансовите интереси на Съюза, които не са коригирани от държавата членка, Комисията предприе първото такова намаляване на 8 май 2025 г., когато след препоръка на OLAF прие първото си решение за изпълнение за намаляване на подкрепата за Словакия с 1,225 милиона евро във връзка с една некоригирана нередност; отбелязва обаче констатацията на Палатата в Специален доклад 26/2025, че Комисията не разполага с механизъм да наблюдава дали сумите, чието събиране е разпоредено от националните съдилища вследствие на наказателно производство, действително се възстановяват в пълен размер в бюджета на Съюза;

104. изразява дълбока загриженост във връзка с констатациите в доклада относно върховенството на закона за 2025 г. по отношение на положението с принципите на правовата държава в Унгария, по-специално продължаващите и системни предизвикателства в съдебната система и медийния сектор; отбелязва с тревога, че прозрачността на разпределението на делата в по-низшестоящите съдилища не е подобрена и че продължава неправомерният натиск върху някои съдии в рамките на съдебната система, по-специално във връзка с вътрешните дебати по ключови въпроси, свързани с независимостта на съдебната власт; отбелязва в същия дух със загриженост, че изпълнението на националната стратегия за борба с корупцията за периода 2024 — 2025 г. изостава, като намалява броят на присъдите за корупционни престъпления, липсва напредък в постигането на солидни резултати по отношение на корупцията по високите етажи на властта и унгарският орган по интегритета непрекъснатото докладва за пречки при ефективното изпълнение на неговите надзорни задачи;

105. отново изразява сериозна загриженост относно решението на Комисията от 13 декември 2023 г., в което се заключава, че унгарското правителство е изпълнило изискванията на Хартата във връзка с независимостта на съдебната власт, и се отменя спирането на изплащането на средства за свързани програми, в резултат на което Унгария става допустима да получи приблизително 10,2 милиарда евро от различни фондове, управлявани от РОР; припомня, че на 25 март 2024 г. Европейският парламент сезира Съда да преразгледа законосъобразността на решението на Комисията, както и да внесе правна сигурност по отношение на прилагането на механизма за върховенството на закона; отбелязва, че въпреки че решението на Съда на ЕС все още не е постановено, на 12 февруари 2026 г. генералният адвокат предложи на Съда да отмени решението на Комисията за отмяна на спирането на изплащането на средства на Унгария;

106. отбелязва, че от средствата в размер на 19,8 милиарда евро по

РОР, първоначално блокирани поради опасения, свързани с основните права, през януари 2026 г. само 7,6 милиарда евро остават блокирани за унгарското правителство; отбелязва освен това, че от първоначално блокираните 6,4 милиарда евро съгласно Регламента относно обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава поради опасения, свързани с принципите на правовата държава и корупцията, 1 милиард евро и 1,1 милиарда евро бяха отменени съответно в края на 2024 и 2025 г.; изразява дълбока загриженост, че въпреки че положението с принципите на правовата държава продължава да се влошава и корупцията процъфтява чрез вкоренени олигархични мрежи в Унгария, размерът на средствата на Съюза, които остават замразени поради опасения, свързани с принципите на правовата държава и корупцията, намалява и следователно натискът, упражняван от Комисията върху унгарското правителство за провеждане на реформи, непрекъснато намалява;

107. отбелязва исканията на унгарското правителство от 28 и 29 март 2025 г. за прехвърляне на 545 милиона евро от две програми за сближаване към нови приоритети в рамките на платформата за стратегически технологии за Европа (STEP), от които 395 милиона евро са от средства, замразени поради неизпълнението на хоризонталното отключващо условие съгласно Хартата на основните права на Европейския съюз; изразява дълбоко съжаление във връзка с одобрението от страна на Комисията на 25 септември 2025 г. на измененията, с които въпреки че отново се блокира възстановяването на средства за новите приоритети по STEP поради неспазване на изискванията на Хартата, все пак на унгарското правителство се предоставя достъп до предварително финансиране в размер на 317,3 милиона евро; отново потвърждава, че преразпределянето или пренасочването на замразени бюджетни кредити към други програми или цели ще отправи сигнал към правителствата, които не спазват ценностите на Съюза и задълженията си да защитават финансовите му интереси, че загубите могат да бъдат компенсирани другаде; припомня позицията си, че средствата, спрени в съответствие с Регламента относно обвързаността с условия или поради неизпълнение на хоризонталните отключващи условия, не следва да бъдат допустими за изменения на програми или трансфери; ето защо призовава Комисията да упражни правото си на законодателна инициатива и да предложи мерки за отстраняване на всички съществуващи пропуски в законодателната рамка на Съюза, които може да осигурят възможност на правителствата да прехвърлят средства, спрени поради нарушения на техните задължения, свързани с принципите на правовата държава или произтичащи от Хартата на основните права, и да гарантира, че всички бъдещи инструменти за финансиране са защитени от заобикаляне на изискванията;

108. отбелязва, че MOL Plc, унгарски нефтохимичен конгломерат, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, се контролира ефективно чрез три така наречени „тръста в обществен интерес“, свързани с унгарското правителство, като всеки от тях притежава дял от 10%; припомня, че Решение за изпълнение (ЕС) 2022/2506 на Съвета от 15 декември 2022 г. забранява на Комисията да поема нови правни задължения при пряко или непряко управление с унгарски тръстове и поддържани от тях субекти от обществен интерес при изпълнението на бюджета на Съюза; отбелязва със загриженост, че след приемането на това решение изглежда е сключено най-малко едно споразумение за финансиране между Комисията и MOL; отбелязва отговора на Комисията, че разследва въпроса, и очаква Комисията незабавно да предостави на органа по освобождаване от отговорност ясно обяснение как този ангажимент е могъл да бъде подписан;

109. отбелязва, че се очаква унгарското правителство да получи третата най-голяма разпределена сума по линия на инструмента SAFE, възлизаща на 16,2 милиарда евро, предназначена за подкрепа на големи инвестиции в отбранителната промишленост; припомня, че Комисията има правомощието да откаже да одобри национални инвестиционни планове в областта на отбраната по линия на SAFE, когато са налице опасения относно защитата на финансовите интереси на Съюза; отбелязва, че унгарското правителство наскоро продаде мажоритарен дял акции, контролиращ 75% + 1 от гласовете в държавния си холдинг в отбранителната промишленост на дружеството 4iG – дружество, което масово се възприема като близко до правителството; настоятелно предупреждава, че с оглед на продължаващото влошаване на положението с принципите на правовата държава, продължаващите рискове от корупция и системните слабости в надзора, както е описано по-горе, финансовите интереси на Съюза не могат да се считат за адекватно защитени, ако финансирането по SAFE бъде изплатено на унгарското правителство, без най-малкото да се определят строги условия, които трябва да бъдат изпълнени преди предоставянето на средства;

110. подчертава с тревога, че след доклада относно върховенството на закона за 2024 г. Словакия прие редица изменения на Наказателния кодекс през втората половина на 2024 г., включително закриването на специализирани органи за борба с корупцията, Националната агенция за борба с престъпността и Специалната прокуратура, което доведе до забавяне на разследванията, прехвърлени на други органи, и до значителен спад в броя на делата за корупция; отбелязва със загриженост плана на правителството на Словакия да замени настоящата служба за лицата, подаващи сигнали за нередности, с институция, чийто председател ще бъде назначен пряко от

председателя на парламента, което рискува да политизира службата, да приведе работата ѝ в съответствие с приоритетите на правителството, да намали защитата на лицата, подаващи сигнали за нередности, и да подкопае контрола върху начина, по който правителството управлява средствата на Съюза; подчертава, че тези събития представляват повишен и значителен риск за доброто финансово управление на бюджета на Съюза; подчертава, че Регламентът относно обвързаността с условия за спазване на принципите на правовата държава не се ограничава до крайни мерки, а също дава възможност за ранни действия с частично спиране, когато са установени нарушения на принципите на правовата държава, които представляват сериозен риск за доброто финансово управление на бюджета на Съюза; напълно подкрепя решението на Комисията и я призовава да предприеме първата стъпка от механизма за обвързване с условия и да започне производство за установяване на нарушение по този въпрос;

111. отбелязва в този контекст, че след командировката на комисията по бюджетен контрол в Братислава на 26, 27 и 28 май 2025 г., някои неоснователни публични изявления на министър-председателя на Словакия и членове на Националния съвет доведоха до заплахи срещу ръководителя на мисията, като беше необходима полицейска защита; счита, че подобни инциденти допълнително онагледяват влошаващата се обстановка с принципите на правовата държава и рисковете, които което това поражда за финансовите интереси на Съюза;

112. изразява съжаление, че според анализа на гражданското общество по-голямата част от препоръките от доклада относно върховенството на закона повтарят предишните; счита, че това поражда опасения дали препоръките се приемат достатъчно сериозно от държавите членки и дали Комисията упражнява подходящ натиск, за да осигури ефективното им изпълнение; подчертава, че много от недостатъците, изброени в доклада относно върховенството на закона, оказват пряко въздействие върху доброто финансово управление на бюджета на Съюза, и поради това счита, че от гледна точка на бюджетния контрол е от съществено значение този процес да води до осезаеми и измерими резултати; поради това приканва Комисията да преобразува специфичните за всяка държава препоръки от годишните си доклади относно върховенството на закона в конкретни ключови етапи, по които държавите членки да предприемат систематични действия, и да задейства Регламента относно обвързаността с условия, когато системните нарушения на принципите на правовата държава, установени в рамките на стълбовете на доклада, имат достатъчно пряка връзка със защитата на бюджета на Съюза;

113. отбелязва отговора на Комисията, че Генералният секретариат

координира използването на три различни инструмента на Регламента относно обвързаността с условия — доклада относно върховенството на закона, МВУ и хоризонталните отключващи условия на РОР, за да се осигури съгласуваност между всички програми, инструменти и държави членки, и че в рамките на всеки инструмент има водеща служба, на която е възложено изпълнението, като съответните свързани служби също допринасят за тази работа; отбелязва освен това, че генерална дирекция „Правосъдие и потребители“ и Генералният секретариат ръководят съвместно работата по доклада относно върховенството на закона, генерална дирекция „Трудова заетост, социални въпроси и приобщаване“ ръководи работата по хоризонталното отключващо условие за Хартата, Работната група за реформи и инвестиции към генерална дирекция „Икономически и финансови въпроси“ отговаря за работата по МВУ, а генерална дирекция „Бюджет“ — за работата по Регламента относно обвързаността с условия; приканва Комисията да изясни допълнително ролята на всички лица, отговарящи за вземането на решения, в тези процедури; подчертава, че макар на хартия да съществува солидна рамка, практическото прилагане на процедурите би могло да бъде допълнително подобрено; изразява съжаление, че в миналото Комисията предостави само абсолютния минимум информация, без ключови подробности, и не сподели пълната документация дори след като Парламентът отправи искане за това; подчертава, че навременният, всеобхватен и проактивен обмен на информация е от съществено значение, за да може Парламентът да упражнява ефективно своите бюджетни и надзорни отговорности и за да може гражданите да запазят доверието в институциите на Съюза и доверието в ЕС като цяло;

114. изразява съжаление, че на Комисията ѝ бяха необходими повече от две години, за да започне производство за установяване на нарушение срещу Малта за неприлагане на правото на Съюза в областта на хазартните игри по интернет; отбелязва със сериозна загриженост, че поради законодателството на Малта, което възпрепятства изпълнението на валидни съдебни решения от други държави членки, около 100 000 граждани на Съюза, които имат право на възстановяване на суми, не успяха да получат правна защита; отбелязва освен това, че няколко дружества за хазартни игри, лицензирани в Малта, са започнали да прехвърлят активи на други субекти, като по този начин се излага на риск ефективното изпълнение на хиляди съдебни решения, дори ако оспореното законодателство бъде оттеглено; в този контекст изразява дълбоко съжаление за забавянето на Комисията да започне производства за установяване на неизпълнение на задължения;

115. припомня констатациите в специалния доклад на Палатата относно цифровизацията на здравеопазването, в който се

заключава, че подкрепата на Съюза за държавите членки като цяло е била ефективна за насърчаването на цифровата трансформация на здравните системи; отбелязва обаче, че държавите членки срещат трудности при използването на средствата на Съюза, разпределени за тази цел, и изразява съжаление, че макар Комисията да наблюдава напредъка, постигнат от държавите членки в цифровизацията на здравеопазването, тя все още не разполага с цялостна информация за това как е било разходвано финансирането от Съюза в подкрепа на тези дейности; призовава Комисията да изпълни изцяло препоръките на Палатата, по-специално чрез подобряване на насоките за държавите членки, укрепване на мониторинга и основания на резултатите надзор на средствата на Съюза, използвани за цифрово здравеопазване, и гарантиране, че при инвестициите в цифрово здравеопазване се спазват най-високите стандарти за защита на данните, киберсигурност и оперативна съвместимост;

116. признава, че програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ допринесе за програмата InvestEU чрез смесено финансиране с гаранцията на Съюза, като по този начин мобилизира допълнителни инвестиции; отбелязва по-специално вноската от 110 милиона евро допълнителни средства от InvestEU в подкрепа на инвестициите на ЕИБ в иновативни проекти в областта на науките за живота, свързани с медицински мерки за противодействие; подчертава, че е важно да се осигурят прозрачност, ефективна координация с националните инструменти и инструментите на Съюза за финансиране и широк достъп до държавите членки, така че тези инвестиции да носят силна европейска добавена стойност и да укрепват устойчивостта на здравните системи на Съюза; припомня значението на инвестирането в медицински иновации и технологии на европейско равнище и значението на укрепването на сътрудничеството между научноизследователските институти, частните медицински дружества и публичните органи за по-добро обслужване на обществения интерес;

117. изразява съжаление относно решението на Комисията да прекрати безвъзмездните средства за оперативни разходи в подкрепа на сектора на здравеопазването, които представляват малко над 1% от бюджета на „ЕС в подкрепа на здравето“ за 2024 г.; отбелязва, че тези промени засегнаха приноса на приемствеността към европейските цели в областта на общественото здраве; подчертава значението на предвидими и стабилни механизми за подкрепа на заинтересованите страни и организациите на гражданското общество, осъществяващи дейност в областта на здравеопазването; предлага бъдещото финансиране да продължи да се основава на ясни критерии за европейска добавена стойност, прозрачност, политическа неутралност и измеримо въздействие, за да се гарантира, че

ресурсите се насочват натам, където осигуряват най-голяма полза за пациентите и здравните системи; подчертава ролята на заинтересованите лица и участниците от гражданското общество за приноса към целите и изпълнението на здравната политика на Съюза;

118. отбелязва, че Комисията разпредели 8 милиона евро през 2024 г. и 20,9 милиона евро през 2025 г. за покани за представяне на предложения за създаване на съдържание по въпросите на Съюза от консорциуми на новинарски медийни организации и че понастоящем три медийни консорциума получават финансиране от Съюза; припомня, че свободният, независим и плуралистичен печат е крайъгълен камък на демократичната отчетност; счита, че подкрепата от Съюза за медиите може да допринесе за укрепване на медийния плурализъм и информирания обществен дебат в целия Съюз, при условие че са въведени строги гаранции за обезпечаване на пълна редакционна независимост и прозрачност; подчертава значението на прозрачността по отношение на цялата финансова подкрепа, включително безвъзмездните средства, поръчките и непрякото финансиране, предоставяни на медийните организации, и че тази информация следва да бъде лесно достъпна и ясно представена;

119. изразява съжаление, че Комисията не е извършила междинни оценки на водещите програми „Еразъм+“, „Европейски корпус за солидарност“ и „Творческа Европа“ преди изтичането на законово определения срок; подчертава, че оценките следва да предоставят информация за целите на вземането на решения за текущия програмен период, както и за бъдещия програмен период;

Препоръки

120. призовава Комисията да предприеме действия във връзка с препоръките на Палатата от нейния годишен доклад, за да гарантира, че:

   i) одитните органи увеличават своя капацитет за контрол и откриване, като проверяват дали планират правилно формирането на извадки, потвърждават, че е доказано спазването на критериите за допустимост, и съхраняват подходяща документация в подкрепа на одитната следа;

   ii) когато са открити системни слабости в оперативните програми и са наложени корекции с единна ставка, органите на държавата членка не използват механизма за корекция с единна ставка за избягване на отговорността си да проверяват допустимостта на разходите, преди да ги декларират пред Комисията, и извършват отделни събирания на вземания, ако е необходимо;

121. призовава Комисията освен това:

i) да продължи да разглежда системния проблем с неоткриването на грешки на равнището на държавите членки при разходването на средства по политиката на сближаване с ефективното изпълнение на плана за действие, насочен към увеличаване на капацитета за откриване на грешки на равнището на държавите членки и на Комисията;

ii) допълнително да укрепи насоките, координацията и мониторинга, за да се гарантира по-голяма правна сигурност и по-ефективно повторно използване на обратните постъпления във всички държави членки;

iii) да работи в тясно сътрудничество с държавите членки, по-специално с онези, които са изправени пред структурни ограничения или ограничения на капацитета, за да предостави техническа помощ, административно опростяване и достатъчна гъвкавост при изпълнението, така че да се гарантира пълното и ефективно усвояване на фондовете по линия на политиката на сближаване;

iv) да разработи методика за измерване на цялостното финансово въздействие на разследванията на Европейската прокуратура и OLAF, включително сумите, възстановени вследствие на решения на национални съдилища по наказателни производства, и да получава редовна информация от държавите членки относно възстановяването на активи и частта, върната в бюджета на Съюза, както се препоръчва от Палатата;

v) да обвърже препоръките от доклада относно върховенството на закона с изпълнението на конкретни мерки от съответната държава членка, за да се окаже по-силно въздействие и да се допринесе за защитата на финансовите интереси на Съюза, и във връзка с това насочва към препоръките, отправени в резолюцията на Парламента от 18 юни 2025 г. относно доклада на Комисията относно върховенството на закона за 2024 г.;

vi) да увеличи контрола по отношение на хоризонталните и тематичните отключващи условия във всички държави членки, за да открие потенциалните заплахи за защитата на бюджета на Съюза, и да гарантира повишена прозрачност и участие на заинтересованите лица при прилагането на този инструмент;

vii) да съгласува в по-голяма степен доклада за върховенството на закона с Регламента за обвързаността с условия и да докладва по-подробно за нарушенията на принципите на правовата държава, които могат да доведат до задействане

на механизма по Регламента за обвързаността с условия;

viii) да упражни правото си на законодателна инициатива и да предложи мерки за отстраняване на всички съществуващи пропуски в законодателната рамка на Съюза, които биха могли да осигурят възможност на правителствата да прехвърлят средства, спрени в съответствие с Регламента за обвързаността с условия, свързани с принципите на правовата държава, или поради неизпълнение на хоризонталните отключващи условия, и да гарантира, че всички бъдещи инструменти за финансиране съдържат достатъчни предпазни мерки срещу заобикаляне;

ix) спешно да направи преоценка и да предприеме действия във връзка с влошаването на положението с принципите на правовата държава и рисковете за бюджета на Съюза в Унгария и да предприеме всички необходими действия в съответствие с Регламента относно обвързаността с условия и други налични инструменти, включително пълно спиране на средствата на Съюза;

x) да извърши последваща оценка на финансовото въздействие на измененията на политиката на сближаване върху източните гранични региони, по-специално от гледна точка на средствата от ЕФРР, първоначално предназначени за трансгранично сътрудничество с Русия и Беларус, както и средствата, преразпределени в контекста на междинния преглед на политиката на сближаване от 2025 г., покриващи обема, в който средствата от Съюза, първоначално предназначени за регионите с обща граница с Русия и/или Беларус, в крайна сметка са останали в тях или напротив, били са насочени другаде, да сподели своята оценка с органа по освобождаване от отговорност и спешно да предложи целенасочена финансова подкрепа за тези региони, за да се противодейства на непропорционалното въздействие на агресивната война на Русия, включително възстановяване на загубите, понесени в резултат на измененията през настоящия програмен период;

xi) да преразгледа подхода за единен одит, докато не бъдат отстранени откритите слабости в управляващите и одитните органи в държавите членки;

xii) да гарантира, че по програмата „ЕС в подкрепа на здравето“ се предоставят безвъзмездни средства за оперативни разходи;

Природни ресурси и околна среда

122. отбелязва, че бюджетът за програмите по функция 3 на МФР „Природни ресурси и околна среда“ възлиза на 64,4 милиарда

евро (33,7% от бюджета на Съюза), които са разпределени, както следва: 59,2% от тези разходи бяха предназначени за Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) — преки плащания (38,1 милиарда евро), следван от ЕЗФРСР (15,5 милиарда евро, 24,0%), Фонда за справедлив преход (6,2 милиарда евро, 9,5%), Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) — разходи, свързани с пазара (2,7 милиарда евро, 4,1%), морското дело и рибарството (1,3 милиарда евро, 2,0%), околната среда и климата (LIFE) (600 милиона евро, 0,9%) и други (200 милиона евро, 0,3%);

123. подчертава, че през 2024 г. най-голямата част (87,3%) от разходите на Съюза по функция „Природни ресурси и околна среда“ бяха предназначени за общата селскостопанска политика (ОСП); припомня, че 2024 г. беше втората година от ОСП за периода 2023 — 2027 г., която въведе нов модел за осъществяване, включващ основани на изпълнението елементи, договорени с държавите членки в техните стратегически планове, като основа за извършването на плащания;

124. отбелязва, че в края на 2024 г. плащанията от ЕЗФРСР за периода 2023 — 2027 г. възлизат на 6,3 милиарда евро (през 2023 г.: 700 милиона евро), като процентът на усвояване се равнява на 9,5% (спрямо 1% през 2023 г.); подчертава, че забавените плащания подкопават стабилността на доходите на земеделските стопани; отбелязва процента на усвояване от 32% на Фонда за справедлив преход; отбелязва със загриженост ниската степен на усвояване на Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури (ЕФМДРА), която достигна едва 3% до края на 2024 г.;

125. отбелязва, че Палатата е разгледала извадка от 228 операции, обхващаща пълния набор от разходи по тази функция на МФР в 19 държави членки и Обединеното кралство; отбелязва със загриженост, че Палатата изчислява процента грешки за тази функция на 2,6% (през 2023 г.: 2,2%); отбелязва освен това, че Палатата откри осем количествено измерими грешки (т.е. грешки с пряко финансово отражение върху бюджета на Съюза) в областта на развитието на селските райони, осем в операции по екосхеми, нов вид интервенция, въведена в ОСП за периода 2023 — 2027 г. за подпомагане на селскостопански практики, които допринасят за целите в областта на климата и околната среда и хуманното отношение към животните, три в директни плащания с изключение на екосхеми, две в пазарни мерки и една в операция при споделено управление по линия на ЕФМДРА; отбелязва, че Палатата установи и 19 други проблема със съответствието без финансово отражение върху бюджета на Съюза;

126. отбелязва категоризацията на грешките от Палатата, като

административните грешки представляват 44% от грешките, проблемите с допустимостта — 28%, неспазването на ангажиментите в областта на агроекологията, климата или екосхемите — 16%, а предоставянето на неточна информация относно площите или животните – 12%;

127. изразява загриженост, че в 13 количествено измерими грешки Палатата е установила, че органите на държавите членки са разполагали с достатъчно информация, за да предотвратят или да открият и коригират грешките преди приемането на разходите, и че ако органите на държавите членки бяха използвали правилно цялата информация на тяхно разположение, изчисленият процент на грешки за тази функция щеше да бъде с 2,2 процентни пункта по-нисък;

128. обръща внимание на необходимостта от опростяване, по-нататъшно развитие и насърчаване на цифровите инструменти и по-строг контрол с цел намаляване на равнището на недопустимите разходи; подчертава значението на намаляването на административната тежест за земеделските стопани с цел укрепване на доброто финансово управление;

129. изразява задоволство от заключението на Палатата, че преките плащания по ОСП, с изключение на екосхемите, през 2024 г. не са засегнати от съществени грешки; отчита оценката на Комисията, че това потвърждава важната роля на интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) за предотвратяване и намаляване на риска от грешки, тъй като директните плащания се управляват от всяка държава членка чрез ИСАК, която свързва базите данни за стопанствата, заявленията за помощ, регистрите на животните и земеделските площи;

130. припомня, че съгласно основания на изпълнението модел на ОСП за периода 2023 — 2027 г. държавите членки определят правилата, които трябва да се спазват от крайните бенефициенти в съответствие с общата рамка на Съюза, докато Комисията се съсредоточава върху резултатите от изпълнението и функционирането на системите, които държавите членки са въвели, за да гарантират спазването на тези условия, а не върху отделните операции; освен това припомня, че съответно за ОСП за периода 2023 — 2027 г. държавите членки са задължени да докладват на Комисията относно показателите за крайните продукти и резултатите, свързани с изпълнението на политиките, а не относно статистическите данни за контрола; отбелязва забележката на Палатата в нейния специален доклад 07/2024 „Системи на Комисията за събиране на неправомерно разходвани средства на ЕС“, че възстановяването на средства във връзка със селскостопанските разходи е относително успешно, отчасти поради правилото 50/50, което е стимулирало държавите

членки да възстановят съответните средства; отбелязва, че това правило не е запазено в ОСП за периода 2023 — 2027 г. и предупреждението на Палатата, че това може да доведе до влошаване на процента на възстановяване на средствата при селскостопанските разходи;

131. отбелязва отговорите на Комисията до Палатата, че тя счита, че одитната дейност на сертифициращите органи продължава да бъде ключов елемент за получаване на увереност за разходите за ОСП по стратегическите планове; отбелязва освен това, че за ОСП за периода 2023 — 2027 г. от държавите членки се изисква да докладват на Комисията своите пакети от документи за предоставяне на увереност, включително новите годишни доклади за качеството на изпълнението и становището на сертифициращия орган и придружаващите ги доклади, които Комисията използва след това, заедно с резултатите от собствените си одитни констатации и тези на Палатата, за да направи заключение относно увереността за разходите за ОСП; подчертава, че Комисията не изчислява процент грешки или риск при плащане за разходите по стратегическите планове по ОСП; отбелязва обяснението на Комисията, че тъй като 74,8% от разходите по функция 3 от МФР през 2024 г. съответстват на основани на изпълнението разходи по стратегическите планове по ОСП, не може да бъде определен риск при плащане за тази функция и следователно за бюджета на Съюза като цяло;

132. отбелязва, че за 2024 г. ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ оцени 82% от разходите по ОСП за периода 2023 — 2027 г. като нискорискови, 11% — като среднорискови, а останалите 7% — като високорискови; отбелязва пояснението на Палатата, че нискорисковите разходи съответстват на интервенции, които не са засегнати от потенциални сериозни недостатъци в техните системи за управление, и че повечето нискорискови разходи са свързани с директни плащания и друга подкрепа, обхваната от ИСАК; отбелязва освен това, че в своя годишен отчет за дейността за 2024 г. ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ комбинира резултата от плащанията, основани на изпълнението и на съответствието, и стига до заключението, че като цяло 77% от разходите за ОСП през 2024 г. са нискорискови (в сравнение с 69% от разходите за ОСП през 2023 г. и 72% през 2022 г.), 10% са среднорискови, а 13% са високорискови;

133. отбелязва със загриженост резервите, изразени в годишния отчет за дейността на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ за 2024 г., а именно десет резерви за девет държави членки по отношение на разходите по ИСАК в рамките на стратегическите планове по ОСП поради потенциални сериозни недостатъци, установени във функционирането на системите за управление, шест резерви за пет държави членки по отношение

на разходите извън ИСАК в рамките на стратегическите планове по ОСП поради потенциални сериозни недостатъци, установени във функционирането на системите за управление, шест резерви за четири държави членки по отношение на пазарните мерки поради значително възникване на слабости в законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, като изложената на риск сума се оценява на 14,92 милиона евро, една резерва за една държава членка по отношение на директните плащания по програмите от специфични мерки за отдалечените региони и за островите (POSEI) поради значително възникване на слабости в законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, като изложената на риск сума се оценява на 28,83 милиона евро, 12 резерви за десет държави членки по отношение на развитието на селските райони поради значително възникване на слабости в законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции, като изложената на риск сума се оценява на 209,80 милиона евро;

134. приветства факта, че като част от своя одит за 2024 г. Палатата също така събра и анализира информация относно въвеждането на годишните доклади за качеството на изпълнението за ОСП за периода 2023 — 2027 г.; изразява задоволство от общото заключение на Палатата, че това годишно докладване на изпълнението в по-голямата си част е въведено по план и че тя не установява проблеми с докладваните данни; изразява задоволство от констатацията на Палатата, че за деветте проверени от нея разплащателни агенции може да се установи съответствие между извършените плащания и крайните продукти, записани в техните информационни системи за изготвяне на годишни доклади за изпълнението;

135. отбелязва констатацията на Палатата въз основа на нейното проучване сред 19 държави членки, че системите за докладване на изпълнението на разплащателните агенции все още са били в процес на разработване през 2024 г., като 18 разплащателни агенции са автоматизирали изготвянето на показатели за изпълнението, а две използват ръчен или частично автоматизиран подход за изготвяне на някои ключови показатели за крайните продукти за своите годишни доклади за изпълнението за 2024 г.; отбелязва със загриженост, че информационните системи, използвани за изготвяне на годишните доклади за изпълнението по време на одитната дейност на Палатата, все още не са били подложени на пълни тестове, за да се провери съответствието им с международните стандарти за информационна сигурност (ISO 27001);

136. припомня, че ОСП за периода 2023 — 2027 г. е структурирана около десет ключови цели, включително гарантиране на достатъчно надеждни, справедливи и стабилни доходи за

земеделските стопани, както и на продоволствената сигурност, и укрепване на устойчивостта на селскостопанския сектор; счита, че прякото подпомагане на доходите по ОСП следва да се насочи по-скоро към земеделските стопани, които се занимават активно със селскостопанско производство, като се запази правната сигурност и се избегнат прекомерни административни ограничения, със специален акцент върху най-нуждаещите се, например семейните стопанства, малките стопанства, стопанствата в райони, подложени на природни ограничения или други специфични предизвикателства, младите земеделски стопани и жените земеделски стопани; призовава Комисията да подобри ефективността и насочването на земеделските фондове на Съюза и да гарантира, че само активните земеделски стопани получават пряко подпомагане на доходите, като същевременно гарантира пропорционалност и поддържа строг контрол;

137. отбелязва заключенията на Палатата от 2025 г. относно финансирането от Съюза на действия, свързани с горските пожари, в които се посочва, че въпреки че държавите членки все повече са използвали финансиране от Съюза за превенция, Комисията е разполагала с непълна информация за общите разходи за борба с горските пожари и мониторингът на резултатите е бил слаб — проблем с ясни последици за селското стопанство и селските райони; призовава Комисията да подобри агрегирането на данните за разходите, свързани с горските пожари, и да подсили мониторинга на резултатите и дългосрочната устойчивост на превантивните мерки;

138. подчертава, че в контекста на нарастващите рискове от природни бедствия Комисията и държавите членки трябва да гарантират, че финансираните от Съюза превантивни мерки са добре насочени, основани на актуални оценки на риска и с трайност отвъд еднократните проектни цикли, така че инвестициите да носят трайни ползи за селското стопанство и селските общности;

139. изразява загриженост във връзка с твърденията за мащабни измами, засягащи земеделските фондове на Съюза, които бяха докладвани за първи път в медиите през февруари 2025 г., по отношение на гръцката агенция за плащания и контрол за насоки и гарантиране на помощите от Общността (ОРЕКЕРЕ); припомня, че през май 2025 г. Европейската прокуратура публикува съобщение за медиите, в което потвърждава, че провежда разследване на предполагаема организирана схема за измама, включваща земеделски фондове, и корупция с участието на държавни служители от ОРЕКЕРЕ; припомня, че според съобщения в пресата Европейската прокуратура е предала информация на гръцкия парламент с цел разследване на двама министри, които по-късно се оттеглиха; отбелязва със загриженост съобщението за медиите на Европейската

прокуратура от 22 октомври 2025 г., в което се обяснява, че в хода на предварителното разследване на Европейската прокуратура е била идентифицирана организирана престъпна група, за която се твърди, че участва в системна широкомащабна схема за измами със субсидии и дейности по изпиране на пари; признава мерките, взети без забавяне от гръцките органи, включително, наред с другото, решението за създаване на специална работна група за разследване на тези случаи, която включва финансовата полиция и Независимия орган за публичните приходи; подчертава в този контекст, че активите на няколко лица, които са заподозрени в участие в предполагаеми престъпни дейности, са били иззети;

140. потвърждава, че ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ изразява в своя годишен отчет за дейността за 2024 г. четири резерви, свързани с разходите, управлявани от ОРЕКЕРЕ; отбелязва, че една такава резерва обхваща всички интервенции по ИСАК в рамките на стратегическите планове по ОСП, тъй като одитът на съответствието на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ и работата на сертифициращия орган са разкрили редица потенциални сериозни недостатъци във връзка с прилагането на системата за идентификация на земеделските парцели, а така също и в проектирането и функционирането на системата за управление и контрол; отбелязва, че е изразена друга резерва относно разходите извън ИСАК в рамките на стратегическите планове по ОСП, обхващащи винарския сектор и пчеларството, поради потенциални сериозни недостатъци във връзка с проектирането или създаването на системите, които не включват принципите на икономичност, ефективност и мерки за избягване на двойно финансиране; отбелязва, че третата резерва за ОРЕКЕРЕ се отнася за програмите за развитие на селските райони за периода 2014 — 2022 г., за които коригираният процент грешки се оценява на 7,45%, тъй като одитите на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ през 2023 и 2024 г. са установили няколко слабости, свързани със системата за идентификация на земеделските парцели, слабости в проверките на място на ОРЕКЕРЕ, сериозни недостатъци по отношение на надзора и проверките на местните групи за действие, процедури за проверка на потенциално създаване на изкуствени условия, проверки за двойно финансиране и обществени поръчки и недостатъци в оценката на основателността на разходите и проверката на статута на МСП; отбелязва, че е изразена четвърта резерва относно пазарните мерки извън стратегическите планове по ОСП, обхващаща организации на производители на плодове и зеленчуци и извънредните мерки, за които след одита на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ през 2024 г. е изчислен коригиран процент грешки от 10%, при който са установени недостатъци в административните проверки и проверките на място, оказващи въздействие върху извънредните мерки, и поради факта, че въз

основа на оценката на сертифициращия орган са направени корекции на процентите грешки за организациите на производители на плодове и зеленчуци и насърчаването; потвърждава, че гръцките органи са изготвили план за действие, който беше приет от ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ като достатъчна основа за отстраняване на горепосочените проблеми; припомня, че всички корективни мерки подлежат на непрекъснат мониторинг от страна на Комисията; настоява Комисията да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно изпълнението на плана за действие и относно измеримите подобрения в ефективността на контрола;

141. отбелязва писмените отговори на Комисията, че през 2023 г. и отново през юни 2024 г. ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ поиска от гръцкия компетентен орган да постави акредитацията на ОРЕКЕРЕ на изпитателен срок; отбелязва обяснението в годишния отчет за дейността на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“, че сертифициращият орган и ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ са установили недостатъци, засягащи няколко критерия за акредитация, и в резултат на това гръцките органи са поставили акредитацията на ОРЕКЕРЕ на изпитателен срок през септември 2024 г. и са изготвили план за действие за акредитация; отбелязва освен това, че Комисията следи напредъка по изпълнението на този корективен план за действие; настоява Комисията да сподели последния преразгледан план за действие и своята оценка с органа по освобождаване от отговорност; признава, че гръцките органи са предприели незабавно корективни мерки за преодоляване на установените структурни слабости, повишаване на прозрачността на бенефициентите и засилване на контрола и мерките за борба с измамите; приветства в този контекст наскоро въведената със закон реформа за пълно прехвърляне на ОРЕКЕРЕ на Независимия орган за публични приходи (AADE);

142. отбелязва отговора на Комисията, че през юни 2025 г. Комисията приложи финансова корекция в размер на 415 милиона евро за недостатъците, установени в системата за управление и контрол в Гърция през периода 2015 — 2022 г.[11]; отбелязва със загриженост, че Комисията е знаела за сериозни недостатъци, свързани с ОРЕКЕРЕ, най-малко от 2021 г. насам, тъй като

---

11 Решение за изпълнение (ЕС) 2025/1147 на Комисията от 11 юни 2025 г. за изключване от финансиране от страна на Европейския съюз на някои разходи, направени от някои държави членки в рамките на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L, 2025/1147, 13.6.2025 г., ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2025/1147/oj?eliuri=eli%3Adec_impl%3A2025%3A1147%3Aoj&locale=bg).

провеждано тогава проучване на съответствието, свързано с акредитацията, вече е било докладвано в годишния отчет за дейността на ГД „Земеделие и развитие на селските райони“ за 2021 г.; изразява съжаление, че Комисията не е предприела по-рано действия за задълбочено разследване на сериозните недостатъци, установени във връзка с работата на ОРЕКЕРЕ, за смекчаване на рисковете и за по-добра защита на бюджета на Съюза;

143. изразява загриженост относно броя на нередностите и твърденията за измами, свързани с финансирани от Съюза къщи за гости; отбелязва писмените отговори на Комисията, че за програмния период 2014 — 2022 г. къщите за гости са били финансирани, заедно с други видове инвестиции, по подмярка 6.4 за развитие на селските райони (инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности) и програма LEADER; изразява съжаление, че тъй като държавите членки не докладват на Комисията броя и вида на инвестициите, подкрепени от тези мерки, Комисията не можа да предостави на органа по освобождаване от отговорност преглед на финансираните от Съюза проекти за къщи за гости; отбелязва, че одитите на Комисията относно мерките за развитие на селските райони се основават на системи и не оценяват законосъобразността и редовността на отделните операции; отбелязва писмения отговор на Комисията, че констатации относно системата за управление и контрол, прилагана от държавите членки във връзка с къщите за гости, са направени в Унгария, Словакия (мярка 6.4) и Гърция (LEADER); счита, че предвид броя на твърденията за измами, свързани с къщи за гости, Комисията следва също да следи и одитира отделни проекти за къщи за гости, включително използването им след периода на изпълнение на проекта, и да разгледа възможността за удължаване на периода на трайност за тези видове проекти, за да се предотврати по-нататъшна злоупотреба, а така също да въведе строги проверки за конфликт на интереси като предварително условие за разпределянето на средства от Съюза за изграждане на къщи за гости;

144. припомня, че беше установено, че бивш министър-председател на Чехия се е намирал в положение на конфликт на интереси по време на предишния си мандат, и свързаната с това резолюция на Европейския парламент от 13 декември 2018 г.[12]; отбелязва писмените отговори на Комисията относно мерките, предприети в отговор на конфликта на интереси, който произтича от факта, че лицето е притежавало частно холдингово дружество по времето, когато е заемало публична длъжност, и че през март 2020 г. Комисията спря плащането по един проект на стойност 30 606,96 EUR; отбелязва, че през юни 2022 г. Комисията приложи финансова корекция в размер на 3,3 милиона евро за

12 Приети текстове, P8_TA(2018)0530.

Чехия, част от която (30 606,96 EUR) се отнася до конфликта на интереси на министър-председателя по време на неговия мандат, приключил през 2021 г.[13]; настоява, че Комисията следва да продължи да наблюдава евентуалните конфликти на интереси, които биха могли да засегнат средства на Съюза, особено по отношение на лица, заемащи изборни длъжности, и да предприема действия за защита на бюджета на Съюза;

145. отбелязва, че след провеждането на национални избори през декември 2025 г. в Чехия встъпи в длъжност ново правителство; отбелязва публичните изявления на министър-председателя, в които се посочва, че той възнамерява да се откаже от собствеността и контрола върху стопански интереси, при които потенциално се използват средства на Съюза, чрез създаването на предполагаемо неоттегляема договореност за доверително управление; отбелязва обаче, че към средата на януари 2026 г. не е предоставена публично достъпна правна документация, която да доказва ефективното установяване и оперативните гаранции на такива договорености, и че понастоящем министър-председателят на Чехия продължава да притежава Agrofert и други стопански интереси, които потенциално биха могли да се възползват от средствата на Съюза; подчертава, че само обявяването на бъдещи договорености не е достатъчно, за да разсее опасенията за конфликт на интереси; настоява, че при евентуални бъдещи договорености трябва да се гарантира ефективното елиминиране на икономически интереси и влияние, в съответствие с правилата на Съюза относно конфликтите на интереси; приветства неотдавнашните съобщения в медиите, че Комисията официално е поискала подробна информация от чешките органи относно мерките, въведени за предотвратяване на потенциални конфликти на интереси по отношение на дружества, притежавани или контролирани от министър-председателя, и е потърсила гаранции, че няма да бъдат насочвани допълнителни средства на Съюза към Agrofert, докато ситуацията не бъде напълно изяснена;

146. припомня, че климатът и биологичното разнообразие са два от хоризонталните приоритети на политиката за бюджета на Съюза за периода 2021 — 2027 г.; отбелязва, че Комисията определя интегрирането на въпросите, свързани с климата и биологичното разнообразие, като систематично отчитане на целите в областите на климата и биологичното разнообразие при разработването,

---

13 Решение за изпълнение (ЕС) 2022/908 на Комисията от 8 юни 2022 г. за изключване от финансиране от страна на Европейския съюз на някои разходи, направени от държавите членки в рамките на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 157, 10.6.2022 г., стр. 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/908/oj).

подготовката, изпълнението и оценката на всяка разходна програма;

147. припомня, че Междуинституционалното споразумение от 2020 г. определи обвързваща цел от 30% за разходите в областта на климата, но само годишна „амбиция“ от 7,5% през 2025 г. и 10% през 2026 и 2027 г. за разходите за биологично разнообразие; отбелязва, че Комисията проследява разходите на Съюза за дейности, свързани с климата и биологичното разнообразие, чрез специални методологии; подчертава, че методиките за проследяване на климата и биологичното разнообразие са системи за предварително маркиране въз основа на очаквания ефект от дейностите и не отчитат резултатите; припомня, че интегрирането на приоритетите в бюджета на Съюза предполага разглеждането на този приоритет на всички етапи от бюджетния цикъл; поради това подчертава, че проследяването на разходите, свързани с целите в областите на климата или биологичното разнообразие, е само една стъпка от един всеобхватен цикъл на екологосъобразно бюджетиране, при който целите в областите на климата и биологичното разнообразие се вземат предвид през целия жизнен цикъл на бюджета;

148. отбелязва, че като прилага своите методики за проследяване на разходите в областите на климата и биологичното разнообразие, Комисията изчислява, че Съюзът е на път да постигне целта си за 30% разходи в областта на климата за периода 2021 — 2027 г. и амбицията си за 7,5% разходи в областта на биологичното разнообразие за 2025 г.; изразява съжаление, че той не е на път да постигне амбицията си за разходи за биологично разнообразие в размер на 10% за 2026 и 2027 г.; отбелязва също така, че съществува среден годишен недостиг на финансиране в размер на 21,4 милиарда евро за постигане на целите в областта на биологичното разнообразие[14]; подчертава, че разпределянето на повече бюджетни средства трябва да бъде придружено от повишена ефективност, по-добър мониторинг на резултатите в областта на биологичното разнообразие, като едновременно се гарантира, че тези промени не създават непропорционална административна тежест за земеделските стопани и местните органи;

149. изразява загриженост, че в няколко одита Палатата установи, че приносът на средствата на Съюза за целите в областта на климата е неясен и потенциално надценен поради слабости в методиките на Комисията за проследяване; припомня, че в своя

---

14 Европейска комисия, 2022 г., Biodiversity financing and tracking — Final report, (Финансиране и проследяване на биологичното разнообразие — Окончателен доклад), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург (https://data.europa.eu/doi/10.2779/950856).

специален доклад 09/2022 „Разходи от бюджета на ЕС в областта на климата за периода 2014 — 2020 година“ Палатата установи, че приносът на бюджета на Съюза в областта на климата е завишен с 72 милиарда евро по МФР за периода 2014 — 2020 г., тъй като докладваните разходи невинаги са били от значение за действията в областта на климата, особено в рамките на ОСП; съзнава, че в отговор на горепосочения специален доклад Комисията възложи проучване с цел установяване на по-научен подход за количествено определяне на приноса на ОСП в областта на климата, и счита, че проучването следва да бъде публично оповестено; очаква да получи оценката на Палатата за последващите действия на Комисията във връзка с препоръките на Палатата, отправени в Специален доклад 09/2022 през 2026 г.;

150. отбелязва писмения отговор на Комисията, че за периода 2021 — 2023 г. емисиите на парникови газове от селското стопанство в ЕС са намалели с 3%, докато емисиите за енергийните доставки и промишлеността са намалели с 16%; счита, че всички области и дейности на политиката трябва да допринасят по справедлив начин за намаляване на емисиите; отбелязва Специален доклад 20/2024 „Планове по общата селскостопанска политика“ и отговора на Комисията; отбелязва по-специално оценката на Палатата, че стратегическите планове по ОСП за периода 2023 — 2027 г. представляват подобрение спрямо предходния програмен период, включително по отношение на съображенията за климата и околната среда, но рамката за мониторинг и изпълнение би могла да бъде допълнително укрепена; приветства факта, че Палата също така препоръчва на Комисията да направи оценка на приноса на ОСП за постигането на целите на Зеления пакт и да подсили бъдещата рамка за мониторинг на ОСП с оглед на подобряване на нейния принос към целите на Съюза в областите на климата и околната среда; счита, че подобренията на рамката за мониторинг и изпълнение не следва да водят до допълнителна административна тежест за земеделските стопани или управляващите органи;

151. отбелязва Специален доклад 14/2024 на Палатата „Екологичен преход — Неясен принос на Механизма за възстановяване и устойчивост“, както и отговора на Комисията; отбелязва констатациите на Палатата, в които се подчертават слабостите и ограниченията в разработването и прилагането на МВУ по отношение на измерването на неговия принос за целите в областите на климата и околната среда; отбелязва констатацията на Палатата, че при проследяването на разходите в областта на климата се използва висока степен на приближение и някои коефициенти водят до потенциално завишаване на оценките; приветства факта, че Палатата отправи препоръка Комисията да доусъвършенства методиките за оценка на разходите в областта на климата в рамките на бъдещите инструменти за финансиране и да включи извлечените поуки при разработването

на бъдещите инструменти за финансиране, подкрепяйки целите и задачите в областите на климата и околната среда;

152. отбелязва Специален доклад 15/2024 на Палатата относно адаптирането към изменението на климата в Съюза и отговора на Комисията; оценява заключението на Палатата, че цялостната рамка на Съюза по отношение на политиката за адаптиране е солидна; изразява загриженост във връзка с констатацията, че държавите членки понякога са използвали остарели научни данни за своите национални стратегически документи за адаптиране и че докладването от страна на държавите членки относно адаптирането към изменението на климата е недостатъчно и има малка добавена стойност по отношение на проследяването на напредъка; изразява разочарование от констатациите на Палатата, че една трета от проектите в извадката са оказали слабо или никакво въздействие върху увеличаването на капацитета за адаптиране и че съществува риск два проекта (от общо 36) да доведат до неправилно адаптиране; приветства факта, че Палатата препоръчва на Комисията също така да подобри докладването относно адаптирането към изменението на климата чрез общи показатели за измерване на напредъка и проследяване на коригирането на установените слабости;

153. припомня, че всички разходи на Съюза трябва да са в съответствие с хоризонталния принцип за ненанасяне на значителни вреди, определен в точка 16 от Междуинституционалното споразумение, в която се предвижда, че разходите на Съюза не трябва да причиняват вреда на шестте екологични цели, посочени в член 17 от Регламента за таксономията[15], а именно смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, устойчиво използване и опазване на водните ресурси, кръгова икономика, предотвратяване и контрол на замърсяването и опазване на биологичното разнообразие; счита, че с оглед на многократните констатации на Палатата отрицателните последици за околната среда от разходите на Съюза също следва да бъдат проследявани и докладвани;

154. припомня, че Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС) е ключов компонент на Европейския зелен пакт и един от основните инструменти за постигане на амбициите на Съюза в областта на климата; приветства факта, че според годишния отчет за дейността на ГД „Действия по климата“ за 2024 г. СТЕ

---

15 Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

на ЕС е генерирала приходи в размер на 43,6 милиарда евро за инвестиции в действия в областта на климата през предходната година, от които 7,4 милиарда евро са предоставени на Иновационния фонд и Модернизационния фонд по линия на СТЕ на ЕС, а 2,8 милиарда евро са предоставени на МВУ, които държавите членки използват за постигане на напредък в прехода към чиста енергия и повишаване на енергийната сигурност; отбелязва констатацията от одита на Службата за вътрешен одит от 2024 г. относно прилагането и мониторинга на СТЕ на ЕС, че въпреки голямото работно натоварване, сложната правна рамка и оскъдните ресурси, с които работят, служителите на ГД „Действия по климата“ са показали ангажираност да изпълняват своите задачи и готовност да подобрят ефективността на процесите, свързани със СТЕ на ЕС; оценява писменото потвърждение на Комисията, че ГД „Действия по климата“ възнамерява да изпълни повечето препоръки от вътрешния одит до 2025 г. и всички до средата на 2028 г.;

155. припомня, че от 2010 г. насам ГД „Действия по климата“ изразява резерви във всички свои годишни отчети за дейността по причини, свързани с репутацията и правни и/или финансови причини, свързани със слабости по отношение на сигурността, установени в Регистъра на Съюза за СТЕ на ЕС, които бяха изразени и в годишния отчет за дейността за 2024 г.; изразява съжаление относно факта, че основните слабости не са отстранени от 2010 г. насам; изразява тревога във връзка с писменото пояснение на Комисията, че равнището на риска е тясно свързано със стойността на активите, управлявани от СТЕ на ЕС, които са се увеличили десетократно от 2017 г. насам, и също така се утежнява допълнително от влошаващия се геополитически контекст; подчертава, че въпреки че финансовото отражение на резервата за 2024 г. не може да бъде количествено определено, към момента на изготвяне на годишния отчет за дейността на ГД „Действия по климата“ за 2024 г. Регистърът на Съюза е разполагал с квоти на стойност над 200 милиарда евро по текущи цени;

156. отбелязва със загриженост писмения отговор на Комисията, че развитието на рисковете систематично изпреварва скоростта, с която Комисията успя да подобри мерките за сигурност; разбира, че според оценката на Комисията рискът за сигурността, установен в Регистъра на Съюза за СТЕ на ЕС, може да бъде решен само с повишено равнище на разходите и в крайна сметка чрез екстернализиране на Регистъра на Съюза; изразява възмущение, че предложението за преодоляване на слабостите по отношение на сигурността на Регистъра на Съюза е в застой главно поради липсата на подходящи човешки и финансови ресурси; отбелязва със загриженост писмения отговор на Комисията, че тези ресурси следва да дойдат от въвеждането на такси за услуги за държавите членки с цел финансиране на

функционирането на СТЕ на ЕС, но тъй като подходящо правно основание за въвеждането на такса за услуга първо трябва да бъде предложено в Директивата за СТЕ, Комисията счита, че не може да бъде намерено решение преди 2028 г.; счита, че е наложително незабавно да се предоставят подходящи ресурси за справяне с основните финансови и правни рискове и рискове за репутацията на Съюза, до които водят слабостите по отношение на сигурността на Регистъра на Съюза;

157. припомня, че демокрацията и плурализмът са основни ценности на Съюза, заложени в член 2 от ДЕС; припомня също така, че в съответствие с член 11 от ДЕС институциите на Съюза предоставят на гражданите и представителните организации възможността да изразяват и обменят публично своите мнения във всички области на дейност на Съюза, за да се поддържа открит, прозрачен и редовен диалог;

158. признава значението на програмата LIFE, единствената самостоятелна програма на Съюза за околната среда и действията по климата, за подкрепата на проекти за опазване на природата, инициативи за кръгова икономика, действия в областта на климата и прехода към чиста енергия, и в по-общ план — за насърчаването на устойчивото развитие в целия Съюз; припомня, че разпоредбите на Регламента за LIFE, включително член 11, параграф 6, предвиждат, че чрез предоставянето на безвъзмездни средства за оперативни разходи може да се подкрепя функционирането на организации с нестопанска цел, работещи в сферата на разработването, изпълнението и прилагането на законодателството и политиката на Съюза; подчертава обаче, че такива безвъзмездни средства за оперативни разходи трябва да се изпълняват при стриктно спазване на правните и финансовите изисквания и изискванията за прозрачност на Съюза; подчертава освен това значението на ясни предпазни мерки, за да се гарантира, че средствата на Съюза се използват единствено за целите, определени в програмата; отбелязва, че безвъзмездните средства за оперативни разходи, предоставени на НПО по програмата LIFE, представляват приблизително 1% от общия бюджет на програмата; призовава Комисията да гарантира строг мониторинг, пълна отчетност и прозрачност при използването на средствата на Съюза, включително дейности по застъпничество;

159. отбелязва опасенията, изразени от някои членове на ЕП във връзка с използването на безвъзмездни средства за оперативни разходи и безвъзмездни средства за действия по програма LIFE от някои бенефициенти, например организации на гражданското общество и дружества; подчертава значението на пълната прозрачност както с оглед на бенефициентите, така и на финансираните дейности, непрекъснатия мониторинг, и когато е необходимо, допълнително изясняване на въведените предпазни

мерки, за да се гарантира, че средствата на Съюза се използват единствено за целите, определени в програмата;

160. отбелязва, че прегледът на договорите за финансиране в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност показва, че дейностите, свързани с оказване на влияние върху публичната политика или вземането на решения, могат да касаят различни категории бенефициенти, включително НПО; изразява загриженост, че в някои случаи дружествата, които получават финансиране от Съюза за такива дейности, могат едновременно да включват лица, отговарящи за вземането на решения в Съюза, в своите управителни съвети и тези лица да получават възнаграждение; подчертава, че предпазните мерки трябва да гарантират предотвратяването на всякакви потенциални конфликти на интереси, както и прозрачно управление на средствата на Съюза, независимо от вида на бенефициентите; подчертава необходимостта от осигуряване на последователен надзор и проверка при всички бенефициенти, за да се осигури спазването на насоките на Комисията от 2024 г. относно дейностите в подкрепа на разработването, изпълнението, мониторинга и прилагането на законодателството и политиката на Съюза; ето защо насърчава създаването на стандартизиран процес за преглед на заявленията за безвъзмездни средства за оперативни разходи, включващ най-малко двама членове на Комисията или служители на агенцията, които да прочетат и да разгледат внесените заявления, и създаването на стандартизиран набор от правила относно подбора на външни експерти за комисията за оценка на безвъзмездните средства за оперативни разходи;

Препоръки

161. призовава Комисията:

i) в сътрудничество с държавите членки да предостави финансовите и човешките ресурси, необходими за спешно преодоляване на оставащите значителни слабости по отношение на сигурността, установени в Регистъра на Съюза за СТЕ на ЕС;

ii) да предоставя подкрепа на държавите членки за опростяване на екосхемите, както се препоръчва от Палатата, без да се понижават техните амбиции в областта на околната среда;

iii) да подпомага държавите членки при изпитването и модернизирането на информационните системи, използвани за изготвяне на годишните доклади за качеството на изпълнението, за да се гарантира тяхното съответствие с приложимите международни стандарти за информационна

сигурност;

iv) да информира органа по освобождаване от отговорност за процента на възстановените средства във връзка със селскостопанските разходи съгласно ОСП за периода 2023 — 2027 г., и обмисли въвеждането на нови стимули за държавите членки по отношение на възстановяването на средства;

v) заедно с държавите членки да ускори плащанията по ЕЗФРСР и да се предприемат мерки за увеличаване на усвояването, когато продължават да съществуват забавяния, като се осигури балансирана подкрепа във всички региони;

vi) да подкрепя държавите членки при насочването на средства към превантивни мерки с висока стойност (напр. управление на ландшафта, поддръжка на противопожарни просеки в селското стопанство, възстановяване на увредени почви, закупуване и доставка на ветеринарни ваксини) и да насърчава разпространението на най-добри практики и ефективни селско-стопански проекти в държавите членки;

vii) да подобри доброто финансово управление на настоящата и бъдещата ОСП, като гарантира, че прякото подпомагане на доходите се предоставя само на активните земеделски стопани, със специален акцент върху най-нуждаещите се, като семейните и малките стопанства, стопанствата в райони с природни или други специфични предизвикателства, младите земеделски стопани и жените земеделски стопани;

viii) да въведе всички възможни мерки, насочени към намаляване на неблагоприятните въздействия на споразумението между ЕС и Меркосур върху европейското селско стопанство и пазарната позиция на европейските производители, и да наблюдава надеждно мащаба на тези въздействия, както и действителните последици от тези въздействия;

ix) да извършва финансови одити и одити на съответствието на финансираните от Съюза проекти за къщи за гости въз основа на риска;

x) да следи отблизо използването на финансирани от Съюза проекти за къщи за гости след периода на изпълнение на проекта и да разгледа възможността за удължаване на периода на дълготрайност за тези видове проекти, за да се предотврати продължаващата злоупотреба, както и да въведе строги проверки за конфликт на интереси като предварително условие за разпределянето на средства от Съюза за изграждане на къщи за гости;

xi) да събира данни от органите на държавите членки относно броя на проектите за къщи за гости, финансирани от бюджета на Съюза от 2021 г. насам, като посочва и всички открити нередности, и да споделя тази информация с органа по освобождаване от отговорност;

xii) да наблюдава възможните конфликти на интереси, засягащи средствата на Съюза, и да гарантира, че конфликтите на интереси действително се разрешават, включително за членовете на Европейския съвет, и да гарантира по-специално, че никакви средства на Съюза не се изплащат пряко или непряко на бенефициенти, ако бъде установен конфликт на интереси и докато този конфликт не бъде разрешен по доказуем и проверим начин;

xiii) да сподели писмото, адресирано до чешките органи, за изясняване на положението с конфликта на интереси при министър-председателя с органа по освобождаване от отговорност и да го информира изцяло за всички последващи стъпки, включително евентуалното започване на одитна процедура;

xiv) да споделя с органа по освобождаване от отговорност всички съответни документи относно последващите действия на Комисията по случая OPEKEPE, включително актуалния план за действие и неговата оценка от Комисията, при специфични поверителни условия, ако е необходимо;

xv) да извлече поуки от случая OPEKEPE, да укрепи системата за контрол на земеделските фондове на Съюза, да засили съответно контролните дейности на Комисията и да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно предприетите мерки;

xvi) да подобри своята методика, използвана за проследяване на разходите на Съюза за дейности, свързани с климата и биологичното разнообразие, по МФР за периода 2021 — 2027 г., включително чрез изпълнение на съответните препоръки, отправени в специалните доклади на Палатата, както и да подобри мониторинга и отчитането на действителните резултати от инвестициите и отрицателното въздействие на разходите на Съюза върху целите в областите на околната среда и биологичното разнообразие;

xvii) да гарантира, че съображенията, свързани с климата и околната среда, се вземат предвид в следващата МФР;

xviii) да предложи целеви подробен план, за да гарантира постигането на целта за разходите за биологично разнообразие, определена за 2026 и 2027 г., да насърчава финансови инструменти за преодоляване на недостига на

финансиране, да прилага изцяло законодателството в областта на околната среда и да интегрира действията в областта на биологичното разнообразие в ключови сектори, за да се постигнат целите на политиката, включително с оглед на предоставянето на финансиране за прилагане на Регламента относно възстановяването на природата;

xix) да продължи да проверява дали споразуменията за финансиране с всички видове бенефициенти са в съответствие с насоките на Комисията от май 2024 г. относно финансирането на дейности, свързани с разработването, изпълнението, мониторинга и прилагането на законодателството и политиката на Съюза;

xx) да гарантира стриктно спазване на член 61 от Финансовия регламент чрез ефективно предотвратяване, установяване и управление на конфликтите на интереси при сключването на споразумения за предоставяне на безвъзмездни средства, по-специално с бенефициенти, които наемат на работа или заплащат възнаграждение на лица, отговарящи за вземането на решения в Съюза;

xxi) да гарантира, че всички споразумения, включително за предоставяне на безвъзмездни средства за оперативни разходи, спазват необходимите изисквания, свързани с прозрачността, проследимостта и видимостта на средствата;

xxii) да включи в своите проверки и системи основана на риска проверка на спазването от страна на получателите на ценностите на Съюза с цел откриване на потенциални нарушения;

Миграция и управление на границите

162. отбелязва, че през 2024 г. бюджетът за програмите по функция 4 от МФР „Миграция и управление на границите“ възлиза на 3,4 милиарда евро (1,8% от бюджета на Съюза), които са разпределени, както следва: 1,4 милиарда евро (40,1%) за фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ); 1,3 милиарда евро (37,7%) за три децентрализирани агенции: Европейската агенция за гранична и брегова охрана (Frontex), Агенцията на Европейския съюз в областта на убежището (EUAA) и Агенцията на Европейския съюз за оперативното управление на широкомащабни информационни системи в пространството на свобода, сигурност и правосъдие (eu-LISA); и 0,8 милиарда евро (22,2%) за Фонда за интегрирано управление на границите (ФИУГ), който се състои от Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП) и Инструмента за финансова подкрепа за оборудване за митнически контрол (ИОМК);

163. припомня, че финансирането по ФУМИ за периода 2014 — 2020 г. трябваше да бъде изразходвано до юни 2024 г., а окончателните отчети трябваше да бъдат представени до 31 декември 2024 г.; отбелязва констатацията на Палатата, че към момента на извършване на одита значителна част от финансирането по ФУМИ за периода 2014 — 2020 г. все още не е уравнено (12% или 528 милиона евро) до приемането на тези окончателни отчети от Комисията; потвърждава отговора на Комисията, че общите разходи, декларирани от държавите членки през периода 2014 — 2020 г., включително представянето на окончателните отчети, възлизат на 94% от ФУМИ;

164. отбелязва, че Палатата е проверила извадка от 23 операции, която не се счита за достатъчно голяма, за да бъде представителна за разходите по функции 4 и 5 от МФР, и следователно тя не може да даде добра представа за процента на грешки по тези функции; отбелязва освен това, че резултатите от одита на Палатата показват, че разходите по функции 4 и 5 от МФР са засегнати от грешки, свързани с допустимостта и с възлагането на обществени поръчки и поради липсата на оправдателни документи, и че те се характеризират с висок риск (8 от общо 23 одитирани операции са засегнати от грешки); изразява загриженост, че Палатата откри три количествено измерими грешки, които са имали финансово отражение върху бюджета на Съюза, седем случая на неспазване на правните и финансовите разпоредби (които не са имали пряко финансово отражение върху бюджета на Съюза) и две операции, които не са били в съответствие с принципите на добро финансово управление поради недостатъчна защита на финансираното от Съюза оборудване и на възстановяване на данък добавена стойност на публични органи над направените разходи в противоречие с насоките на Комисията; отбелязва оценката на Комисията, че през 2024 г. рискът при плащане е 1,3% за разходите за миграция и управление на границите;

165. приветства заключението на Палатата, че Комисията е изпълнила изцяло две препоръки, отправени от Палатата в нейния годишен доклад за 2021 г., и една препоръка, отправена в нейния годишен доклад за 2022 г., които се отнасят за предоставянето на допълнителни насоки на бенефициентите на действия на Съюза и спешна помощ и за провеждането на по-добре насочени предварителни проверки; оценява приемането на преразгледаната стратегия за контрол на проектите за спешна помощ, изпълнявани при пряко и непряко управление в генерална дирекция „Миграция и вътрешни работи“ през декември 2024 г.;

166. изразява недоволство от факта, че Палатата продължава да изпитва трудности при получаването на документацията, необходима за изпълнението на нейния мандат, от

международни организации, изпълняващи финансирани от Съюза проекти; отбелязва със загриженост, че някои международни организации ограничиха достъпа на Палатата до документи, като го сведоха до временна електронна справка в среда само за разглеждане, и заключението на Палатата, че това показва липса на точност в договорните споразумения на Комисията с международни организации; отбелязва отговора на Комисията, че тя счита, че съществуващите договорни споразумения с международните организации вече предоставят рамка за гарантиране на достъпността на документите по начин, който позволява необходимите проверки; изразява съжаление относно факта, че Комисията не прие напълно препоръката на Палатата за справяне с този повтарящ се проблем, особено като се има предвид, че трудностите на Палатата при одита на международни организации, изпълняващи финансирани от Съюза проекти, продължават, като се започне още от одита им за финансовата 2018 година; настоява, че договорните споразумения на Комисията с партньорите трябва да гарантират пълните одитни права на Палатата, включително възможността за изтегляне и запазване на документи, необходими за одит, преглед, контрол на качеството и последващи действия;

167. отбелязва със загриженост, че в годишния отчет за дейността на ГД „Миграция и вътрешни работи“ за 2024 г. са изразени две резерви относно декларацията за достоверност; отбелязва, че една резерва се отнася за изпълнението на програмите по ФУМИ и фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) за периода 2014 — 2020 г. в няколко държави членки поради сериозни недостатъци в системите за управление и контрол на тези програми, установени от ГД „Миграция и вътрешни работи“; отбелязва освен това, че другата резерва се отнася за програмите по ФУМИ, ИУГВП и ФВС за периода 2021 — 2027 г. в няколко държави членки поради сериозни недостатъци в системите за управление и контрол на тези програми;

168. отбелязва, че през 2024 г. държавите членки представиха първите си национални годишни отчети за програмите по ФУМИ и ИУГВП за периода 2021 — 2027 г.; отбелязва освен това, че Палатата направи преглед на работата на пет одитни органа във връзка с техните годишни доклади за контрол и одити на разходите по ФУМИ и ИУГВП; приветства констатациите на Палатата, че одитните органи са разработили и въвели подробни процедури с достатъчно добро качество с оглед на докладването на резултатите от дейността си в годишния доклад за контрола;

169. отбелязва освен това заключението на Палатата, че одитните органи, чиято дейност е проверила, са разполагали с подробни одитни програми и са използвали контролни листове, за да обосноват своите заключения; отбелязва със загриженост, че Палатата установи и някои слабости в работата на одитните

органи; признава, че Комисията приема препоръката на Палатата за предприемане на последващи действия във връзка с недостатъците в работата на одитните органи;

170. изразява загриженост, че е трудно да се получат подробни и изчерпателни данни за разходите на Съюза в областта на вътрешните работи, особено при споделено управление от страна на държавите членки, като това възпрепятства надеждния надзор от страна на бюджетния орган и органа по освобождаването от отговорност; призовава за увеличаване на прозрачността в това отношение;

171. приветства приемането на Пакта за миграцията и убежището през 2024 г. и припомня, че неговото прилагане е крайъгълен камък за новата система за управление на миграцията и убежището в ЕС, която ще се прилага от средата на 2026 г. във всички държави членки; приветства освен това предоставянето на допълнителни 2 милиарда евро за функция 4 от МФР за периода 2024 — 2027 г. в контекста на междинното преразглеждане на МФР за периода 2021 — 2027 г., също и с цел да се даде възможност за пълно прилагане на новите правила на Пакта и да се преодолеят все по-големите предизвикателства в областта на миграцията и управлението на границите, произтичащи от настоящия геополитически контекст; подчертава, че е важно да се осигури достатъчно финансиране за неговото ефективно изпълнение, включително нови процедури на границите, и поради това оценява писмените отговори на Комисията, в които се потвърждава, че тя е предоставила допълнителни 3 милиарда евро по линия на ФУМИ и ИУГВП за периода 2025 — 2027 г., наред с другото, за да подкрепи държавите членки, приемащи лица, бягащи от войната в Украйна;

172. подчертава, че опазването на сигурността на външните граници на Съюза е един от стълбовете на Пакта за миграцията и убежището и е съществена предпоставка за функционирането на Шенгенското пространство за свободно движение; признава, че финансираните от ЕС проекти за подкрепа на защитата на външните граници служат за облекчаване на натиска върху защитата на вътрешните граници, както заяви членът на Комисията, отговарящ за бюджета, борбата с измамите и публичната администрация, по време на изслушването си в комисията по бюджетен контрол на 8 декември 2025 г.; признава, че общият брой на мигрантите, пристигащи незаконно в Съюза, намаля с 38% през 2024 г., но моделите се промениха в рамките на континента, като при някои маршрути има значително увеличение, и по-специално маршрутът по източните граници, за който през 2024 г. беше докладвано трикратно увеличение на преминаванията; отбелязва, че ИУГВП може да оказва подкрепа на държавите членки на първа линия, за да

гарантира, че разполагат с ресурсите за инфраструктура, съоръжения и инсталации, необходими за сигурността на външните граници на Съюза, включително електронни подобрения на сигурността на границите и други инструменти за наблюдение на границите, както е предвидено в приложение III към Регламента за ИУГВП;

173. счита, че Съюзът трябва да защитава по-добре уязвимите лица от мрежите за контрабанда и трафик и да се справя с хибридните атаки и инструментализирането на миграцията от страна на трети държави или враждебни недържавни субекти; отбелязва, че след приемането на съобщението на Комисията от 11 декември 2024 г.[16] Комисията предостави приблизително 520 милиона евро чрез ИУГВП за държавите членки, граничещи с Русия и Беларус, с цел укрепване на капацитета за управление на границите и справяне с предизвикателствата, свързани със сигурността и миграцията; подчертава по-специално необходимостта от подкрепа за държавите членки, които са разположени на първа линия, за целите на сигурността на външните граници на ЕС;

174. отдава почит на паметта на Матеуш Ситек, полски граничен служител, убит на 6 юни 2024 г. при защита на външната граница на Съюза срещу хибридно нападение, организирано от беларуския режим; подчертава, че защитата на външните граници на Съюза не е абстрактна политическа цел, а въпрос на живот и смърт за мъжете и жените, които са на първа линия; призовава Комисията да осигури предоставянето на подходяща финансова и оперативна подкрепа на държавите членки на първа линия, изправени пред хибридни заплахи по външните граници на Съюза;

175. признава непрекъснатите усилия на Комисията да укрепи съдържателното сътрудничество с трети държави на произход и транзитно преминаване, по-специално със съседните на Съюза държави, с цел справяне с незаконната миграция при източника; подчертава необходимостта от подходящ надзор и надлежна проверка при разпределянето на средства за партньорите, участващи в управлението на миграцията извън ЕС, за да се гарантира, че миграцията се управлява по взаимноизгоден начин и в съответствие с европейската стратегия за миграцията и убежището, включително по отношение на основните права; настоятелно призовава Комисията да повиши прозрачността и отчетността на средствата на Съюза в областта на вътрешните работи в трети държави;

176. припомня, че в съответствие с Договорите солидарността и справедливото споделяне на отговорността са основни принципи,

---

16 COM(2024)0570.

залегнали в основата на политиката на Съюза в областта на миграцията и убежището; признава непрекъснатите усилия на Комисията за укрепване на солидарността и споделянето на отговорността между държавите членки, по-специално с държавите, които са най-силно засегнати от предизвикателствата в областта на миграцията и убежището, включително инструментализирането на миграцията; подчертава в този контекст ролята на ФУМИ за подпомагане на държавите членки при приемането, процедурите за предоставяне на убежище, мерките за интеграция и презаселването, включително за лицата, бягащи от конфликти и хуманитарни кризи; подчертава, че ефективното прилагане на Пакта за миграцията и убежището изисква достатъчно, добре управлявано и навременно финансиране в подкрепа на мерките за солидарност в целия Съюз;

177. отбелязва, че през 2024 г. 37,7% от финансирането от Съюза за миграцията и управлението на границите беше разпределено за децентрализирани агенции в областта на миграцията и вътрешните работи; припомня, че въпреки че децентрализираните агенции са правно и финансово независими от Комисията, Комисията продължава да носи отговорност за надзора върху техните дейности; отново посочва, че управлението на миграцията трябва да се осъществява в пълно съответствие с правото на Съюза, включително основните права; приветства писмените отговори на Комисията, в които се подчертава необходимостта от по-нататъшно укрепване на механизмите за мониторинг и отчетност, включително по отношение на дейностите на Frontex;

Препоръки

178. приканва Сметната палата да представи оценка на процента грешки за функция 4 от МФР;

179. призовава Комисията:

i) да изпълни изцяло препоръките на Палатата, включително да гарантира, че нейните договорни споразумения с международни организации изцяло зачитат одитните права на Палатата;

ii) да отстрани, заедно с органите на държавите членки, системните недостатъци, свързани с резервите, изразени в годишния отчет за дейността за 2024 г. на ГД „Миграция и вътрешни работи“, и ако е необходимо, да започне процедури за уравняване с оглед на съответствието и да издаде нареждания за възстановяване на сумите, изплатени на държавите членки и счетени от Комисията за неправомерни;

iii) да продължи да наблюдава и контролира стъпките, изисквани от държавите членки и агенциите на Съюза за пълното и навременно прилагане на Пакта за миграцията и убежището до 2026 г., да докладва на Парламента за напредъка по неговото изпълнение и да предостави на Парламента достъп до всички съответни документи, за да се улесни ефективният демократичен надзор на процеса по изпълнение;

iv) да предоставя подкрепа за държавите членки, разположени на първа линия, за целите на сигурността на външните граници на ЕС;

v) да повиши прозрачността и отчетността при програмирането и усвояването на средствата на Съюза в областта на вътрешните работи чрез осигуряване на подробни и изчерпателни данни, включително по отношение на средствата, които се изразходват в трети държави, като същевременно се запази ролята на Парламента за осигуряване на демократичен контрол върху разходите на Съюза;

vi) да приложи прозрачни и независими механизми на фондовете на Съюза в областта на вътрешните работи за мониторинг на правата на човека в трети държави;

vii) да следи отблизо финансираните от Съюза действия за управление на границите, по-специално с цел да се осигури пълно спазване на задълженията на Съюза в областта на основните права и на принципа на забрана за връщане;

Сигурност и отбрана

180. отбелязва, че през 2024 г. бюджетът за програмите по функция 5 от МФР „Сигурност и отбрана“ възлиза на 2,1 милиарда евро (1,1% от бюджета на Съюза), които са разпределени, както следва: 800 милиона евро (36,9%) за Европейския фонд за отбрана, 300 милиона евро (15,9%) за военна мобилност, 300 милиона евро (13,3%) за инструменти в областта на отбраната и сигурна свързаност на Съюза; 300 милиона евро (12,1%) за децентрализираните агенции, а именно Агенцията на Европейския съюз по наркотиците (EUDA), Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество в областта на правоприлагането (Европол) и Агенцията на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL), 300 милиона евро (11,9%) за ядрена безопасност, извеждане от експлоатация и други области и 200 милиона евро (9,9%) за фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС);

181. припомня, че финансирането по ФВС за периода 2014 — 2020 г. трябваше да бъде изразходвано до юни 2024 г., а окончателните

отчети трябваше да бъдат представени до 31 декември 2024 г.; отбелязва констатацията на Палатата, че към момента на извършване на одита значителна част от финансирането по ФВС все още не е уравнено (16%, или 505 милиона евро) до приемането на тези окончателни отчети от Комисията; потвърждава отговора на Комисията, че общите разходи, декларирани от държавите членки през периода 2014 — 2020 г., включително представянето на окончателните отчети, възлизат на 94% от ФВС;

182. отбелязва със загриженост, че поради причините, обяснени в раздела за миграцията и управлението на границите, Палатата не може да представи отделна оценка за процента грешки по функция 5 от МФР „Сигурност и отбрана“ и че въз основа на резултатите от своя одит Палатата счита, че разходите по тази функция са високорискови; отбелязва, че членът на Комисията, отговарящ за отбраната и космическото пространство, поясни по време на изслушването си в комисията по бюджетен контрол на 6 ноември 2025 г., че годишният доклад на Палатата за 2024 г. не включва грешки, открити при проекти в областта на отбраната; отбелязва също така оценката на Комисията, че през 2024 г. рискът при плащане е бил 0,5% за разходите за сигурност и отбрана;

183. припомня, че изключително нестабилната геополитическа ситуация в съседните на Съюза държави води до по-големи предизвикателства в областта на сигурността и отбраната, включително хибридни заплахи, а следователно и до по-големи потребности от инвестиции в областта на сигурността, отбраната и готовността, от началото на руската агресия срещу Украйна; обръща внимание на факта, че разходите по функция 5 на МФР, предназначени за сигурност и отбрана, са най-малко спрямо всички други функции на МФР, и изразява съжаление за това, че настоящият бюджет на Съюза за гарантиране на сигурността и отбраната на европейските граждани не отговаря на предизвикателствата, които трябва да бъдат посрещнати в краткосрочен или дългосрочен план; отново потвърждава своята позиция, че Русия представлява основната и най-голяма заплаха за Съюза и неговите държави членки; отбелязва, че Европейският парламент призова Съюза и неговите държави членки да въведат правна рамка, позволяваща класифицирането на Русия като държава спонсор на тероризма;

184. припомня, че отбранителните способности в Съюза страдат от десетилетия на недостатъчни инвестиции и че според Комисията недостигът на разходи за отбрана за следващото десетилетие понастоящем възлиза на 500 милиарда евро; приветства факта, че поради спешната необходимост от повишаване на отбранителните способности броят на инструментите на Съюза за финансиране в областта на отбраната се увеличи след

агресивната война на Русия срещу Украйна; отбелязва, че инструментите на Съюза в областта на отбраната включват извънбюджетни инструменти, като Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ) и инструмента „Мерки за сигурността на Европа“ (SAFE) — временен инструмент за заеми в областта на отбраната; подчертава освен това, че в допълнение към програмите за финансиране на отбраната други програми на Съюза могат да служат за целите на двойната употреба, по-специално компонента за военна мобилност на Механизма за свързване на Европа (МСЕ) и програмата на Съюза за сигурна свързаност, създадена през 2023 г. предимно с цел да се предостави на държавите — членки на Съюза, гарантиран достъп до услуги за свързаност с висока степен на сигурност, суверенни и глобални услуги за свързаност; отбелязва също така, че след междинния преглед през септември 2025 г. фондовете на политиката на сближаване могат да се използват и за подобряване на военната мобилност и развитие на отбранителната инфраструктура, особено в източните гранични региони;

185. оценява писмените отговори на Комисията, в които се признава, че множеството инструменти, свързани с отбраната, са довели до фрагментирана среда на финансиране с някои припокривания и пропуски; подчертава необходимостта от всеобхватен и дългосрочен подход на Съюза към финансирането в областта на сигурността и отбраната, в отговор както на конвенционалните военни заплахи, така и на неконвенционалните заплахи; подчертава необходимостта от по-нататъшно подобряване на прозрачността на финансирането от Съюза в областта на отбраната, включително чрез гарантиране на одитните права на Палатата за всички инструменти и чрез гарантиране, че органът по освобождаване от отговорност може да упражнява демократичен контрол върху всички дейности, финансирани от Съюза; подчертава необходимостта от увеличаване на удобството за ползване на публикуваната информация относно финансирането от Съюза в областта на отбраната, с цел също така да се облагодетелстват кандидатите и бенефициентите, особено МСП; подчертава, че участието на МСП във всички държави членки следва да бъде улеснено и насърчавано, и че следва да се осигури техният справедлив и равнопоставен достъп до проекти, финансирани от Съюза; насърчава устойчиви инвестиции и подкрепа за МСП;

186. подчертава, че бързото увеличаване на разходите на Съюза за отбрана и сигурност през 2024 г. изисква пропорционални механизми за одит, позволяващи ефективен достъп на Сметната палата, OLAF и Европейската прокуратура до цялата съответна документация, включително проектите за технологии с двойна употреба; припомня, че самата Комисия призна, че достъпът до резултати, които представляват класифицирана информация,

може да бъде забавен, когато държавите членки са „инициатори“ на класификацията, и подчертава, че когато достъпът до одит е ограничен по надлежно обосновани причини, например поверителен характер на проектите, следва да се прилагат подходящи мерки и конструктивни решения, за да се осигури пълно спазване на изискванията за финансов надзор и добро управление на средствата на Съюза;

187. изразява дълбока загриженост относно решението на Комисията да пристъпи към приемането на инициативата „ReArmEU“ без предварителна консултация с Европейския парламент; изразява съжаление, че подобно решение заобикаля принципа на институционален баланс и подкопава ролята на Парламента на съзаконодател при оформянето на стратегическите и бюджетните приоритети; настоятелно призовава Комисията да се въздържа от създаването на съществени политически инструменти, които оказват въздействие върху финансовата и стратегическата архитектура на Съюза, без да е осигурила пълно зачитане на прерогативите на Парламента;

188. припомня, че общата цел на Европейския фонд за отбрана е да насърчава конкурентоспособността, ефикасността и иновационния капацитет на европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ) в целия Съюз; отбелязва, че както е посочено в писмените отговори на Комисията, финансиране от Европейския фонд за отбрана в размер на 227,9 милиона евро е било разпределено за 20 проекта, свързани с изкуствения интелект, а допълнителни 171,1 милиона евро са били разпределени за 18 проекта, насочени към технологии за безпилотни летателни апарати, докато 50 проекта, насочени към онова, което може да бъде класифицирано като традиционно отбранително оборудване, свързано с наземни, въздушни и военноморски бойни действия, подводна отбрана, противовъздушни ракети и смекчаване на химичните, биологичните, радиологичните и ядрените (ХБРЯ) рискове, са били подкрепени с общо 1,49 милиарда евро от Европейския фонд за отбрана; отбелязва, че от 2021 г. насам по-малко от 400 милиона евро от Европейския фонд за отбрана са изразходвани за проекти, свързани с изкуствения интелект и технологиите за безпилотни летателни апарати, въпреки факта, че опитът от продължаващите и неотдавнашните конфликти показва, че киберспособностите, изкуственият интелект и безпилотните системи, включително безпилотните летателни апарати, могат да играят все по-важна роля в съвременната война; счита, че при финансирането на технологии следва да се даде приоритет на тези, които предоставят най-голямо оперативно предимство;

189. отбелязва Специален доклад 04/2025 на Палатата относно военната мобилност в ЕС, както и отговора на Комисията;

изразява загриженост от общото заключение на Палатата, че вторият план за действие на ЕС относно военната мобилност, публикуван пред ноември 2022 г., не е изграден на достатъчно солидна основа и че напредъкът към постигането на неговата цел, а именно осигуряване на бързо и безпроблемно движение на кадри, материални средства и активи в кратки срокове и в голям мащаб, е променлив поради слабости в проекта и пречки пред неговото изпълнение; отбелязва със загриженост забележката на Палатата, че Комисията не е извършила солидна оценка на общото финансиране, необходимо за постигане на нейните цели и задачи; отбелязва факта, подчертан от Палатата, че парламентарният контрол върху всички дейности на Съюза в областта на военната мобилност невинаги е осъществим поради факта, че не всички проекти се финансират от бюджета на Съюза, какъвто е случаят с Европейската агенция по отбрана (EDA) или Постоянното структурирано сътрудничество (ПСС);

190. изразява загриженост, че след три покани за представяне на предложения, организирани през 2021, 2022 и 2023 г., целият пакет за военна мобилност по линия на МСЕ за текущия програмен период вече е изчерпан, като същевременно се оценява, че са необходими инвестиции в размер на най-малко 100 милиарда евро за справяне с 500-те горещи точки, определени в Съюза като нуждаещи се от спешно модернизиране[17]; отбелязва писмения отговор на Комисията, че преразглеждането на Регламента за TEN-T през 2024 г. е въвело елементи за интегриране на военната мобилност в транспортната политика на Съюза; отбелязва освен това, че Европейската комисия и върховният представител приеха Пакета за военна мобилност за 2025 г.; отново подчертава значението на по-нататъшното укрепване на способността за реагиране и ефикасността на военната мобилност на Съюза, като се намалят регулаторната и процедурната сложност, засили се хармонизацията и се рационализира координацията с цел намаляване на забавянията и подобряване на оперативната готовност;

Препоръки

191. приканва Палатата да представи оценка на процента грешки за функция 5 от МФР;

192. призовава Комисията:

---

17 Съвместно съобщение на Комисията и върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 16 октомври 2025 г., озаглавено „Опазване на мира – Пътна карта за отбранителна готовност до 2030 г.“ (JOIN(2025)0027).

i) да продължи да полага усилия за повишаване на прозрачността на разходите на Съюза за отбрана във всички съответни инструменти, включително като улеснява одитната работа на Палатата в съответствие с приложимата правна рамка и като гарантира, че органът по освобождаване от отговорност е надлежно информиран, така че да упражнява демократичен контрол върху финансираните от Съюза дейности на етапа на приемане, проектиране и изпълнение;

ii) да предоставя на органа по освобождаване от отговорност редовен консолидиран доклад относно изпълнението на бюджета и резултатите от това изпълнение за всички свързани с отбраната разходи от бюджета на Съюза, извънбюджетните инструменти и всички други съответни инструменти, като програмите за военна мобилност и за сигурност, за да се даде възможност за демократичен контрол;

iii) да предоставя на Парламента по-систематични последващи действия и докладване относно мерките, изпълнението и финансирането от Съюза в областта на отбраната и военната мобилност, включително мерките, свързани със сътрудничеството между ЕС и НАТО, Европейския механизъм за подкрепа на мира (ЕМПМ), Европейската агенция по отбрана и ПСС;

iv) да засили приноса на Европейския фонд за отбрана към всеобхватен европейски подход в областта на отбраната чрез увеличаване на подкрепата за проекти за справяне с хибридни заплахи, включително изкуствен интелект, кибертехнологии и технологии за безпилотни летателни апарати;

v) да укрепи допълнително мерките на Съюза в областта на сигурността и отбраната, като значително увеличи наличното финансиране за подобряване на коридорите на транспортната инфраструктура с двойна употреба и предприеме действия за премахване на административните, процедурните и регулаторните пречки пред трансграничното придвижване на военни части, включително чрез хармонизиране на съвместните поръчки в областта на отбраната, както е посочено в Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2025 г. („Регламент за ПЕОП“), и свързаните с тях процедури между държавите членки, за да се повишат оперативната съвместимост, ефикасността и стратегическата съгласуваност, като същевременно се даде приоритет на финансирането от Съюза за проекти, които

най-добре отговарят на настоящата обстановка на заплаха в Европа;

vi) да предприеме допълнителни действия, за да осигури еднакви условия на конкуренция за всички участници в отбранителната промишленост в целия Съюз, както и да опрости достъпа до финансиране от Съюза, включително за МСП и държавите членки, които са най-уязвими по отношение на външни заплахи;

Съседните региони и светът

193. отбелязва, че бюджетът за програмите по функция 6 от МФР „Съседните региони и светът“ възлиза на 15,4 милиарда евро (8% от разходите от бюджета на Съюза без МВУ), които са разпределени, както следва: 62,4% за Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа), 15,9% за хуманитарна помощ (HUMA), 14,9% за предприсъединителна помощ (ИПП III), 2,7% за макрофинансова помощ за Украйна плюс и 4,1% за други действия и програми;

194. приветства факта, че през 2024 г. Палатата провери статистически представителна извадка от 137 операции, обхващаща всички разходи по тази функция от МФР, което ѝ позволи за първи път да изчисли процента грешки; отбелязва със загриженост вероятния процент грешки от 4,9%, който значително надвишава прага на същественост от 2%; отбелязва освен това, че 56 от 137-те операции (40,9%) съдържат количествено измерими грешки, които имат финансово отражение върху бюджета на Съюза; отбелязва, че тези грешки се отнасят за недопустими разходи, сериозни нарушения на правилата за възлагане на обществени поръчки, липса на основна оправдателна документация, недопустими бенефициенти и разходи, които не са били извършени действително; счита, че тези проблеми може да са показателни за слабости във функционирането и надеждността на системите за контрол;

195. изразява учудване от факта, че в десет от случаите, свързани с количествено измерими грешки, Комисията вече е разполагала с достатъчно информация, за да предотврати грешката или да я открие и коригира преди одобряването на разходите; отбелязва, че ако Комисията беше използвала ефективно тази информация, изчисленият процент грешки щеше да бъде с 1,4 процентни пункта по-нисък;

196. отбелязва, че както и през предходните години, значителен дял от откритите от Палатата грешки се отнасят за договори, изпълнявани при непряко управление от организации, подлежащи на оценка по стълбове, включително международни

институции; отбелязва, че за тези договори Комисията прие разходи въз основа на финансов доклад и декларация за управлението, като тази декларация е била издадена от самата организация, подлежаща на оценка по стълбове, и удостоверява пълнотата, точността и съответствието на предоставената финансова информация; отбелязва със загриженост, че 26 от 42-те количествено измерими грешки, открити от Палатата, са свързани с такива договори, което допринася с 3,1 процентни пункта за изчисления процент грешки, като по този начин стават видими трайните уязвимости в рамката за предоставяне на увереност за непряко управление при организациите, подлежащи на оценка по стълбове;

197. изразява загриженост, че Палатата отново се сблъска със закъснения при получаването на изисканата документация от някои международни организации и международни финансови институции, като по този начин беше възпрепятствана да проведе навременното одитната си дейност въпреки предишната си препоръка от 2020 г.; отбелязва, че в 19 одитирани операции тези организации ограничиха достъпа на Палатата до документи, като го сведоха до временна електронна справка в среда само за разглеждане, без да позволят на Палатата да съхранява копия, което възпрепятства правилното планиране, изпълнение и контрол на качеството на одита; изразява съжаление, че тези пречки продължават да съществуват въпреки усилията на Комисията за разрешаване на проблема чрез постоянна комуникация със съответните организации, както се подчертава и в доклада за годишния доклад относно ЕФР за 2024 г.;

198. изразява сериозна загриженост, че през 2024 г. не са проведени мисии за ориентиран към резултатите мониторинг поради прекратяването на двата съществуващи договора за услуги за ориентиран към резултатите мониторинг през 2025 г.; подчертава със загриженост, че планираната за 2024 г. ограничена покана за представяне на оферти за новото поколение договори за ориентиран към резултатите мониторинг се наложи да бъде отменена поради липсата на бюджетни кредити за разходи за подкрепа по линия на ИССРМС, което принуди ГД „Международни партньорства“ да разчита на оперативни кредити и да изготви самостоятелна мярка за подкрепа по линия на ИССРМС за финансиране на ориентиран към резултатите мониторинг; отбелязва, че през октомври 2025 г. беше възобновена нова ограничена покана за представяне на оферти съгласно клауза за спиране, като новият тригодишен договор за ориентиран към резултатите мониторинг се очаква да бъде подписан едва през април 2026 г.; подчертава, че това прекъсване на финансирането и на възлагането на обществени поръчки доведе до пълно спиране на системата за ориентиран към резултатите мониторинг от началото на 2025 г. насам, което забави независимия мониторинг на изпълнението

на програмите и отслаби цялостната насоченост на външната дейност към резултатите;

199. отбелязва, че инвестициите на Съюза в свързана с търговията помощ за най-слабо развитите държави в света намаляха, като само 12,0% от потоците на помощта за търговия достигнаха най-слабо развитите държави през 2022 г. в сравнение със средно 18,0% между 2010 и 2015 г.; отбелязва със загриженост, че тези незадоволителни резултати продължават въпреки целта за изразходване на 25% за най-слабо развитите държави, определена в преразгледаната стратегия на ЕС за помощта за търговия от 2017 г.; отбелязва констатациите на Европейската сметна палата в Специален доклад 17/2025 „Помощ от ЕС за търговията за най-слабо развитите държави“, в който се заключава, че помощта на ЕС за търговия не е на път да постигне целта за 2030 г.; приветства приемането от страна на Комисията на препоръката на Палатата да се анализират основните причини за този спад и отбелязва, че тази оценка е планирана за 2026 г., като подчертава необходимостта от навременни корективни действия, за да се гарантира, че помощта на Съюза за търговия достига до най-нуждаещите се;

200. отбелязва, че бюджетната подкрепа за държави извън Съюза, докладвана през 2024 г. от ГД „Международни партньорства“ и ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“, възлиза на 1,56 милиарда евро; изразява съжаление относно липсата на публично достъпни данни за идентифициране на държавите бенефициенти, тъй като публикуваните статистически данни се отнасят само за региони или групи държави; изразява освен това съжаление относно липсата на прозрачност по отношение на използването на тези средства и идентифицирането на крайните получатели; подчертава, че бюджетната подкрепа следва да бъде приведена в съответствие с потребностите на държавите партньори и стратегическите цели на политиката на Съюза;

201. подчертава, че помощта на Съюза не следва при никакви обстоятелства да финансира пряко или непряко тероризъм или други дейности, несъвместими с ценностите, залегнали в член 2 от ДЕС, и следователно не следва да подкрепя организации, свързани с Хамас или с други терористични или екстремистки организации; припомня, че за тази цел е както законосъобразно, така и от съществено значение ясно да се определят всички крайни бенефициенти на помощ от Съюза, включително в трети държави; подчертава необходимостта от безкомпромисен контрол върху разпределянето и използването на помощта, за да се гарантира, че не се злоупотребява с финансовите средства; освен това призовава да се укрепят механизмите за надлежна проверка, мониторинг и контрол, за да се предотврати всяка форма на идеологическо проникване във финансираните от

Съюза програми; подчертава, че предпазните мерки за борба с тероризма и изискванията за прозрачност трябва да се прилагат стриктно, без да се подкопават хуманитарните принципи и предоставянето на животоспасяваща помощ;

202. припомня, че образованието е основен стълб на изграждането на мира, съвместното съществуване и подготовката за договарянето на решение за две държави, както и ключово средство за противодействие на екстремизма, нетолерантността и радикалните идеологии; припомня, че финансовата помощ и политическият ангажимент на Съюза следва да подкрепят образование, което насърчава мира, толерантността и съвместното съществуване; приветства трайната ангажираност на Комисията с Палестинската власт по отношение на реформата на учебните програми и признава осезаемия напредък, докладван през 2025 г., включително текущите преглед и изменение на учебниците от страна на палестинското министерство на образованието и висшето образование, за да се осигури привеждане в съответствие със стандартите на ЮНЕСКО; отбелязва по-специално, че бяха направени някои преразглеждания за 12-и клас и по-всеобхватни преразглеждания за 1-ви — 4-и клас, а нови учебни материали бяха публикувани съответно през декември 2024 г. и октомври 2025 г. и в момента са в процес на преразглеждане от Съюза; припомня необходимостта Палестинската власт да премахне всички образователни материали и съдържание, които не отговарят на стандартите на ЮНЕСКО, по-специално онези от тях, които съдържат антисемитизъм, подбуждат към насилие, възхваляват джихада и мъченичеството и отхвърлят мирното разрешаване на конфликти; припомня на Комисията да основава своите прегледи на публични и проверими доказателства и да публикува резултатите от тези прегледи;

203. отбелязва, че както и през предходните години, през 2024 г. не беше използвано финансиране от Съюза в подкрепа на създаването на палестински учебници и че пряката финансова помощ от Съюза, предоставена на Палестинската власт чрез механизма на Съюза PEGASE както по пакета за спешна подкрепа от 2024 г., така и по многогодишната всеобхватна програма за възстановяване и устойчивост на Палестина (2025 — 2027 г.), е строго ограничена до проследими разходни позиции, като заплати, социални надбавки и просрочени задължения към болници; отбелязва, че тази финансова подкрепа за Палестинската власт е частично свързана с постигането на реформите, договорени в амбициозна матрица за реформи с Палестинската власт през 2024 г., която включва постепенен и системен преглед на учебните материали; припомня необходимостта Палестинската власт да премахне всички образователни материали и съдържание, които не отговарят на стандартите на ЮНЕСКО, и особено насърчаващите

антисемитизъм и подбуждащите към насилие, на които палестинските деца не следва да бъдат излагани; подчертава, че финансовата подкрепа от Съюза за Палестинската власт в областта на образованието следва да се предоставя единствено ако учебното съдържание е приведено в съответствие със стандартите на ЮНЕСКО; призовава Комисията да гарантира, че не се разпределят средства на Съюза, пряко или непряко, за образователни материали, които съдържат антисемитски препратки или примери, които подбуждат към омраза и насилие;

204. настоятелно призовава Комисията, в контекста на предоставянето на подкрепа и хуманитарна помощ на палестинското население, да си сътрудничи с надеждни партньори на място, за да осигури непрекъснатото и сигурно предоставяне на хуманитарна помощ, и да гарантира, че не се предоставят средства на Съюза на лица или организации, свързани с терористични или екстремистки движения, които противоречат на основните ценности на Съюза; припомня твърденията, че 19 от 13 000 служители на Агенцията на ООН за подпомагане и строителство за палестинските бежанци в Близкия изток (UNRWA) в Газа са замесени в ужасяващите терористични нападения на Хамас срещу Израел на 7 октомври 2023 г.; потвърждава реакцията на Организацията на обединените нации на тези твърдения, включително разследванията на Службата на ООН за вътрешен надзор (OIOS), вследствие на което бяха прекратени трудовите правоотношения с деветима служители в интерес на Агенцията, както и препоръките, издадени чрез доклада „Колона“; отбелязва, че Комисията работи с UNRWA за подобряване на процесите на неутралност и системите за контрол в Агенцията, в съответствие с констатациите от разследванията на OIOS, и за наблюдение на прилагането на плана за действие, представен от UNRWA; приветства оценката на Комисията, че UNRWA поддържа ангажимента си за изпълнение на договорените препоръки, както и за изпълнението на всички договорени със Съюза условия за продължаване на финансирането през 2024 г.; насърчава в това отношение непрекъснатия ангажимент и внимателното наблюдение от страна на Комисията, за да се гарантира, че финансирането е придружено от солидни гаранции за неутралност, прозрачност и отчетност;

205. отбелязва, че през периода 2019 — 2024 г. шест от девет висши ръководни длъжности в ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“ останаха незаети за продължителни периоди от време; отбелязва по-специално, че длъжността генерален директор остана незаета в продължение на 28 месеца, длъжността директор на дирекция A — в продължение на 25 месеца, директор на дирекция NEAR B (Южно съседство) — в продължение на 48 месеца, директор на дирекция NEAR D (Западни Балкани) — в продължение на 35 месеца, директор на

групата за подкрепа на Украйна — в продължение на 32 месеца, и директор на дирекция R — в продължение на 22 месеца; подчертава, че тази продължителна незаетост на длъжности засегна някои от най-чувствителните в политическо и оперативно отношение портфейли на Съюза, включително по време на руското нашествие в Украйна и терористичното нападение на Хамас срещу Израел; отбелязва освен това резултатите от проучването сред служителите на ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“ от април 2022 г., които показват значителен спад на доверието във висшето ръководство;

206. отбелязва, че между 2020 и 2023 г. групата за подкрепа на Украйна беше временно ръководена от заместник генералния директор на ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“ в допълнение към многото ѝ други функции; отбелязва освен това, че групата за подкрепа на Украйна беше разпусната през 2023 г., като портфейлите бяха преразпределени към механизма за Украйна и други отдели; отбелязва, че информацията, предоставена от Комисията в това отношение по време на размяната на мнения с органа по освобождаване от отговорност, беше неточна, и призовава Комисията да осигури ясно и точно докладване пред Парламента от страна на всички членове на Комисията;

207. отбелязва неотдавнашните съобщения от разследващи журналисти, публикувани през октомври 2025 г. от няколко европейски медии, в които се твърди, че унгарските разузнавателни служби са участвали в шпионски дейности в Брюксел, включително в опити за набиране на унгарски граждани, работещи в институциите на Съюза; отбелязва, че тези съобщения се отнасят за периода 2015 — 2019 г. и че Комисията потвърди, че разглежда тези твърдения вътрешно; очаква Комисията и компетентните органи да извършат задълбочен анализ и разследване въз основа на доказателства и да информират Парламента веднага след приключване на разследването;

208. отбелязва, че членовете на Комисията разполагат със значителни политически и регулаторни правомощия и поради това тяхното поведение трябва да отразява най-високите стандарти за независимост, прозрачност, отчетност и етично поведение; подчертава, че стриктното спазване на Кодекса за поведение на членовете на Европейската комисия е изключително важно, за да се осигурят почтеността, надеждността и демократичната легитимност на изпълнителната власт на Съюза; подчертава, че пълното спазване на Кодекса за поведение е абсолютно необходимо и за предотвратяването на конфликти на интереси, избягването на неправомерно влияние и гарантирането, че решенията се вземат единствено в европейски

интерес; счита, че взети заедно, сериозните и продължителни пропуски в управлението на ГД „Политика за съседство и преговори за разширяване“, предоставянето на неточна информация на Парламента в контекста на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета и допълнителните опасения, свързани с поведението и независимостта, посочени по-горе, показват модел, който е несъвместим със стандартите за отчетност, надеждност и добра администрация, които са задължителни за всеки член на Комисията;

209. отбелязва със загриженост, че финансирането от Съюза за Украйна е разпределено между множество инструменти и механизми, което създава фрагментирана и сложна финансова среда; подчертава, че липсата на консолидиран и прозрачен преглед на начина, по който се разпределят и изразходват тези средства, включително заемите, гарантирани от маржа на МФР, възпрепятства ефективния демократичен контрол, отчетността и способността за оценка на цялостното въздействие на подкрепата от Съюза;

210. отбелязва, че специализираните органи на Украйна за борба с корупцията (националното бюро за борба с корупцията (Національне антикорупційне бюро України, или НАБУ), специализираната прокуратура за борба с корупцията (Спеціалізо́вана антикорупці́йна прокурату́ра, или САП) и висшия съд за борба с корупцията (Вищий антикорупційний суд України, или ВАКС України)) продължават да провеждат разследвания и наказателни преследвания и да постановяват присъди по дела за корупция по високите етажи на властта, което показва, че започват да функционират независими институции за борба с корупцията и че неотдавнашните оставки на министри, на които са били повдигнати обвинения, показват степен на отзивчивост и отчетност от страна на правителството; приветства реформите, предприети от Украйна в разгара на пълномащабно нашествие; отбелязва, че опитите за поставяне на НАБУ и САП под ръководството на главния прокурор рискуват да подкопаят независимостта и ефективността на рамката за борба с корупцията; приветства бързата отмяна на тези изменения вследствие на вътрешен и международен натиск, но изразява загриженост относно докладите на институциите за борба с корупцията и на гражданското общество, в които се подчертават предизвикателствата пред поддържането на ефективността и независимостта на рамката за борба с корупцията; призовава органите да предотвратят отстъплението, да се справят с процедурните забавяния и пречки по дела за корупция по високите етажи на властта и да преразгледат давностните срокове в съответствие с европейските стандарти;

211. отбелязва неотдавнашните твърдения за измами в енергийния

сектор на Украйна; подчертава, че ако бъдат потвърдени, тези твърдения ще сочат структурна уязвимост в системите за управление, надзор и вътрешен контрол; подчертава, че е необходимо да се изгради обществено доверие, за да се укрепи надеждността на реформите в Украйна чрез стабилни системи за възлагане на обществени поръчки и за вътрешен контрол;

212. отбелязва, че за да се осигури доброто финансово управление на механизма за Украйна, през юни 2024 г. Комисията създаде чрез Решение за изпълнение (ЕС) 2024/1697 специален одитен съвет, съставен от независими експерти, назначени от Комисията; отбелязва, че мандатът на одитния съвет е да открива системни слабости в управлението и контрола от страна на Украйна на средствата по механизма, включително недостатъци в предотвратяването на измами, гаранциите за борба с корупцията и системите за конфликт на интереси, както и да докладва за тези проблеми пряко на Комисията;

213. подчертава, че извън надзорната си роля одитният съвет може да отправя препоръки към украинските органи за справяне с финансови нередности или структурни недостатъци в управлението на средствата на Съюза; подчертава, че Украйна, представлявана от Министерството на икономиката, трябва да предостави писмен отговор на всяка препоръка, като очертае мерките за изпълнение или предостави обосновано обяснение за неизпълнението; подчертава, че констатациите на одитния съвет могат да имат значителни финансови последици; подчертава, че устойчивата финансова подкрепа от Съюза трябва да бъде придружена от добро финансово управление, прозрачност и мониторинг на изпълнението, за да се осигури ефективно използване на средствата на Съюза и да се запази доверието в политиката на разширяване;

214. припомня, че в рамките на механизма за Украйна редовните плащания зависят от проверката на Комисията дали планът за възстановяване и реформи на Украйна се изпълнява и дали демократичните механизми, принципите на правовата държава и правата на човека се спазват непрекъснато; отбелязва, че към днешна дата Комисията пет пъти стигна до заключението, че в рамките на първите пет вноски отделните стъпки за реформи не са изпълнени, което доведе до спиране на съответните суми, като в един случай впоследствие това беше коригирано; във връзка с това приветства подхода на Комисията за строго обвързване с условия и демонстрираната от нея готовност да проверява задълбочено изпълнението и да задържа средства, когато условията не са изпълнени;

215. приветства факта, че OLAF предоставя на органите целенасочена помощ за борба с измамите и подкрепя присъединяването на Украйна към програмата на Съюза за борба с измамите;

отбелязва, че рамковото споразумение за механизма за Украйна, което влезе в сила през юни 2024 г., предвижда правно обвързващи договорености за управлението, контрола, надзора, мониторинга, оценката, докладването и одита на средствата по линия на механизма, както и мерки за предотвратяване, разследване и отстраняване на нередности, измами, корупция и конфликти на интереси, а също и разпоредби за ролите на OLAF и на Европейската прокуратура;

216. изразява загриженост във връзка с разпределянето на средства по новия гъвкав пакет „Подкрепа за инвестициите“ на Европейския фонд за устойчиво развитие плюс (ЕФУР+) в полза на държавите, в които инвестициите по Global Gateway са по-лесни за изпълнение, за сметка на даването на приоритет на най-слабо развитите държави, както и на нестабилните и засегнатите от конфликт държави;

217. отбелязва, че въпреки дългогодишното финансиране от Съюза за укрепване на либийския граничен и миграционен контрол според докладите тази помощ продължава да поражда сериозни оперативни и хуманитарни опасения, както и опасения по отношение на основните права и управлението, което потенциално излага Съюза на рискове за репутацията му; подчертава необходимостта от строги механизми за наблюдение, прозрачност и отчетност, за да се гарантира, че свързаната с миграцията помощ не допринася косвено за допълнителни вреди;

218. отбелязва, че от 1 февруари 2025 г. Европейската комисия реорганизира бившата генерална дирекция „Политика за съседство и преговори за разширяване“ и раздели отговорностите ѝ между две новосъздадени дирекции: генерална дирекция „Разширяване и източно съседство“, която отговаря за държавите кандидатки и източното съседство, и генерална дирекция „Близък изток, Северна Африка и Персийски залив“, която в момента обхваща Средиземноморския регион;

Европейски фонд за развитие (ЕФР)

219. отбелязва, че за да извърши одит на редовността на операциите, Палатата провери извадка от 85 операции, представителна за всички видове разходи в рамките на ЕФР; отбелязва освен това, че извадката включва 16 операции, свързани с Извънредния доверителен фонд на Европейски съюз за Африка, 54 операции, разрешени от 14 делегации на Съюза[18], 14 операции, одобрени от централните служби на Комисията, и една операция, свързана с

[18] Бурунди, Гвинея-Бисау, Демократична република Конго, Замбия, Кения, Мавритания, Маврикий, Малави, Мозамбик, Намибия, Нигерия, Сиера Леоне, Того, Уганда.

Доверителния фонд „Беку“;

220. отбелязва със загриженост, че от проверените 85 операции 34 (40%) съдържат грешки, в сравнение с 62 (44,3%) през 2023 г. за същия брой операции; подчертава освен това, че Палатата остойности 27 грешки (52 през 2023 г.), въз основа на които изчисли процента грешки за финансовата 2024 година на 6,5% (8,9% през 2023 г.);

221. подчертава със загриженост, че трите най-често срещани вида грешки, открити през финансовата 2024 година, са: недопустими разходи (40%), липса на основни оправдателни документи (32%) и завишено уравняване на авансово финансиране (14%);

222. отбелязва с безпокойство, че към 31 декември 2024 г., повече от 17 години след въвеждането на клаузата за изтичане на срока на действие, пълното счетоводно приключване на Деветия европейски фонд за развитие, обхващащ периода 2000 — 2007 г., все още не е извършено — осем договора все още са в процес на изпълнение, което показва изключителната сложност и продължителност на някои програми на ЕФР;

223. отбелязва като положителен факта, че Комисията подобри изчисляването във връзка с разделянето на финансовите периоди, като систематично взе предвид удължаванията на сроковете за изпълнение на договорите, настъпили след отчетната година, вследствие на препоръка, отправена от Палатата в нейния годишен доклад за 2023 г.;

224. отбелязва със загриженост, че както през предходните години, значителни авансови плащания остават неуравнени за прекалено дълги периоди, включително 446 милиона евро, неуравнени в продължение на повече от десет години, до голяма степен свързани с Инфраструктурния доверителен фонд ЕС — Африка, чиито дългосрочни операции водят до много бавно уравняване на авансовото финансиране;

225. отбелязва, че очакваните резултати от текущия преглед на стратегията за контрол от страна на ГД „Международни партньорства“ включват укрепване на насоките относно финансовото отчитане, както и относно засилените предварителни проверки, така че да се предотвратят грешки, включително по отношение на прекомерното уравняване;

226. отбелязва, че декларацията за достоверност на генералния директор в годишния отчет за дейността на ГД „Международни партньорства“ за 2024 г. не съдържа резерви; това продължава тенденцията, съгласно която генералната дирекция намали обхвата на резервите от 16,0% от разходите през 2017 г. на 1,0% през 2018 г. и 0% от 2019 г. нататък; отбелязва освен това, че ГД „Международни партньорства“ оценява размера на сумите,

изложени на риск при плащане, на 89,7 милиона евро (1,1% от разходите за 2024 г.), а размера на сумите, изложени на риск при приключване, на 78,6 милиона евро (0,97%), и че очаква 11,1 милиона евро (12,4% от сумите, изложени на риск при плащане) да бъдат коригирани през следващите години чрез нейните собствени проверки; отбелязва обаче, че от общо 5 милиона евро, докладвани като събрани вземания през 2024 г., проверките на Палатата показаха, че 0,2 милиона евро не е трябвало да се считат за реализиран коригиращ капацитет, което поражда опасения относно надеждността на докладването на генералната дирекция;

227. отбелязва, че ГД „Международни партньорства“ възложи на външен изпълнител 13-ото си проучване относно процента остатъчни грешки през 2024 г. — важен компонент за изготвянето на декларацията за достоверност на генералния директор и за информацията за редовността, оповестена в годишния доклад за управлението и изпълнението; отбелязва, че проучването от 2024 г., основано на извадка от 401 операции, изчислява процента остатъчни грешки на 0,48% — за девета поредна година под собствения праг на същественост от 2,0% на Комисията; припомня обаче, че Палатата многократно установява недостатъци в методиката, които могат да доведат до подценяване на действителния процент остатъчни грешки, по-специално по отношение на третирането на елементите с висока стойност; отбелязва, че макар и към 2025 г. Комисията да е преразгледала методиката за процента остатъчни грешки, за да изясни някои аспекти и да ограничи разчитането на проверки на управлението и работата на други одитори, актуализираната методика все още позволява изключването на „изолирани“ грешки от екстраполацията; очаква Комисията да прилага стриктно преразгледаната методика и очаква Палатата да провери нейното прилагане през следващия цикъл на одита;

228. припомня, че Извънредният доверителен фонд на ЕС за Африка, създаден с цел да преодолее първопричините за разселването и незаконната миграция, мобилизира над 5 милиарда евро, от които 88% от ЕФР и бюджета на Съюза; изразява съжаление относно липсата на прозрачност при управлението и разпределянето на тези средства и трудностите при проверката на спазването на принципите на официалната помощ за развитие, както се подчертава в Специален доклад 17/2024 на Палатата; призовава Извънредния доверителен фонд за Африка да подкрепя в достатъчна степен договорените приоритети; отбелязва също така със загриженост констатациите в Специален доклад 20/2025 на Палатата относно подкрепата от Комисията за борба с глада в Субсахарска Африка, в който бяха установени слабости в оценката на разходите и планирането на проектите, включително недостатъчен контрол на бюджетите и случаи на неизползвано или неподходящо оборудване;

подчертава, че тези недостатъци подкопават доброто финансово управление, и призовава Комисията да укрепи анализа на разходите, планирането на обществените поръчки и основаното на потребностите изпълнение;

Препоръки

229. призовава Комисията:

i) да засили превантивните и корективните проверки по функция 6 чрез преодоляване на повтарящите се слабости, например недопустими разходи, нередности при възлагането на обществени поръчки, липсваща оправдателна документация и разходи, които не са били извършени действително; призовава да се укрепят насоките за делегациите и партньорите по изпълнението;

ii) да извърши цялостен преглед на рамката за предоставяне на увереност за непряко управление, по-специално с организации, подлежащи на оценка по стълбове, и международни финансови институции;

iii) да гарантира, че новият договор за ориентиран към резултатите мониторинг ще започне да функционира незабавно през април 2026 г., тъй като прекъсването на ориентирания към резултатите мониторинг подкопава мониторинга на изпълнението и насочеността на изпълнението на ИССРМС към резултатите; да предотврати бъдещи смущения в ориентирания към резултатите мониторинг, като осигури стабилно финансиране и гарантира, че инструментите за мониторинг са на разположение непрекъснато през целия период на МФР;

iv) да обърне тенденцията на намаляване на финансирането в помощ на търговията за най-слабо развитите държави, да извърши незабавно планирания за 2026 г. анализ и да предложи корективни мерки, които да гарантират, че средствата в помощ на търговията дават приоритет на най-нуждаещите се държави;

v) да включи в новото законодателно предложение за МФР препоръките на Гаранцията за външна дейност, които допълват оценката на Комисията, включително по-широко използване на смесено финансиране в най-слабо развитите държави, нестабилните държави или държавите, засегнати от конфликти, и ангажирано сътрудничество със заинтересованите лица, например гражданското общество;

vi) да гарантира безпристрастни и основани на доказателства оценки при докладването относно разширяването, така че

политическите съображения да не надделяват над обективните критерии за оценка;

vii) да гарантира, че помощта от Съюза за трети държави не е от полза за субекти, които участват в нарушения на правата на човека, репресии или отстъпление от демокрацията, и да прилага стриктно обвързаността с условия, включително чрез спиране на помощта, когато основните ценности на Съюза са застрашени; да представи подробно описание на гаранциите, механизмите за мониторинг и корективните мерки, прилагани с цел поддържане на интегритета и отчетността на външната помощ на Съюза;

viii) да продължи да подкрепя надеждните хуманитарни партньори, което да се съчетава с независим надзор от външни експерти и Палатата, за да се осигури ефективен контрол и доверие в използването на средствата на Съюза;

ix) да предостави консолидиран и прозрачен преглед на цялата финансова подкрепа от Съюза за Украйна, включително безвъзмездни средства, заеми и гаранции по множество инструменти и механизми, за да се укрепи демократичният контрол и да се осигури пълна отчетност;

x) да следи отблизо сериозните твърдения за измами в Украйна и да продължи да прилага обвързаността с условия, когато бъдат установени системни рискове или злоупотреба със средства; да предоставя на Европейския парламент информация за дейностите и констатациите на одитния съвет с цел осигуряване на подходящ парламентарен контрол;

xi) да докладва за размера на отпуснатите и договорени суми по ЕФУР+ в най-слабо развитите държави и за прозрачност относно начина, по който се спазва квотата за разпределяне на средства в рамките на националните многогодишни инвестиционни програми;

xii) да докладва на органа по освобождаване от отговорност относно корективните мерки, предприети след приключването на текущия преглед от страна на ГД „Международни партньорства“ на нейната стратегия за контрол;

xiii) да ускори приключването на 9-ия ЕФР, като отбележи, че той остава отворен 17 години след клаузата за изтичане на срока на действие, и да направи преглед на причините, които са допринесли за удължения цикъл на изпълнение;

xiv) да работи с ЕИБ, за да гарантира, че нейните операции по предоставяне на заеми в държави извън ЕС са приведени в

съответствие с целите на външната политика на Съюза и са придружени от ефективни рамки за сътрудничество с държавите партньори;

xv) да повиши прозрачността, като публикува достъпни информационни табла, проследяващи договорите с висока стойност в областта на външната дейност, показателите за изпълнението и статуса на препоръките на Палатата;

xvi) да задълбочи финансовата надлежна проверка и гаранциите при възлагането на обществени поръчки в рамките на Global Gateway;

xvii) да гарантира, че партньорите по изпълнението спазват стриктно правилата за публичност, за да представят прозрачна информация за обществеността, както и да изисква по-строги последващи действия в случаи на повторно неспазване;

Администрация

230. отбелязва, че средствата по функция 7 от МФР „Европейска публична администрация“ възлизат на 13,3 милиарда евро, което се равнява на 6,9% от бюджетните разходи на Съюза през 2024 г.; отбелязва, че Европейската комисия изразходва 8 милиарда евро, което се равнява на 60,6% от общата сума; отбелязва със задоволство, че Палатата заключава, че административните разходи са нискорискова разходна област и през 2024 г.; подчертава, че Комисията следва без колебание да предприеме последващи действия по проблемите, установени от Палатата в нейния годишен доклад за 2024 г. относно плащанията за ИТ услуги;

231. продължава да критикува процеса, при който през 2023 г. Комисията реши да продаде 23 от своите офис сгради в Брюксел и да наеме 17 от тях обратно за периода до 2029 г.; отбелязва, че очевидно решението за това е взето без ясни оценки на въздействието на всички операции; счита за особено тревожен факта, че Комисията получи само една оферта за сделката от белгийско държавно дружество, което е подало индикативна оферта, преди Комисията да започне поканата за представяне на предложения, и че офертата не отговаряше на изискванията в поканата за подаване на оферти, що се отнася до срока на валидност на банковата гаранция; изразява дълбока загриженост, че комисията за оценка на офертите на Европейската комисия не беше независима, тъй като всички нейни членове бяха подчинени на разпоредителя с бюджетни кредити; отбелязва със загриженост в този контекст неотдавнашните дейности по събиране на доказателства, извършени от Европейската прокуратура във връзка с тази

сделка, които допълнително засилват сериозните съмнения относно обработката и управлението на продажбата;

232. отбелязва, че Комисията докладва, че през периода 2021 — 2024 г. са подадени 54 искания за съдействие по член 24 съгласно Правилника за длъжностните лица, а само по осем от тях е започнато административно разследване; счита, че този брой е тревожно нисък, тъй като означава, че 85% от исканията са отхвърлени без последващи действия; приветства факта, че службата на главния доверен съветник беше укрепена, като се има предвид, че в рамките само на една година около 300 служители на Комисията се обърнаха към нея за съдействие по случаи, свързани с тормоз; отбелязва освен това, че 14 жалби бяха подадени директно до Службата за разследвания и дисциплинарни въпроси на Комисията, като четири случая бяха приключени поради неоснователност на твърденията след оценка, а два случая бяха приключени без последващи действия след административно разследване; преддисциплинарните производства доведоха до едно предупреждение, едно писмено предупреждение и три порицания, един случай все още е в преддисциплинарна фаза, два случая понастоящем са в Дисциплинарния съвет, а два случая бяха докладвани директно на OLAF, като и двата бяха отхвърлени поради недостатъчно основателни съмнения; подчертава, че този брой изглежда много нисък за организация с повече от 30 000 служители, и насърчава Комисията да подобри възможностите за служителите да докладват в безопасна среда случаи на тормоз;

233. отбелязва, че в периода 2021 — 2024 г. служителите на Комисията не докладваха на OLAF случаи, при които източникът да бъде определен като лице, сигнализиращо за нередности; изразява съжаление, че Комисията не предостави информация дали или колко случая са били докладвани вместо това чрез вътрешната йерархия на управлението или до генералния секретар; счита, че при липсата на изчерпателни данни относно броя на докладваните случаи, използваните канали и последващите действия, предприети от Комисията във всеки отделен случай, не е възможно да се оцени дали системата за подаване на сигнали за нередности е ефективна; отбелязва в този контекст, че понастоящем Комисията преразглежда своите насоки относно подаването на сигнали за нередности в светлината на съдебната практика и практическия опит с прилагането на Директива (ЕС) 2019/1937 относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза в държавите членки, за да бъдат тези насоки приведени във възможно най-тясно съответствие с директивата;

234. отбелязва с интерес, че в писмото си за определяне на ресора членът на Комисията, отговарящ за бюджета, за борбата с измамите и за публичната администрация, беше натоварен със

задачата да извърши широкомащабен преглед на организацията и операциите на Комисията; изразява принципно съгласие, че е важно всички организации периодично да проверяват дали тяхната организация и процедури са актуални; подчертава, че е важно процесът да остане прозрачен и съответните организации, представляващи служителите на Комисията и други съответни участници, да участват пълноценно в него — включително за да се насърчат доверието и приемането на резултатите от прегледа от всички заинтересовани страни, и по-специално засегнатите служители;

235. подчертава, че прозрачността в администрацията и достъпът до информация и документи са ключови елементи на доброто, отговорно и демократично управление; във връзка с това изразява съжаление, че през последните години имаше многобройни примери за неуспеха на Комисията да постигне разумни стандарти за прозрачност; отбелязва решението на Общия съд по дело T-36/23, Stevi и The New York Times Company/Европейска комисия; счита, че неформалният обмен не следва да замества официалната комуникация и че всяка информация, свързана с вземането на решения или работния процес, трябва да се предава по официални канали при пълно спазване на изискванията за прозрачност; подчертава, че за доверието в Комисията е важно тя да осигури стриктно прилагане на насоките относно използването на текстови съобщения във връзка с работните процеси; припомня, че съгласно Регламент (ЕО) № 1049/2001 текстови съобщения, които са изпратени или получени от длъжностни лица на Съюза, се квалифицират като документи само ако засягат политиката или решенията на Съюза;

236. отбелязва със загриженост, че през 2024 г. Комисията преразгледа вътрешните си правила относно публичния достъп до документи; счита, че тези промени са несъвместими с правото на достъп до документи, уредено с Регламент (ЕО) № 1049/2001; подчертава, че например правилата гласят, че само „съдържание, което съставлява важна информация, която не е краткотрайна, се регистрира“ и изискват автоматичното изчезване на текстовите съобщения; отбелязва, че законосъобразността на тези правила понастоящем се оспорва пред Съда на Европейския съюз;

237. подчертава, че достъпът до документи е ключов принцип за осигуряване на прозрачност в публичната администрация; посочва, че за съжаление Комисията в много ситуации не предоставя отговори в рамките на определените срокове, особено в случаите на потвърдителните заявления, при които Европейският омбудсман установи системни и значителни забавяния в администрацията на Комисията; подчертава, че за доверието в Комисията е изключително важно журналистите и

широката общественост да могат да имат достъп до документи в рамките на законово приложимите срокове; подчертава освен това, че прозрачността изисква не само своевременен достъп, но и самите документи да бъдат изготвени на ясен и разбираем език, тъй като прекалено технократската комуникация може да възпрепятства съдържателния достъп на гражданите до информация дори когато документите са достъпни;

238. припомня, че Европейският омбудсман установи случаи на лошо администриране във връзка с няколко законодателни предложения, които Комисията представи през 2025 г.; отбелязва с голяма загриженост, че тези случаи включват пакета „Омнибус I“; подчертава, че е важно да се спазват правилата за по-добро законотворчество; подчертава значението на стабилното, трайно и правно издържано законодателство, което осигурява стабилна и предвидима регулаторна среда, включително с цел да се укрепи единният пазар и да се повиши конкурентоспособността на Съюза в световен мащаб;

239. изразява дълбоката си загриженост, че има редица твърдения за корупция, свързани с Комисията, включително по отношение на бивши членове на Комисията и висши длъжностни лица; отбелязва по-специално, че след започването в края на 2024 г. от страна на Европейската прокуратура на наказателно разследване във връзка с твърдения за корупция, засягащи висш служител на Комисията, и вследствие на препоръката, отправена от OLAF през 2024 г., Комисията започна свое собствено дисциплинарно производство по отношение на този служител; отбелязва, че Комисията наскоро обяви, че е приключила процедурата, като е констатирала, че съответното длъжностно лице е нарушило приложимите правила на Правилника за длъжностните лица, включително разпоредбите, свързани с конфликтите на интереси, прозрачността, приемането на подаръци и оповестяването на документи; припомня, че дисциплинарната процедура последва констатациите на OLAF, която разгледа твърденията, че поверителна информация относно важно авиационно споразумение с държавата Катар е била обменена в замяна на подаръци; отбелязва, че предвид заеманата по това време от това лице високопоставена длъжност като генерален директор в генерална дирекция „Мобилност и транспорт“ на Комисията, то е упражнило значително влияние върху преговорния процес и следователно върху произтичащото от него Споразумение за въздушен транспорт между Европейския съюз и неговите държави членки и Държавата Катар, подписано на 18 октомври 2021 г.; с оглед на естеството на фактите, които бяха основание Комисията да започне дисциплинарно производство, и на естеството на мерките, за които беше взето решение от колегиума на членовете на Комисията по отношение на съответния висш служител, счита, че прилагането на това споразумение следва да бъде подложено

на оценка и ако е необходимо — спряно;

240. припомня, че Кодексът за поведение на членовете на Европейската комисия предвижда двугодишен период за контрол за бившите членове на Комисията по отношение на професионалните дейности след края на техния мандат; счита, че е изключително важно да се гарантира, че след изтичане на мандата си бившите членове на колегиума предприемат единствено дейности, които са съвместими с член 245 от ДФЕС; припомня също така, че съгласно Кодекса за поведение членовете на Комисията трябва да избягват всякакви дейности, които биха могли да компрометират тяхната независимост или възприемането за нея, особено по време на политически чувствителни периоди, например при предизборни кампании;

241. отбелязва със сериозна загриженост наскоро докладвания обмен между служители на генерална дирекция „Търговия и икономическа сигурност“ на Комисията и представители на тютюневата промишленост, който предполага, че служители на ГД „Търговия и икономическа сигурност“ може да са действали по начини, които облагодетелстват дадено дружество в сектора, като са насърчили трети държави да отслабят регулаторните ограничения и данъчните политики по отношение на някои тютюневи изделия; отбелязва, че в своето решение от 19 декември 2023 г. Европейският омбудсман установи, че неспособността на Комисията да осигури всеобхватен подход към прозрачността във всички свои отдели при срещите с тютюневата промишленост представлява лошо администриране; припомня, че като страна по Рамковата конвенция на Световната здравна организация (СЗО) за контрол на тютюна Съюзът трябва да защитава своите политики от търговските и други съществуващи интереси на тютюневата промишленост и да ограничава взаимодействията до строго необходимото за регулаторни цели; поради това подчертава, че следва да не се разрешават взаимодействия, свързани с политиките за контрол на тютюна на трети държави; изразява съжаление, че срещите, за които се твърди, че са били проведени, не бяха оповестени; призовава за пълно прилагане на член 5, параграф 3 от Рамковата конвенция за контрол на тютюна, като се гарантира, че взаимодействията са строго ограничени и напълно прозрачни;

242. изразява съжаление относно продължаващите сериозни технически, организационни и процедурни недостатъци във функционирането на Европейската служба за подбор на персонал (EPSO) през последните години, които доведоха до сериозно накърняване на репутацията на общия процес на набиране на персонал в Съюза и имаха сериозни отрицателни последици за много кандидати, инвестирали значително време и ресурси в опит да участват в процедури за подбор, които бяха отменени, забавени или засегнати от сериозни технически недостатъци;

припомня, че Европейският омбудсман заключи в няколко отделни проверки, че EPSO е допуснала лошо администриране при разглеждането на жалби на кандидати, по-специално във връзка с процедурите за дистанционни тестове, недостатъците на платформите и непоследователната комуникация по технически въпроси; подчертава, че тези недостатъци рискуват да подкопаят привлекателността, надеждността и дългосрочния административен капацитет на институциите на Съюза и следователно изискват спешни корективни действия;

243. настоятелно призовава Комисията и ръководството на EPSO да направят оценка на всички аспекти на процедурата за подбор, включително управлението, цифровата инфраструктура, комуникацията с кандидатите и разглеждането на жалбите им, за да се гарантира, че Комисията и другите институции на Съюза могат да разчитат на EPSO изцяло и своевременно за идентифицирането и подбора на висококвалифицирани и мотивирани кандидати за всички видове работни места в институциите; същевременно насърчава Комисията да се справи с продължаващите дисбаланси в географското представителство в службите;

Европейски училища

244. отбелязва, че общият бюджет на Европейските училища за 2024 г. беше 439,5 милиона евро, което представлява увеличение с 5,3% спрямо 2023 г.; припомня, че европейските училища се финансират предимно от Европейската комисия, други европейски институции, държавите членки и такси от родителите;

245. отбелязва със задоволство, че нито Службата за вътрешен одит, нито звеното „Капацитет за вътрешен контрол“ установиха критични проблеми в своите одити и проверки през 2024 г.; отбелязва обаче, че установените слабости в управлението на човешките ресурси и процедурите за възлагане на обществени поръчки следва да бъдат разгледани приоритетно;

Забележки относно процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета

246. подчертава, че Парламентът очаква от Комисията да предостави подробни отговори на резолюцията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, преди да започнат изслушванията във връзка с освобождаването от отговорност за следващата година, което обикновено се случва в началото на ноември; изразява съжаление, че едва в началото на декември 2025 г. получи подробните отговори на Комисията на конкретните искания, отправени от Европейския парламент в доклада за освобождаване от отговорност във връзка с

изпълнението на бюджета за финансовата 2023 година; подчертава, че подобни забавяния подкопават ефективността на процедурата по освобождаване от отговорност, като увеличават работното натоварване и за двете институции и отслабват целенасочеността на парламентарния контрол;

247. подчертава, че когато отговорният член на Комисията не може да отговори пряко на въпросите с искане за устен отговор по време на изслушване относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета в Парламента, последващите отговори в писмен вид следва да бъдат предоставени на Парламента в рамките на договорения срок; припомня, че предоставянето на навременни и съдържателни отговори е основен компонент на ефективния парламентарен контрол и демократичната отчетност;

248. отбелязва със задоволство, че повечето членове на Комисията спазват процедурата по освобождаване от отговорност и участват в изслушванията, както беше поискано от комисията по бюджетен контрол; подчертава, че председателят на Комисията в ролята си на неин ръководител играе решаваща роля във формулирането и изпълнението на всички основни инициативи и политически предложения на Комисията; счита, че в тази си функция председателят на Комисията следва да участва активно в процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, и подчертава в този контекст, че е важно председателят на Европейската комисия да участва в разискванията в пленарна зала относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

Препоръки:

249. призовава Комисията по-специално:

i) да гарантира, че бъдещите решения относно операциите по продажба и по продажба и обратно наемане на сгради се вземат въз основа на задълбочени оценки на въздействието, че се получава повече от една оферта и че комисиите за оценка са независими от разпоредителите с бюджетни кредити;

ii) да планира бъдещите етапи на широкомащабния преглед на организациите и операциите на Комисията по прозрачен начин и да гарантира, че съответните организации, представляващи персонала на Комисията и други съответни участници, участват пълноценно в процеса;

iii) да предостави на органа по освобождаване от отговорност цялата съответна информация и документация относно продажбата през 2023 г. на 23 от своите сгради, включително подробен отчет за всички предприети

процедурни стъпки, например използваната методика за оценка и оценката на състезаващите се оферти, при пълна прозрачност и при надлежно зачитане на текущото разследване на Европейската прокуратура;

iv) да възложи външно проучване от независими експерти под егидата на главния доверен съветник, в което се анализира функционирането или неправилното функциониране на официалната процедура за тормоз и се предлагат средства за повишаване на нейната ефективност;

v) да предостави на органа по освобождаване от отговорност цялостен преглед за периода 2021 — 2025 г. на случаите на подаване на сигнали за нередности от служители, включително броя на случаите, използваните канали за подаване на сигнали (включително съответната йерархия, генералния секретар и OLAF), последващите действия, предприети във всеки отделен случай, както и трудовия статус на сигнализиращите лица;

vi) в контекста на своя преглед на насоките относно подаването на сигнали за нередности да предприеме всички необходими мерки за привеждането им в съответствие със стандартите, определени в директивата;

vii) да приложи насоките относно използването на текстови съобщения във връзка с работните процеси, за да се гарантира, че всяка информация, свързана с вземането на решения или работния процес, се предава по официални канали при пълно спазване на изискванията за прозрачност;

viii) да преразгледа промените от 2024 г. на подробните правила на Комисията за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001 и да измени своя Правилник за дейността, за да осигури пълно съответствие с Регламент (ЕО) № 1049/2001;

ix) да гарантира навременното и правилно обработване на заявленията за достъп до документи на всички етапи от процеса;

x) да осигури предвидимо, последователно и безпристрастно прилагане на своите правила за по-добро регулиране, като предостави определение за „спешни“ ситуации, които оправдават дерогация от изискванията, определени в правилата, и установи — в случаите, когато се предоставят дерогации — процедура, която да гарантира, че спешното изготвяне на законодателни предложения продължава да бъде съобразено с принципите на прозрачен, основан на доказателства и приобщаващ законодателен процес;

xi) да гарантира, че принципите на независимост и почтеност, определени в Кодекса за поведение на членовете на Европейската комисия, се зачитат при спазване на най-високите стандарти за етично поведение;

xii) да ускори работата, за да се гарантира, че EPSO функционира правилно, така че институциите на Съюза да разполагат с достатъчно и висококвалифицирани кандидати;

xiii) в сътрудничество с EPSO и другите институции на Съюза, да осигури пълното и навременно изпълнение на препоръките на Омбудсмана относно EPSO и да възстанови доверието в справедливостта, достъпността и надеждността на процедурите за подбор на EPSO, както и да докладва на органа по освобождаване от отговорност за постигнатия напредък;

xiv) да продължи да проучва всички възможности за коригиране на значителните географски дисбаланси и дисбалансите между половете в различните категории служители;

xv) да приеме измерими стандарти за ясен език за всички свои публични съобщения и да разработи план за действие за подобряване на достъпността на своите публикации за гражданите на всички официални езици на Съюза, включително съобщения за медиите, програмни документи, годишни доклади и годишни отчети за дейността, а също и да докладва на органа по освобождаване от отговорност за изпълнението на този план;

xvi) да си сътрудничи с общата здравноосигурителна схема (ОЗОС), за да гарантира, че тя предоставя покритие за по-широк кръг заболявания, включително допълнителни автоимунни заболявания, и възстановява разходите за по-широк набор от изследвания и лечения;

xvii) да направи оценка и ако е необходимо, да спре действието на Споразумението за въздушен транспорт от 2021 г. между Европейския съюз и неговите държави членки и Държавата Катар;

xviii) да предприеме последващи действия във връзка с констатациите на Омбудсмана и спешно да разследва обмена между служители на ГД „Търговия и икономическа сигурност“ и представители на тютюневата промишленост, както и да докладва констатациите си на органа по освобождаване от отговорност;

ГЛАВА II — Механизъм за възстановяване и устойчивост (МВУ)

Констатации на Сметната палата

250. отбелязва, че Палатата изрази становище с резерви относно законосъобразността и редовността на разходите по МВУ за трета поредна година след подобни заключения през 2022 и 2023 г.; отбелязва, че през 2024 г. Палатата включи в извадката 395 ключови етапа и цели за 28 плащания на безвъзмездна финансова помощ, обхващащи 53,5 милиарда евро от общо 59,9 милиарда евро, изплатени през 2024 г., и въпреки че Палатата не представя процент грешки поради специфичния модел на разходите на МВУ, тя счита, че минималното финансово отражение на нейните констатации надвишава прага на същественост; отбелязва със загриженост тенденцията на увеличаване на цялостното финансово отражение на констатациите от количествен характер; изразява загриженост, че според заключението на Палатата шест от 28-те плащания на безвъзмездни средства по МВУ, извършени през 2024 г., са засегнати от количествени констатации и че пет от тези плащания са засегнати от съществени грешки; отбелязва, че съгласно становището на Палатата, освен тези въпроси, разходите по МВУ, приети в отчетите за 2024 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти;

251. отбелязва със загриженост, че Палатата установи шест незадоволително изпълнени ключови етапа и цели във връзка с пет плащания; отбелязва, че в тези случаи липсващите елементи представляваха повече от минимално допустимото отклонение и че въпреки това Комисията пристъпи към съответните плащания; отбелязва освен това, че в един от шестте случая в своята предварителна оценка Комисията се позова на данни и резултати от проверки, предоставени от държавата членка, без тя самата да извърши допълнителен преглед на тези данни, за да провери надеждността им;

252. отбелязва освен това, че Палатата установи още 12 случая на слабости в оценката на Комисията, които, въпреки че не оказаха въздействие върху задоволителното изпълнение на съответния ключов етап или цел, разкриха, че Комисията не е извършила достатъчно проверки, за да оцени надеждността на данните и проверките, предоставени от държавите членки;

253. отбелязва, че в рамките на МВУ плащанията от Комисията на държавите членки зависят от задоволителното изпълнение на договорените ключови етапи и цели, а не от проверката на съответствието на отделните разходи с правилата на Съюза и с националните правила, което затруднява оценката на съответствието с приложимите правни изисквания; отбелязва

също така, че Регламентът за МВУ не определя критерии за тълкуване на термина „задоволителен“ във връзка с изпълнението на ключовите етапи и целите, и че по отношение на критериите за качество тази оценка зависи от множество преценки, което води до различни възможни тълкувания относно това дали ключовите етапи или целите са били задоволително постигнати; отбелязва освен това, че в случаите на установени неясно дефинирани ключови етапи или цели критериите за оценка на тяхното изпълнение остават неясни;

254. отбелязва, че Палата установи също така четири случая на неясно определени ключови етапи или цели, които също бяха признати и документирани от Комисията в нейната предварителна оценка; отбелязва, че когато ключовите етапи и целите са определени неясно, критериите за оценка на тяхното изпълнение неизбежно също стават неясни, което подкопава стабилността и яснотата на процеса на оценка; отбелязва, че Комисията признава, че в някои случаи ключовите етапи и целите, определени с решенията за изпълнение на Съвета, е можело да бъдат изготвени по-ясно;

255. припомня, че „супер“ ключовите етапи на МВУ за Полша наложиха конкретни реформи в областта на правосъдието, включително, първо, разпускането на дисциплинарната колегия на Върховния съд и замяната ѝ с независима колегия на Върховния съд, и второ, че всички съдии, засегнати от решенията на дисциплинарната колегия, имаха право делото им да бъде преразгледано от новата колегия в рамките на ясно определен срок; изразява загриженост във връзка с продължаващия отказ на полския президент да подпише като закон реформите, предложени през 2025 г. от полското правителство и приети от полския парламент, относно принципите на правовата държава, които имат за цел да изпълнят препоръките на Европейската комисия относно изпълнението на ключовите етапи, свързани със съдебната система, в рамките на плана за възстановяване и устойчивост; подчертава, че изпълнението на ключовите етапи, свързани с независимостта на съдебната власт, в съответствие с правото на Съюза, включително съдебната практика на Съда на ЕС, е изключително важно, за да се осигури правна сигурност и да се защити бюджетът на Съюза;

256. отбелязва, че Палатата установи, че проектите, свързани с един ключов етап и три цели при две плащания, са започнали преди периода на допустимост; отбелязва, че в Регламента се предвижда, че по МВУ могат да бъдат финансирани само мерки, чието изпълнение е започнато от 1 февруари 2020 г. нататък, но не се определя допълнително кога изпълнението на една мярка се счита за „започнало“; отбелязва, че през януари 2021 г. Комисията издаде насоки, в които „началото“ на дадена мярка се тълкува като момента, в който започнат нейното изпълнение на

място и извършването на разходи във връзка с мярката; признава, че според Палатата началото на дадена мярка е датата на поемане на първото правно задължение (например договор, поръчка за покупка или решение за финансиране), което представлява започването на първото действие, което се предприема във връзка със съответната мярка, докато според Комисията началото е моментът на започване на изпълнение на място и извършване на съответните разходи; признава наличието на различни тълкувания на това какво представлява „началото“ на дадена мярка по МВУ;

257. отбелязва, че непогасените заеми на Съюза се увеличиха с над 30% през 2024 г., което е отражение на по-широкото използване от страна на Комисията на капиталовите пазари за финансиране на широкомащабни програми като SURE и Next Generation EU; отбелязва, че до 2027 г. общият размер на непогасените заеми би могъл да надхвърли 900 милиарда евро, което е почти десет пъти повече от равнището, регистрирано през 2020 г. преди стартирането на Next Generation EU; отбелязва, че от декември 2022 г. насам Комисията прилага диверсифицирана стратегия за финансиране като стандартен метод за набиране на средства на капиталовите пазари и че в края на 2024 г. номиналната стойност на непогасените заеми на Съюза възлиза на 601,3 милиарда евро, което представлява увеличение спрямо 458,5 милиарда евро през 2023 г.; изразява загриженост, че нарастващият дълг и свързаните с него по-високи разходи за лихви ще имат дългосрочни последици за фискалната стабилност на Съюза, което потенциално ще доведе до по-голям финансов натиск и намален капацитет на Съюза за реагиране на бъдещи предизвикателства или инвестиране в ключови стратегически приоритети;

258. отбелязва със загриженост, че годишните плащания на безвъзмездни средства по МВУ, финансирани от Next Generation EU, възлизат на 55,9 милиарда евро през 2024 г., достигайки едва около половината от равнището, очаквано от Комисията през юни 2023 г. (96 милиарда евро), което отразява продължаващите забавяния при подаването и обработването на искания за плащане; отбелязва обаче ускоряване към края на годината, като през декември 2024 г. 15 държави членки подадоха искания за плащане на обща стойност 58,5 милиарда евро;

259. отбелязва, че в края на 2024 г. плащанията по МВУ възлизат на 197,5 милиарда евро от общо 358,9 милиарда евро безвъзмездни средства, за които са поети задължения, при което остават до 161,4 милиарда евро, които все още предстои да бъдат изплатени до края на 2026 г.; отбелязва, че този значителен обем неизвършени плащания, съсредоточен през последните две години от прилагането на инструмента, увеличава риска от

затруднения при изпълнението и допълнителни забавяния, особено в държавите членки, изправени пред структурни ограничения на капацитета; подчертава, че навременното усвояване на оставащите безвъзмездни средства по МВУ ще зависи от качеството и зрелостта на реформите и инвестициите, стабилността на националните системи за управление, наличието на административен капацитет и техническа подкрепа, както и способността на Комисията ефективно да обработва голям обем искания за плащане в кратки срокове;

260. отбелязва констатацията на Палатата, че изпълнението на безвъзмездната финансова помощ по МВУ беше по-слабо от очакваното, а усвояването на допълнителни средства от Next Generation EU се ускори през 2024 г.; отбелязва, че през 2024 г. годишните плащания на безвъзмездни средства по МВУ възлизат на общо 55,9 милиарда евро, от които 7,9 милиарда евро финансирани от REPowerEU, а 48 милиарда евро — от безвъзмездни средства по Next Generation EU, и че годишните плащания за безвъзмездни средства по МВУ, финансирани от Next Generation EU, са само половината от очакваното от Комисията през юни 2023 г. (96 милиарда евро); подчертава обаче, че през декември 2024 г. петнадесет държави членки представиха искания за плащане на обща стойност 58,5 милиарда евро; отбелязва, че от общо поетите задължения, възлизащи на 358,9 милиарда евро, към края на 2024 г. са извършени плащания на стойност 197,5 милиарда евро. Това означава, че до края на 2026 г. по МВУ остава да бъдат изплатени безвъзмездни средства в размер до 161,4 милиарда евро;

261. отбелязва със загриженост признанието на Комисията в нейния доклад от 8 октомври 2025 г. относно изпълнението на МВУ, че темпът на изпълнение се различава значително между държавите членки, като само шест държави членки получиха плащания, съответстващи на повече от 65% от общия им пакет за МВУ, а други четири държави членки получиха повече от 50% от разпределените за тях средства; изразява загриженост относно значителните различия в усвояването на безвъзмездните средства по МВУ до момента; подчертава, че тъй като до крайния срок през август 2026 г. остават по-малко от шест месеца, навременното и ефективно изпълнение на реформите и инвестициите от страна на държавите членки става все по-неотложно;

262. изразява загриженост относно констатациите на Палатата в Специален доклад 22/2024 относно двойното финансиране, произтичащо от специфичния начин на финансиране по МВУ; подчертава, че националните планове на държавите членки могат да включват т.нар. „мерки с нулеви разходи“, т.е. мерки, за които се счита, че нямат разходи, които да бъдат финансирани от

МВУ, и за които не се извършва проверка за двойно финансиране, тъй като Комисията счита, че мерките, които не получават средства по МВУ, не пораждат такъв риск; отбелязва, че Палатата докладва за потенциални случаи на двойно финансиране във връзка с мерките по МВУ; припомня, че докладваната констатация в Хърватия се отнася до такава мярка с нулеви разходи и че нито Комисията, нито държавата членка считат, че средствата по МВУ са били дублирани; подчертава, че констатацията на Палатата отразява различно тълкуване на това какво представлява „финансирано“, а не действително двойно финансиране; въпреки това подчертава, че „мерките с нулеви разходи“ и липсата на систематични кръстосани проверки създават структурна „мъртва точка“, която изисква засилен мониторинг и насоки; призовава Комисията да продължи да извършва мониторинг и да предоставя насоки на държавите членки относно прилагането на правилата за двойно финансиране, като същевременно взема предвид правната и методологичната рамка, установена в Регламента за МВУ;

263. припомня, че съгласно регламента мерките и действията, свързани с изпълнени по-рано ключови етапи и цели, следва да не се отменят, и че от държавите членки се изисква да потвърдят това в декларациите за управлението, придружаващи техните искания за плащане; изразява съжаление, че правната рамка на МВУ не позволява на Комисията да предприема ефективно действия във връзка с отмени, осъществени след 31 декември 2026 г.;

264. подчертава, че в съответствие с член 12, параграф 1 от споразумението за финансиране и член 21, параграф 1 от споразумението за заем Комисията може да извършва проверки, прегледи, инспекции и одити за изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост по отношение на информацията и обосновката относно задоволителното изпълнение на ключовите етапи и целите в дадено искане за плащане, както и че тези проверки, прегледи, инспекции и одити могат да се извършват за период след изтичането на срока на действие на МВУ и биха могли да спомогнат за идентифицирането на случаи, в които информацията, на която се основава искането за плащане, подадено от дадена държава членка, не е вярна;

265. отбелязва, че в рамките на европейския семестър изпълнението на мерките, определени в средносрочните фискално-структурни планове, се наблюдава ежегодно, като държавите членки представят на Комисията доклади за напредъка; отбелязва, че в съответствие с насоките[19] за държавите членки относно изискванията за информация за средносрочните фискално-структурни планове и за годишните доклади за напредъка, за

---

19 Насоки C/2024/3975, 21 юни 2024 г.

срока на действие на МВУ се изисква тези доклади да включват информация за напредъка в изпълнението на всяка от реформите и инвестициите по плана за възстановяване и устойчивост, включени в средносрочните фискално-структурни планове; подчертава, че тези доклади са от съществено значение за осигуряване на прозрачност, отчетност и ефективно използване на средствата на Съюза, и призовава Комисията да провери дали държавите членки предоставят пълна, навременна и точна информация в съответствие с целите на МВУ;

266. отбелязва, че от 2021 г. насам Комисията изготви 20 окончателни одитни доклада, които се отнасят за ключови етапи и цели, като тези доклади съдържат 591 препоръки към 15 държави членки; изразява особена загриженост, че за повечето (64%) от 136-те препоръки, свързани с критични и много важни констатации, крайният срок за изпълнение, определен в одитния доклад, вече изтече; отбелязва признанието на Комисията, че тези забавяния в изпълнението от страна на някои държави членки представляват 22% от общия брой препоръки, свързани с критични и много важни констатации; отбелязва освен това, че Комисията прие препоръката на Палатата да анализира причините за забавянията в изпълнението от страна на държавите членки и текущия ѝ преглед на състоянието на всички неизпълнени препоръки; очаква тя спешно да се справи със забавянията при изпълнението на препоръките на Комисията от последващите одити;

267. припомня, че Комисията продължи да добавя ключови етапи, свързани с контрола, след откриването на слабости на държавите членки в техните системи за контрол; отбелязва констатацията на Палатата, че макар Комисията да усъвършенства своите проверки по отношение на обществените поръчки и държавната помощ, системите за контрол на държавите членки продължават да не са достатъчно ефективни за гарантиране на спазването; отбелязва, че Палатата установи слабости, които представляват риск за защитата на финансовите интереси на Съюза, в 22 отделни процедури за възлагане на обществени поръчки, включително липса на проверки за предотвратяване или откриване на конфликти на интереси, слабости при обосноваването на използването на спешни процедури и слабости при изчисляването на прогнозната стойност на обществените поръчки и продължителността на проекта, водещи до значителни разлики между документацията за обществената поръчка и действително подписаните договори; отбелязва, че Комисията преразглежда своите насоки за държавите членки с цел подобряване на съответния контрол на национално равнище; подчертава, че въпреки че спазването на правилата за обществените поръчки и държавната помощ като цяло не оказва влияние върху редовността на плащанията по МВУ, извършвани

от Комисията в полза на държавите членки, тези правила са от ключово значение за осигуряване на напълно функциониращ вътрешен пазар; поради това счита, че финансирането трябва да бъде обвързано със спазването на приложимите правила на вътрешния пазар; потвърждава, както беше признато от члена на Комисията, отговарящ за бюджета, борбата с измамите и публичната администрация, по време на изслушването му в комисията по бюджетен контрол на 8 декември 2025 г., че една от слабостите, която не може да се повтори, е фактът, че правилата относно обществените поръчки и държавната помощ не са включени като условия за плащане, както и ангажимента на Комисията да коригира това в следващата МФР;

268. отбелязва, че Палатата установи слабости в декларациите за управлението на пет държави членки, които трябва да предоставят увереност, че информацията, предоставена заедно с исканията за плащане, е пълна, точна и надеждна; отбелязва констатацията на Палатата, че при подаването на искането за плащане петте държави членки (Чехия, Испания, Франция, Хърватия и Словакия) знаеха, че не разполагат с достатъчни доказателства за задоволителното изпълнение на някои ключови етапи и цели, но нито една от тях не изрази резерви в своята декларация за управлението, чрез които да посочи, че дадени ключови етапи/цели са били само частично изпълнени към момента на подаване на искането за плащане;

269. изразява загриженост относно констатациите на Палатата в Специален доклад 21/2025 „Финансова подкрепа от МВУ за подобряване на бизнес средата“; подчертава, че реформите, определени в националните планове, се различават по обхват, естество и амбиция и невинаги могат да доведат до структурни промени в бизнес средата; също така изразява разочарование, че ключовите етапи и целите обикновено се ограничават до измерване на правните „крайни продукти“, най-вече приемането на закони, а не на резултатите от тях, и следователно условията за плащане бяха изпълнени след приемането на законите, а не след като законите покажат своето въздействие; отбелязва, че много реформи бяха предвидени още преди МВУ, но че финансовата подкрепа от МВУ спомогна да се гарантира, че реформите се изпълняват в съответния момент;

Одит и контрол

270. отбелязва констатацията на Палатата, че що се отнася до случаите на сериозни нередности, които не са били коригирани от държавите членки, генералният директор на ГД „Икономически и финансови въпроси“ изрази резерва по отношение на предоставената увереност, след като беше установен висок риск в една държава членка — Чехия, свързан с два отделни случая на конфликт на интереси, за които на този

етап няма информация относно допълнителни корективни действия, предприети от Чехия, и за които Комисията все още не е предприела корективни действия; отбелязва, че тази резерва засяга две плащания по МВУ и че Комисията също така оцени 22 плащания като плащания със среден риск и шест плащания като плащания с нисък риск от сериозни нередности; отбелязва със загриженост становището на Палатата, че тъй като критериите за оценка на риска са до голяма степен приведени в съответствие с критериите, прилагани за проверките в области като обществените поръчки и държавната помощ, цялостната оценка може би не отразява напълно равнището на свързания с тях риск;

271. изразява загриженост във връзка с докладваното от Палатата, че информацията, с която разполага Комисията относно разкритите измами, е ограничена, и подчертава необходимостта от подобряване на информационните потоци с цел да се осигури защитата на финансовите интереси на Съюза, по-специално чрез засилени предпазни мерки; подчертава, че в края на 2024 г. Европейската прокуратура разглеждаше 311 активни дела, свързани с Next Generation EU, както и че всички от тях, с изключение на четири, се отнасяха до МВУ и представляваха приблизително 17% от всички активни разследвания на измами, свързани с разходи; отбелязва, че щетите за финансовите интереси на Съюза се оценяват на 2,8 милиарда евро, което представлява 30% (2023 г.: 25%) от общия размер на изчислените щети, произтичащи от всички измами, свързани с разходи на Съюза; подчертава обаче, че Европейската прокуратура уведоми официално Комисията само за 75 случая, свързани с МВУ, и че 80% от тези случаи, за които е постъпило уведомление, са свързани с една мярка в една-единствена държава членка — Италия; отбелязва също така констатацията на Европейската прокуратура, че националните правоприлагащи органи продължават да бъдат основният източник на докладване, като 90% от новите разследвания са започнати въз основа на тяхна информация; отбелязва също така въз основа на Специален доклад 06/2026 на Палатата „Борба с измамите по МВУ“, че държавите членки са докладвали на ГД „Икономически и финансови въпроси“ 51 случая на предполагаеми измами от началото на МВУ през 2021 г. до края на 2024 г.; изразява загриженост, че докладите от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, включително Комисията, представляват по-малко от 1% от новите разследвания на Европейската прокуратура, започнати през 2025 г., което поражда допълнителни опасения относно способността на Комисията да упражнява надзор върху МВУ; изразява също така тревога, че тъй като изпълнението на МВУ е на по-малко от половината път до приключването му, Европейската прокуратура очаква броят на случаите да продължи да нараства; подчертава, че данните, представени от Европейската прокуратура, потвърждават, че е

налице риск от измами по отношение на МВУ; подчертава, че това положение показва необходимостта от по-нататъшно укрепване на националния капацитет за откриване и докладване, на сътрудничеството с Европейската прокуратура и Комисията, както и на цялостната ефективност и съгласуваност на системите за борба с измамите в целия Съюз; подчертава, че защитата на средствата на Съюза и парите на данъкоплатците изисква стабилна, координирана и добре обезпечена с ресурси рамка за борба с измамите както на равнището на Съюза, така и на национално равнище;

272. приветства реформите, извършени от България, и напредъка, постигнат през 2025 г., по време на която страната получи приблизително 31% от общото си разпределено финансиране по МВУ посредством два транша в размер на 1,91 милиарда евро; признава ключовите реформи в областта на обществените поръчки и прозрачността на съдебната система; отбелязва, че на 3 ноември 2025 г. Комисията прие решение за изпълнение относно частичното спиране на изплащането на втората вноска от безвъзмездната подкрепа за България, тъй като един ключов етап, свързан с реформата за борба с корупцията, не беше счетен за задоволително изпълнен; признава усилията, предприети от българското правителство за въвеждане на реформи, целящи да осигурят политически независимо назначаване на членовете на Комисията за противодействие на корупцията; отбелязва, че в решението за изпълнение на Комисията се признава освен това, че Народното събрание запазва доминираща роля както при номинирането, така и при назначаването на ръководството на Комисията за противодействие на корупцията; отбелязва, че България разполага с шест месеца, в които да преразгледа законодателната рамка, за да достигне необходимия праг; подчертава, че спирането следва да бъде отменено единствено ако България предприеме необходимите мерки, за да гарантира задоволително изпълнение на ключовия етап;

273. отбелязва многократните констатации на Палатата за някои недостатъци на националните одитни органи по отношение на обхвата, качеството, документацията и докладването; подчертава необходимостта от ясна рамка на отговорностите, за да се гарантират качество и последователност; настоява одитните органи в държавите членки да спазват международно приетите стандарти за одит; предупреждава, че ако това не бъде направено, се подкопава надеждността на тяхната работа и се създават рискове за подхода за единен одит;

274. изразява съжаление относно непълните одитни пътеки, наблюдавани от Палатата по отношение на МВУ, които отслабват проследимостта и ограничават способността на Парламента и Палатата да упражняват контрол; подчертава, че всички бази данни и информационни системи на Комисията, използвани за

събиране, обмен и мониторинг на данни между Комисията и държавите членки, трябва да бъдат достъпни за Палатата; подчертава, че Палатата следва да има пряк и бърз достъп до оригиналните данни, вписани в системата, без предварителна промяна, обобщаване или редактиране от националните органи или службите на Комисията; подчертава, че този достъп е от съществено значение за гарантиране на независимостта, надеждността и ефективността на одитите и за поддържане на прозрачността и отчетността при изпълнението на бюджета на Съюза;

275. изразява загриженост, че одитите на МВУ и други основани на резултати инструменти се съсредоточават повече върху одитите на системите, отколкото върху контрола на действително направените разходи; предупреждава, че такива одити на системите не могат да разкриват основни проблеми, които могат да се разпространят и сериозно да подкопаят доброто финансово управление на бюджета на Съюза и защитата на финансовите интереси на Съюза; призовава Комисията да предприеме решителни корективни мерки, да укрепи процедурите за одит и акредитация и да гарантира, че подобни системни недостатъци не могат да се повторят, като същевременно се спазва принципът на пропорционалност по отношение на задълженията за докладване и документиране;

276. счита, че МВУ е конституционен тест за демократична отчетност, като се имат предвид неговият размер, бързина и изключителен модел на изпълнение; припомня, че МВУ се финансира чрез значителни общи европейски заеми и следователно изисква най-високите стандарти за финансова отговорност, прозрачност и икономическа ефективност за данъкоплатците от Съюза; подчертава, че ролята на Парламента като орган по освобождаване от отговорност е значима само ако стандартите за прозрачност, проследимост, обективно прилагане на правилата и проверка се прилагат стриктно и последователно във всички държави членки и ако оценката на ключовите етапи и цели се извършва по напълно обективен и неполитизиран начин, като се осигури равно третиране на държавите членки; счита, че всяко преминаване към инструменти, основани на резултатите, трябва да бъде придружено от парламентарен контрол, за да се осигури демократична отчетност; противопоставя се на всяко предложение, което би нарушило институционалния баланс и подкопало ролята на Парламента като орган по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

Прозрачност

277. отбелязва, че за 2024 г. Палатата направи оценка националните системи на пет държави членки, за да прецени дали те са били в състояние да проследят средствата по МВУ от националния

бюджет до крайните получатели и след това, както и да предоставят данни за разходите, направени от крайните получатели; отбелязва констатацията на Палатата, че проследимостта на средствата по МВУ не е систематична във всички държави членки и че системите, въведени в две държави членки, не осигуриха систематичното събиране на данни за разходите, направени от крайните получатели на средства по МВУ; изразява съжаление във връзка с констатацията на Палатата, че въпреки насоките на Комисията относно методиката, която трябва да се следва от държавите членки за публикуване на 100-те най-големи крайни получатели[20], съществуват значителни различия във вида на публикуваната информация; изразява сериозна загриженост, че подобни недостатъци в прозрачността и проследимостта рискуват да подкопаят общественото доверие и ефективния демократичен контрол върху разходите по МВУ; отбелязва също така, че две държави членки докладваха разпределените суми (т.е. предвидените в бюджета) или изплатените суми, но в някои случаи само на равнището на междинните звена, а в други — в комбинация с национално финансиране, и че една държава членка докладва данни само относно мерки, за които ключовите етапи и целите са били включени в искания за плащане, представени на Комисията;

278. припомня, че член 22, параграф 2, буква г), подточка ii) от Регламент (ЕС) 2021/241 за МВУ задължава държавите членки, за целите на одита и контрола, да събират сравнима информация относно използването на средствата по МВУ, включително относно имената на крайните получатели, изпълнителите и подизпълнителите и действителните собственици; припомня освен това, че макар Регламентът да не задължава държавите членки да събират и публикуват информация за разходите, направени от крайните получатели при изпълнението на ключовите етапи или целите, нито да предоставят такава информация със своите искания за плащане по МВУ, от тях все пак се изисква да публикуват тази информация относно 100-те „крайни получатели“, получаващи най-големи суми финансиране по МВУ; отбелязва, че в позицията на Комисията, представена в нейните насоки относно плановете за възстановяване и устойчивост, крайният получател се описва като „последния субект, получаващ средства, който не е изпълнител или подизпълнител“; изразява дълбока загриженост относно това тълкуване на понятието „краен получател“ и отново заявява, че то противоречи на действащото законодателство; подчертава, че очаква Комисията да наложи спазването на съществуващото

---

20 COM(2024)0474, приложение V, приложение към доклада на Комисията до Европейския парламент и Съвета относно прилагането на Механизма за възстановяване и устойчивост, 10 октомври 2024 г.

законодателство и да използва всички средства, с които разполага, за да гарантира, че държавите членки предоставят пълен и съдържателен списък на крайните получатели, с изключение на чисто междинните субекти като министерства или управляващи органи; подчертава, че за да се осигури прозрачност, Парламентът ще обмисли всички налични мерки за налагане на спазването на разпоредбите, както и за да се предотврати подобно тълкуване на разпоредбите за прозрачност в други финансови регламенти; счита, че трайният неуспех да се осигури съдържателно публикуване на крайните получатели сериозно поставя под въпрос способността на Парламента информирано да освобождава от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета; припомня, че Парламентът многократно изрази сериозни опасения в предишни резолюции за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета по отношение на МВУ, включително относно прозрачността на крайните получатели; счита, че Комисията следва да започне производства за установяване на нарушение и да действа без ненужно забавяне, за да упражнява пълноценно правомощията си на пазител на Договорите спрямо държавите членки, за да гарантира, че гражданите и заинтересованите лица имат пълен достъп до тази информация; в случай, че тя не го направи, Парламентът ще разгледа всички подходящи мерки в рамките на своите правомощия за осигуряване на спазване на правилата, включително правни действия; подчертава, че пълната и надеждна информация относно крайните получатели е от съществено значение, за да се предотврати злоупотребата със средства, да се открият измамите и да се осигурят еднакви стандарти за отчетност във всички държави членки;

279. припомня на Комисията, че буквата и духът на Регламента за МВУ трябва да бъдат стриктно следвани и че приемането на насоки или други вътрешни документи трябва да бъде в пълно съответствие с резултатите от преговорите между съзаконодателите; счита, че това не беше така, когато Комисията прие разпоредбите, свързани с тълкуването на понятието „краен получател“ в своите насоки относно плановете за възстановяване и устойчивост;

280. подчертава освен това, че на 4 февруари 2025 г. за целите на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета съгласно член 319 от ДФЕС членовете на комисията по бюджетен контрол поискаха от Комисията да предостави за всяка държава членка списък на 100-те най-големи физически лица или субекти, получаващи средства по МВУ, включително изпълнители и подизпълнители; счита за неприемливо, че само шест държави членки споделиха исканите данни със службите на Комисията, както и че една държава членка изрази намерението си да сподели списъка в бъдеще, а три други държави членки посочиха, че няма да представят данните,

защото според тях искането не е в съответствие с изискванията за докладване съгласно Регламента за МВУ, докато останалите 17 държави членки не реагираха на искането на Комисията;

281. подчертава решаващия принос на МВУ за предотвратяване на тежък икономически спад и социална криза след пандемията от COVID-19, както и способността му да осигури силен инструмент за реакция при кризи;

Препоръки

282. призовава Комисията да предприеме действия във връзка с препоръките на Палатата от нейния годишен доклад за 2024 г., за да гарантира, че Комисията:

   i) при оценката на ключовите етапи и целите, чието постигане се обосновава основно с мониторингови доклади или доклади за изпълнението, вместо да разчита на данните и проверките на държавите членки, извършва достатъчно тестове по същество, за да се увери в надеждността на информацията, въз основа на която се заключава, че държавите членки спазват изискванията на решенията за изпълнение на Съвета;

   ii) анализира причините, поради които държавите членки закъсняват с изпълнението на препоръките, свързани с критични или много важни констатации, и обмисли прилагането на намаления с единна ставка на финансирането;

283. призовава Комисията освен това:

   i) да следи отблизо продължаващото изпълнение на ключовите етапи и целите, по-специално тези, свързани с одита, мониторинга и контрола, и да осигури подходящ мониторинг на етапа на изпълнението на различните ключови етапи и цели в различни моменти след изтичането на срока на действие на МВУ – чрез възможностите, предоставени в рамките на споразуменията за финансиране и заеми и европейския семестър;

   ii) да работи в тясно сътрудничество с държавите членки, за да се гарантира, че ключовите етапи и целите, по-специално тези от структурно естество или свързани със специфичните за всяка държава препоръки, се прилагат изцяло и надлежно;

   iii) да въведе по-строги механизми за проверка, за да се предотврати включването на вече съществуващи проекти, които не осигуряват добавена стойност в рамките на МВУ;

iv) да гарантира пълно спазване на ключовите етапи на МВУ и да предоставя финансиране единствено ако ключовите етапи продължават да се изпълняват;

v) да установи без по-нататъшно забавяне обвързваща междуинституционална договореност, която да гарантира пълния, систематичен достъп на Палатата в реално време до всички съответни бази данни, включително Arachne и FENIX;

vi) да прилага последователно и точно разпоредбите на Регламента за МВУ, свързани с „крайните получатели“, като преразгледа своите насоки относно националните планове за възстановяване и устойчивост, да комуникира с държавите членки относно правилното прилагане на определението за „крайни получатели“, да гарантира, че държавите членки събират и предоставят данни за последните субекти, получаващи средства, като изключват междинните субекти, например министерства или управляващи органи, и предоставят тази информация на органа по освобождаване от отговорност преди крайния срок за предоставяне на средства по МВУ, както и да започва производства за установяване на нарушение, ако това е необходимо;

vii) да осигури по-голяма прозрачност в МВУ чрез своевременно публикуване на оценките на Комисията, националните доклади, одитите и действията по възстановяване в достъпен и проверим формат, което ще даде възможност за подходящ контрол от страна на Парламента, Палатата и гражданите; подкрепя многопластов подход за пълен достъп в реално време за Палатата, неограничени права на информация за Парламента и прозрачен публичен достъп в съответствие с решенията на Съда на ЕС, като същевременно се гарантира спазването на ОРЗД и правилата на Съюза за защита на данните; подчертава, че публикуваните данни трябва да отразяват действителното изпълнение на проектите и резултатите от тях;

viii) да осигури последователна информация за изпълнението в МФР за периода след 2027 г., като установи единен набор от ясно определени области на политиката и последователна методика за свързване на предизвикателствата, целите, мерките, финансирането и показателите за изпълнението с една или повече области на политиката, включително чрез използването на хармонизирани рамки за докладване и измерими, съпоставими показатели във всички държави членки, които дават възможност за ясна оценка на резултатите, ефикасността и стойността на финансирането от Съюза;

ix) да прилага стриктно разпоредбите на Регламента за МВУ, включително тези относно спирането на плащанията или събирането на суми, по-специално ако не е гарантирана защитата на финансовите интереси на ЕС;

x) да възложи оперативно съвместими, автоматизирани кръстосани проверки между МВУ, инструментите за сближаване и за пряко управление и да докладва ежегодно на органа по освобождаване от отговорност за откритите случаи на двойно финансиране;

xi) да работи в тясно сътрудничество с държавите членки, по-специално с тези, които са изправени пред структурни ограничения на капацитета, като предоставя целенасочена техническа помощ, насоки и административна подкрепа, за да се осигури пълното и ефективно изпълнение на инвестициите и реформите по МВУ във всички държави членки;

xii) да укрепи механизмите за мониторинг и да гарантира, че реформите и инвестициите, финансирани по линия на МВУ, продължават да функционират и да оказват трайно въздействие след периода на изплащане, за да се защитят финансовите интереси на Съюза и парите на данъкоплатците;

xiii) да предложи за инструментите и преразглеждането на регламентите за периода след 2026 г. задължение за държавите членки да докладват за предполагаеми измами и нередности, като използват хармонизирана таксономия, съобразена със стандартите на OLAF/Европейската прокуратура;

xiv) да извърши макроикономическа оценка с цел оценяване на ефективността и ефикасността на подкрепата от Съюза за държавите членки чрез МВУ, включително на степента, в която подкрепата е била навременна и пропорционална на планираните цели на Механизма, по-специално възстановяването от кризата, предизвикана от COVID-19, и да я сподели с органа по освобождаване от отговорност;

xv) да призове за въвеждането на инструменти за прогнозен анализ, захранвани от ИИ, както и възможности за машинно обучение, които биха позволили на одиторите да извършват оценки на риска в реално време и да установяват аномалии по-ефективно.